

JAARVERSLAG 2020

ENEXIS NETBEHEER B.V.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD DIRECTIE	3	NETBEHEER IN 2020	11	JAARREKENING	28	AANVULLENDE INFORMATIE	61
DIT IS ENEXIS NETBEHEER B.V.	5	GOVERNANCE EN RISICOMANAGEMENT	20	VERKLARING VAN DE ACCOUNTANT	54	Over dit verslag	61
Missie, visie en strategie Enexis Groep	8	Corporate governance	20	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54	Winstbestemming	62
Sustainable Development Goals	9	Risicobeheersing	22			Overeenkomst met verwante bedrijven (> € 4,5 miljoen)	63
Doelstellingen en prestaties	10	Bestuursverklaring	26			Verklaring ex artikel 43	64
		Personalia	27			Verklaring naleving gedragscode voor netbeheerders	65

“WIJ ZETTEN ALLES OP ALLES”

VOORWOORD DIRECTIE

De wereldwijde coronacrisis is een schok en brengt sectoren tot stilstand. Als netbeheerder houden wij de vitale energie-infrastructuur overeind om de samenleving, waaronder zorginstellingen, thuiswerkers en bedrijven, van energie te voorzien. Intussen gaat de energietransitie op volle snelheid door. Het aantal nieuwe aansluitingen voor zon- en windenergie was bijna 15% hoger dan in 2019. Meer dan een half miljoen klanten leverden in 2020 duurzame energie terug aan ons net. We investeerden het afgelopen jaar een recordbedrag van € 734 miljoen in ons netwerk.

Uiteraard liet de corona-uitbraak in Nederland Enexis niet onberoerd. Wat betekende dit voor ons werk, voor klanten, voor medewerkers¹ en hun gezinnen? Onze crisisorganisatie kwam in actie om snel maatregelen te nemen. Drie uitgangspunten staan daarbij steeds voorop: veiligheid op 1, zorg voor elkaar en continuïteit van de energievoorziening. Als vitale sector moeten we de leveringszekerheid op peil houden. We zijn er trots op dat dat gelukt is. De storingsduur voor elektriciteit daalde opnieuw in 2020 naar 13 minuten. Door strengere maatregelen te nemen dan het RIVM voorschreef, kon ons werk – na een korte

¹ Daar waar in dit verslag over 'medewerkers' wordt gesproken, betreft dit inhuur van menskracht van Enexis Personeel B.V.

onderbreking – op een veilige manier doorgaan. Dat dit is gelukt en we ondertussen uitvoering konden blijven geven aan de energietransitie is te danken aan de flexibiliteit, gedrevenheid en saamhorigheid van onze medewerkers en de aannemers waarmee we samenwerken. Aan hen allemaal maken wij een groot compliment.

AMBITIEUZE PLANNEN WAARMAKEN MET SYSTEEMEFFICIËNTIE

In het realiseren van onze doelen zijn we grotendeels geslaagd. We werkten veiliger, realiseerden een groter werkpakket (+10%) en klanten voelden zich in veel gevallen beter geholpen. Tegelijkertijd realiseren we ons dat we nog niet aan alle verwachtingen kunnen voldoen. We vinden het erg vervelend dat we niet alle klanten (op tijd) konden aansluiten. Enerzijds willen we zoveel mogelijk duurzame initiatieven faciliteren. Anderzijds zijn er grenzen aan wat het elektriciteitsnet op dit moment aan kan. Ondanks de schaarse ruimte op ons net konden wij voor 95% van de aanvragen voor subsidie Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE++) een positieve transportindicatie afgeven. We doen wat we kunnen om zoveel mogelijk duurzame projecten snel aan te sluiten en voelen ons door de rechter gesteund in het aansluitbeleid. In 2020 kwamen er ruim 123.000 nieuwe terugleveraansluitingen bij (2019: 107.000); een ongekende toename in één jaar tijd. Er wordt op jaarbasis in verhouding net zoveel elektriciteit geproduceerd als alle 2,8 miljoen huishoudens in ons verzorgingsgebied verbruiken; wat overigens nog steeds een beperkt deel is van het totale elektriciteitsverbruik in ons gebied.

Tegelijkertijd wordt er in deze fase van de energietransitie meer van ons verwacht. Op sommige plekken is nu al een verdubbeling nodig van de capaciteit in de elektriciteitsnetten. En we weten nog niet welke energiekeuzes er in de komende jaren gemaakt zullen worden. Hoe snel gaan woonwijken van het aardgas af? Wat wordt de bijdrage van de industrie als het gaat om restwarmte, waterstof of duurzame gassen? We hebben de ambitie om de infrastructuur te vernieuwen, maar kunnen dit niet alleen. We zijn onder meer afhankelijk van TenneT om de transportcapaciteit te verhogen en van lokale overheden voor vergunningen. Samen met andere netbeheerders zoeken we naar schaalbare oplossingen en innovaties om de bestaande ruimte op het net slim te gebruiken. Het loont om samen op te trekken en onze impact richting de politiek en toezichthouders te verstevigen, zodat wetgeving ons ook in staat stelt innovatieve oplossingen toe te passen. Denk aan de distributie van waterstof in onze netten. Als netbeheerders lopen we allemaal tegen dezelfde uitdagingen aan, of het nu gaat om netcapaciteit of het financieren van de investeringen die hiermee gepaard gaan.

Lastig is dat we met maatschappelijk geld de juiste investeringsbeslissingen moeten nemen terwijl er nog zoveel onzekerheden zijn. De noodzakelijke investeringen hangen sterk af van de keuzes die op lokaal en regionaal niveau worden gemaakt. Om onnodige verzwaring van elektriciteitsnetten te voorkomen, pleiten wij daarom voor meer systeemefficiëntie. Dit houdt in dat de capaciteit in het bestaande energienetwerk zoveel mogelijk wordt benut om uitbreiding en extra investeringen te voorkomen. Bijvoorbeeld door grootschalige opwekkers van duurzame energie te plannen in de buurt van grootschalige afnemers van elektriciteit. Ook het combineren van zonnepanelen en windturbines op dezelfde locatie draagt bij aan systeemefficiëntie. Het zo slim mogelijk inzetten van het net kan kosten, ruimte en tijd besparen en draagt bij aan de uitvoerbaarheid van de Regionale Energie Strategieën. Daarom zien wij het als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid hiervoor nadrukkelijk aandacht te vragen bij (lokale) bestuurders.

STEUN OM GROEI TE FINANCIËREN

Een andere uitdaging is dat we de energiewereld van morgen vormgeven binnen het reguleringskader van gisteren. De gas- en elektriciteitswetgeving stamt nog van voor de eeuwwisseling en past niet meer bij onze taken. Bovendien moeten we de groei kunnen financieren. De investeringen van vandaag worden pas over tientallen jaren vergoed via de netwerktarieven.

De oplossing zoeken we allereerst bij onszelf. We blijven onze processen vereenvoudigen en innoveren, zodat minder investeringen nodig zijn. Bijvoorbeeld door klantportalen te ontwikkelen en slimme automatisering in onze netten toe te passen. Daarnaast spreken we in sectorverband met de Autoriteit Consument & Markt over aanpassing van de reguleringsmethodiek om de periode tussen kosten en vergoedingen in te korten. Tot slot deed Enexis Groep in 2020 een beroep op aandeelhouders en investeerders. Gemeenten en provincies spraken hun vertrouwen in ons uit door een converteerbare hybride aandeelhouderslening te verstrekken van € 500 miljoen, wat helpt bij het realiseren van de energietransitie. Hierdoor is de financiële basis van Enexis versterkt en houden we tegen gunstige voorwaarden toegang tot de kapitaalmarkt. Ook wisten we de investeerdersbasis te vergroten door een eerste groene obligatielening uit te geven van € 500 miljoen.

SLAGKRACHT OM ALLES OP ALLES TE ZETTEN

Al met al bevindt de energietransitie zich in een complexe fase. Terwijl het publieke debat nog wordt gevoerd, is de uitvoering in volle gang. Er is slagkracht en coördinatie nodig om dagelijks de juiste keuzes te maken. Deze fase is aangegrepen om de directie anders te organiseren en uit te breiden van twee naar vier personen. Drie directeuren uit de interne organisatie maakten de stap naar een positie in de directie. Zij zorgen voor continuïteit binnen de organisatie, terwijl onze nieuwe CEO een extern perspectief toevoegt. Samen vormen we een energiek en gedreven collegiaal bestuur. We bouwen op het stevige fundament van de voormalige directie dat Peter Vermaat en Maarten Blacquièrre met Enexis hebben opgebouwd en kijken vol ambitie vooruit. Wij werken aan een nieuwe strategie om alles op alles te zetten voor de energievoorziening van morgen. Veilig, betrouwbaar, betaalbaar én duurzaam.

Directie Enexis Netbeheer B.V.,

Evert den Boer, CEO
 Mariëlle Vogt, CFO
 Rutger van der Leeuw, COO
 Jeroen Sanders, CTO

DIT IS ENEXIS NETBEHEER

Als regionale netbeerder zorgen wij ervoor dat miljoenen klanten elektriciteit en gas kunnen ontvangen. Van alle kanten stroomt energie ons netwerk binnen. Enerzijds via grootschalige energieproducenten, anderzijds via klanten die energie duurzaam opwekken en aan ons (terug)leveren. We hebben een prominente rol in de keten van energie en zetten ons in voor verduurzaming van het energiesysteem in Nederland.

De energieketen is een dynamisch samenspel geworden tussen heel veel verschillende partijen. Naast de traditionele energiecentrales komen er iedere dag nieuwe energieproducenten bij. Denk aan windparken, zonneweides of aan consumenten die zelf energie produceren uit wind, zon of organisch afval. Als regionale netbeerder staan wij er middenin en hebben we een centrale rol in het realiseren van de energietransitie. Onze netten vormen de ruggengraat. Hier komt alles samen: energie uit fossiele bronnen en duurzaam opgewekte energie. Wij brengen vraag en aanbod in evenwicht en zorgen ervoor dat klanten altijd energie hebben.

**GROOTSCHALIGE
PRODUCTIE EN BUITENLAND**

Het overgrote deel van de energie (circa 75%) komt van energiecentrales, windparken op zee en uit het buitenland naar ons toe.

LANDELIJKE TRANSPORTKETEN

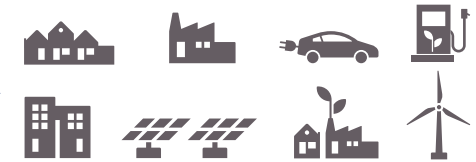
Via de landelijke transportnetten van TenneT en Gasunie wordt energie gedistribueerd naar het regionale net: elektriciteit in hoogspanning en gas in hogedruk.

REGIONALE DISTRIBUTIENETTEN

In de elektriciteits- en gasnetten van Enexis Netbeheer wordt gas getransformeerd naar lage druk en elektriciteit naar midden- en laagspanning. Daarnaast leveren klanten duurzaam opgewekte energie aan ons terug. Wij brengen energie vervolgens bij klanten in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg.

**LOKALE DUURZAME OPWEKKING EN
TERUGLEVERING**

Het aantal klanten dat duurzaam opgewekte energie aan ons teruglevert groeit elk jaar. Via meer dan 500.000 aansluitingen leverden klanten in 2020 energie terug aan het regionale net van Enexis.

ONZE ORGANISATIE

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van Enexis Holding N.V. Binnen de Holding zijn er diverse dochterbedrijven met hun eigen specifieke aandachtsgebied. Het geheel van onze activiteiten is georganiseerd in Enexis Groep. De organisatie wordt geleid door de Raad van Bestuur, die in 2020 is uitgebreid tot een vierhoofdig statutair bestuur. De Raad van Bestuur van Enexis Holding vormt tevens de directie van Enexis Netbeheer B.V. Aandeelhouders van Enexis Holding N.V. zijn voornamelijk provincies en gemeenten binnen ons verzorgingsgebied.

ORGANOGRAM ENEXIS HOLDING N.V. PER 31 DECEMBER 2020

ENEXIS HOLDING N.V.

¹ Sinds 9 december 2020 is Enpuls Projecten B.V. 100% aandeelhouder van Mijwater Warmte Infra B.V.; een bedrijf dat warmte- en koudnetwerken beheert en onderhoudt.

MISSIE, VISIE EN STRATEGIE ENEXIS GROEP

De missie, visie en strategie van Enexis Groep geven dagelijks richting aan onze netbeheerdersactiviteiten. Vol overtuiging zetten wij onze strategische koers in voor het uitvoeren van excellent netbeheer én het versnellen van de energietransitie.

MISSIE

Enexis Groep realiseert een duurzame energievoorziening door 'state of the art' dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen.

VISIE

- Iedereen wil altijd en overal energie kunnen gebruiken.
- De noodzakelijke verandering van de energievoorziening gaat steeds sneller.
- Groeiende opwek van duurzame energie en energiebesparing vragen om nieuwe oplossingen.

STRATEGIE

Samen met tientallen bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden zetten we onze schouders onder de doelstelling van het Klimaatakkoord: 49% minder CO₂-uitstoot in 2030 (t.o.v. 1990). Wij dragen hieraan bij door excellent netbeheer en het versnellen van de energietransitie.

Het excellent beheren van het energienet zien we als ons bestaansrecht. We zetten ons in om de kwaliteit van het netwerk hoog te houden en bereiden ons voor op een toename van (decentrale) duurzame opwek, energieopslag, diversificatie van warmtebronnen en elektrisch vervoer. Met 'smart grids' kunnen we fluctuaties in vraag en aanbod van energie beter aan en voorkomen we storingen. Zo houden we onze netten betrouwbaar, toekomstbestendig, betaalbaar én veilig.

Tegelijkertijd zetten we ons in om de energietransitie aan te jagen en stimuleren we de ontwikkeling van innovatieve, schaalbare oplossingen. We dragen bij aan duurzame gebiedsontwikkeling, een efficiënt energiesysteem en duurzame mobiliteit; thema's die relevant zijn in het licht van de Nederlandse klimaatdoelen en een relatie hebben met onze energie-infrastructuur. We werken zoveel mogelijk samen met andere bedrijven, overheden, consumenten, coöperaties en kennisinstellingen om kennis te delen. Zo ontstaan er oplossingen met een breed maatschappelijk draagvlak.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen als kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis, dát zijn de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

De SDG's 7, 9 en 11 sluiten naadloos aan op onze kernactiviteiten. Wij zorgen voor een duurzame, betrouwbare en betaalbare energievoorziening en een veilige infrastructuur. Steden en gemeenschappen helpen wij bij verduurzaming. Deze doelen zijn verweven in onze missie, visie en strategie. Daarom ligt daar onze primaire focus. Hier is ook onze impact het grootst. Daarnaast onderscheiden we vier SDG's die onze kernactiviteiten ondersteunen: kwaliteitsonderwijs, eerlijk werk en economische groei, verantwoorde productie en consumptie en klimaatactie. We spannen ons in om aan deze thema's een directe bijdrage te leveren vanuit onze bedrijfsvoering. Ten aanzien van de overige SDG's hanteren we een 'no-harm'-principe; we brengen geen schade toe.

Als onderdeel van Enexis Groep levert Enexis Netbeheer een stevige bijdrage aan de Sustainable Development Goals. Voor meer informatie over onze gezamenlijke duurzaamheidsdoelen en de behaalde resultaten in 2020 verwijzen wij u naar het jaarverslag van Enexis Groep.

DOELSTELLINGEN EN PRESTATIES

KRITISCHE SUCCES FACTOR ¹	KPI	DOELSTELLING 2020	REALISATIE 2020	DOELSTELLING 2021	TOELICHTING
Betrouwbare energievoorziening	Jaarlijkse uitvalduur ²	-	13 min	≤ 17,5 min	Pagina 11
Haalbaar, betaalbaar en duurzaam energiesysteem	Uitbreiden transportcapaciteit	≥ 1.280 MVA	710 MVA	≥ 1.000 MVA	Pagina 12
Elke dag slimmer en beter	Kwantitatieve voortgang jaar-orderboek ³	≥ € 878 mln	€ 882 mln	≥ € 941 mln	Pagina 13
Tevreden klanten	Customer Effort Scores (CES) ⁴	Lagere scores t.o.v. 2019 Q4 score 2019 Aanleg Primaire Infrastructuur 36% Q4 score 2019 Standaard Aansluitingen 26% Q4 score 2019 Storingen 17%	Q4 score Aanleg Primaire Infrastructuur 20% Q4 score Standaard Aansluitingen 26% Q4 score Storingen 13%	Q4 score Aanleg Primaire Infrastructuur ≤ 20% Q4 score Standaard Aansluitingen ≤ 24% Q4 score Storingen ≤ 15%	Pagina 14
Samen veilig werken	Lost Time Injury Frequency Enexis Lost Time Injury Frequency contractors	leder ongeval is er één te veel	0,81 2,64	leder ongeval is er één te veel	Pagina 11
Elke euro goed besteed	Beïnvloedbare kosten en opbrengsten	≤ € 455 mln	€ 452 mln	≤ € 492 mln	Pagina 17

¹ De medewerkers van Enexis zijn van groot belang voor het behalen van de doelstellingen; zij zijn echter niet in dienst bij Enexis Netbeheer B.V., maar bij Enexis Personeel B.V. Om deze reden zijn de KSF'en 'vitale medewerkers' en 'voldoende bekwame mensen' van Enexis Groep enkel opgenomen in het jaarverslag van Enexis Holding N.V.

² In 2020 was dit een monitoring KPI. Voor 2021 is hierop een kwantitatieve doelstelling geformuleerd t.b.v. effectieve sturing op resultaat.

³ Op basis van normkosten.

⁴ Een CES-jaar loopt vanaf december t/m november, waarbij iedere kwartaalscore wordt berekend over de periode: Q1: dec, jan, feb; Q2: mrt, apr, mei; Q3: jun, jul, aug; Q4: sept, okt, nov. Voor de score geldt 'hoe lager, hoe beter'.

EFFECTIEF STUREN OP RESULTATEN

In ons streven naar excellent netbeheer en het versnellen van de energietransitie stellen we ambitieuze doelen.

De energietransitie stelt hoge eisen aan onze organisatie: de hoeveelheid werk neemt toe en er is schaarste aan de juiste mensen en middelen. Om op een veilige, betrouwbare en voorspelbare wijze aan de toenemende wensen van onze klanten te kunnen voldoen, streven we naar operationele optimalisatie. Hiertoe zijn wij in 2019 gestart met de implementatie van de werkwijze Operationele Sturing en Continu Verbeteren. In deze werkwijze maken we binnen onze strategie heldere keuzes en doelstellingen voor alle niveaus in de organisatie. Teams bespreken hun prestaties in relatie tot deze doelstellingen, analyseren oorzaken van afwijkingen en lossen deze op. Het management creëert een cultuur waarin het veilig is om prestaties en problemen transparant te maken, waarin medewerkers eigenaarschap nemen voor verbetering en bereid zijn om te leren van elkaar. In 2020 is Operationele Sturing in onze organisatie verder uitgebreid en in diverse teams geïmplementeerd. Aan de verdere doorontwikkeling, verankering en bredere inzet van de methodiek wordt ook in de komende jaren prioriteit gegeven. Om te volgen hoe succesvol we zijn, introduceren we Kritische Succes Factoren die een verbinding vormen tussen onze strategie (kwalitatief) en kpi's (kwantitatief).

NETBEHEER IN 2020

In het tumult van de coronacrisis en de energietransitie bleef het transport van energie in 2020 onverminderd veilig en betrouwbaar. Verduurzaming van de energievoorziening kreeg opnieuw een impuls met een toename van ruim 123.000 duurzame aansluitingen en 710 MVA extra transportcapaciteit. Wij geven uitvoering aan de energietransitie en streven hierbij naar zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

VEILIG, BETROUWBAAR EN TOEGANKELIJK

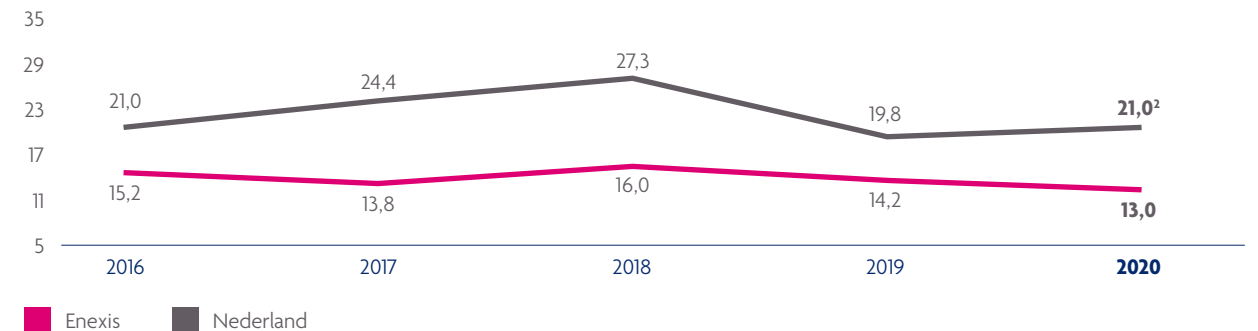
De coronapandemie raakt de samenleving in het hart. De persoonlijke en economische gevolgen zijn nog steeds niet te overzien. We waren in 2020 bezorgd over de impact op klanten en de (mentale) gezondheid van medewerkers en hun gezinnen. Tegelijk moesten wij er – wat er ook gebeurde – voor zorgen dat de energievoorziening veilig en betrouwbaar bleef. Dat elektriciteit en gas op elk moment beschikbaar moeten zijn voor klanten, was een wezenlijk uitgangspunt in onze coronaanpak in 2020. Met inachtneming van de veiligheidsmaatregelen kon ons werk doorgaan. Dit is van belang, want alleen met regelmatige inspecties en het onderhouden van installaties houden we ons energienet in een goede conditie. Klanten zaten gemiddeld 13 minuten zonder elektriciteit en 81 seconden zonder gas. Onze uitvalduur van elektriciteit is daarmee korter dan vorig jaar en al enige jaren beneden het landelijke gemiddelde (concept) van 21 minuten. De uitvalduur van gas steeg 30 seconden ten opzichte van 2019, wat met name te wijten is aan enkele afzonderlijke storingen, en komt hiermee boven het landelijk gemiddelde (concept) van 65 seconden. We investeren in de preventie van graafschades, die vaak de oorzaak zijn van onderbrekingen. Bovendien gaat het oplossen van storingen steeds sneller door distributieautomatisering in onze netten en verbeterde technische kennis van storingsploegen.

Ook vanuit het oogpunt van veiligheid is onderhoud van de netten van groot belang. Voor ons geldt: ieder ongeval is er één te veel. Enexis heeft een hoge veiligheidsstandaard en neemt proactief maatregelen om medewerkers en de omgeving te beschermen. Zo zijn we gestart om spanningsschakelaars (COQ-installaties) eerder dan gepland te vervangen. In 2018 werden we opgeschrikt door een ernstig veiligheidsincident in een van onze COQ-installaties, waarbij medewerkers en omstanders gewond zijn geraakt. Dit soort incidenten willen we koste wat kost voorkomen. Daarom vervingen we dit jaar al meer dan 100 COQ-installaties in ons verzorgingsgebied. Hetzelfde geldt voor brosse gasleidingen die we voor 2023 preventief vervangen. Conform planning vervingen wij 140 kilometer grijs gietijzeren leidingen en circa 20 kilometer leidingen van asbest cement. We zetten veiligheid in alles op één.

	Elektriciteit (in minuten)	Gas (in seconden)
Uitvalduur		
Groningen/Drenthe	21,6	101
Overijssel	8,7	47
Noord-Brabant Oost	11,6	60
Noord-Brabant West	12,9	38
Limburg	10,8	150
Hoogspanning ¹⁾	0,0	-
Gemiddeld	13,0	81

¹⁾ Niet geografisch toe te wijzen.

UITVALDUUR ELEKTRICITEIT¹⁾ TEN OPZICHTE VAN HET LANDELIJKE GEMIDDELDE

¹⁾ Registratiesystematiek Nestor elektriciteit.

²⁾ Landelijk gemiddelde 2020 is een concept; definitieve uitkomst was bij de publicatie van dit jaarverslag nog niet bekend.

DUURZAAM EN BETAALBAAR

Naast het draaiende houden van de energievoorziening van vandaag werkten we met man en macht aan het energiesysteem van de toekomst. In de afgelopen 5 jaar is het aantal aansluitingen voor zonnepanelen, zonneweides en windmolens bijna verdrievoudigd. Het opgestelde duurzame vermogen is in één jaar circa 60% toegenomen, met name bij grootzakelijke klanten. Er wordt op jaarbasis in verhouding net zoveel elektriciteit geproduceerd als alle 2,8 miljoen huishoudens in ons verzorgingsgebied verbruiken.

Er was in 2020 voldoende ruimte om in 95% van de gevallen een transportindicatie af te geven, maar de capaciteit in onze netten wordt helaas steeds schaarser. De vraag van klanten om energie aan het net terug te leveren, stijgt exponentieel. Er zijn ingrijpende aanpassingen nodig in onze netten om alle duurzame projecten in ons werkgebied te kunnen realiseren. In 2020 is de aansluitcapaciteit uitgebreid met 710 MVA. Dit is minder dan de 1.280 MVA die we ons vooraf ten doel hadden gesteld en is met name een gevolg van vertraagde levering en plaatsing van transformatoren, waardoor projecten doorgeschoven moesten worden. We zetten alles op alles om de capaciteit binnen de huidige grenzen van onze netten te benutten, maar op steeds meer plekken is het elektriciteitsnet overvol en moeten we 'nee' verkopen.

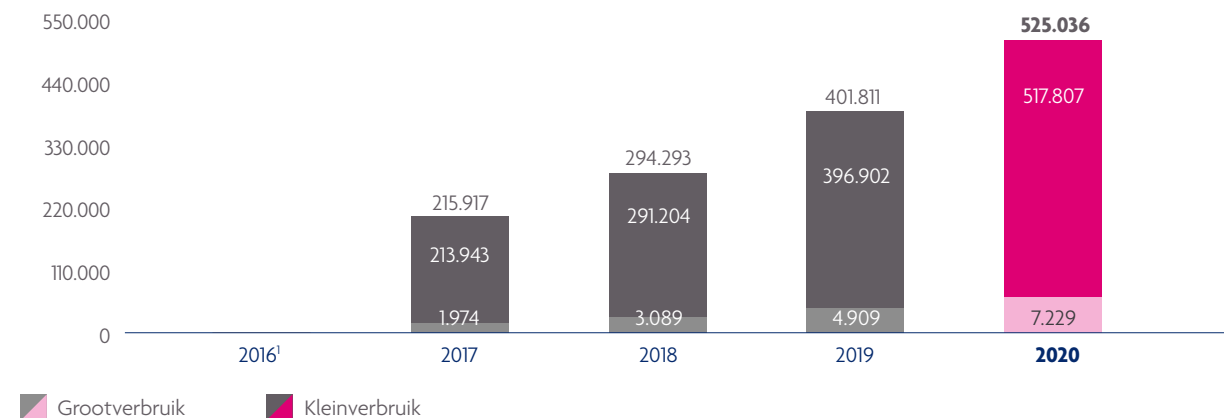
Dat het aanbod van duurzame opwek op land ook de komende jaren toeneemt, blijkt onder meer uit de Regionale Energiestrategieën (RES) die in 2020 in concept werden gepresenteerd. Energieregio's kiezen massaal voor zonne-energie. De impact van de concept-RESsen (en de bijbehorende keuzes) hebben wij berekend. De energietransitie kost elk jaar meer geld en vraagt om grote investeringen. Dat betalen burgers en bedrijven met elkaar. Wij doen er alles aan om de energievoorziening voor iedereen betaalbaar te houden.

De totale maatschappelijke kosten voor het aanpassen van de infrastructuur, het ruimtebeslag en de benodigde tijd zijn fors. Wij geloven dat systeemefficiëntie kansen biedt om de beschikbare ruimte op het net beter te benutten. We brachten voor elke regio in kaart wat systeemefficiëntie oplevert qua kosten, landschap en doorlooptijd. Door slimme keuzes te maken in het energiesysteem kunnen onze netten optimaal ingezet worden. Zo besparen we kosten en ruimte én houden we de ambities van energieregio's betaalbaar en uitvoerbaar. Op diverse manieren zetten we ons in voor verruiming van de mogelijkheden.

1. Beïnvloeden van de vraag

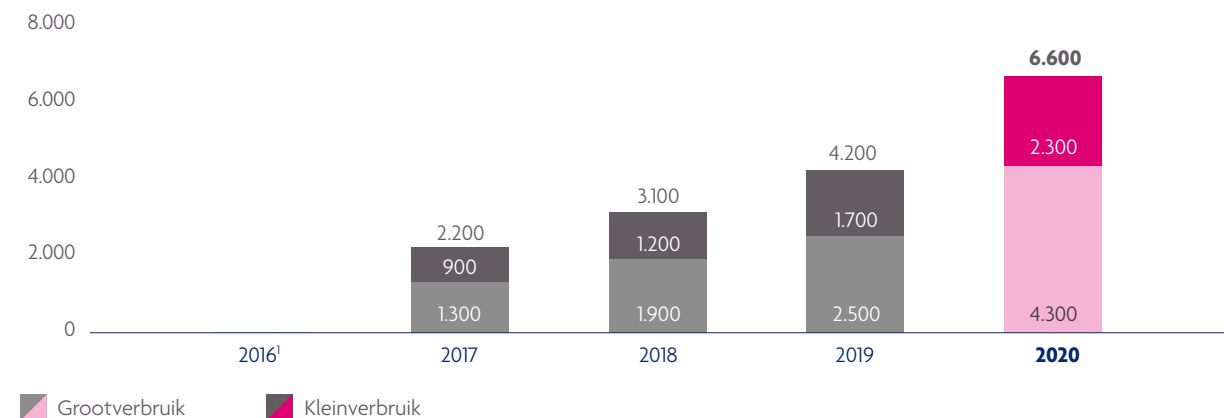
Met energieregio's en projectontwikkelaars bespreken we in een vroeg stadium wat er in welk gebied nog mogelijk is. We berekenen de impact van energieplannen op het net en de investeringen die dit met zich meebrengt. Zo komen initiatiefnemers niet voor verrassingen te staan en neemt de kans toe dat subsidies gaan naar projecten die ook echt gerealiseerd kunnen worden. We doen ook onderzoek naar de toepassing van alternatieve energiebronnen, zoals groen gas, waterstof en restwarmte.

AANTAL AANSLUITINGEN WAAROP WORDT TERUGGELEVERD

¹ Geen vergelijkende cijfers beschikbaar voor 2016.

JAARLIJKS DUURZAAM OPGESTELD VERMOGEN (IN MEGAWATT)

¹ Geen vergelijkende cijfers beschikbaar voor 2016.

2. Bestaande netcapaciteit optimaal benutten

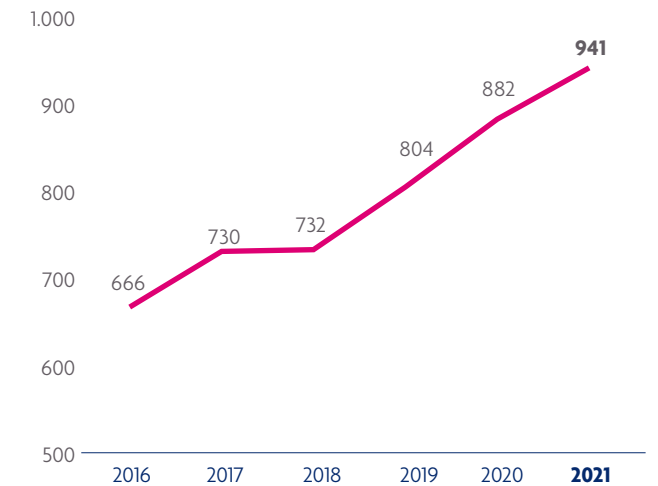
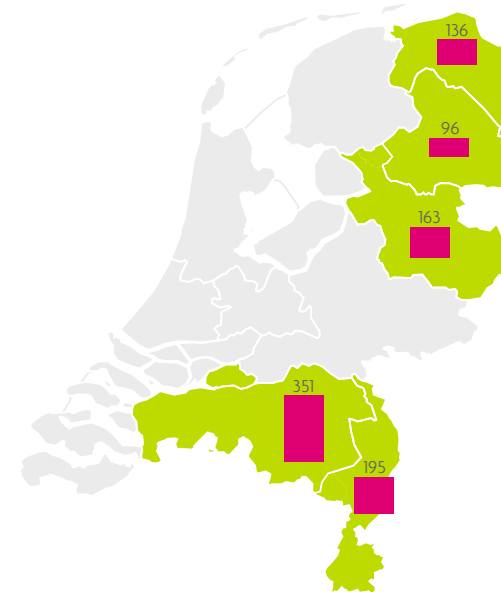
Om onnodige aanpassingen van het net te voorkomen, willen we alle beschikbare capaciteit zo goed mogelijk aanwenden. Bijvoorbeeld door structureel de reservecapaciteit van het net te gebruiken. Of door de piekproductie van zon- en windparken te verlagen ('curtailment'). Andere oplossingen, zoals congestiemanagement, smart charging en flexibele tarieven bespreken we met marktpartijen, de overheid en toezichthouder ACM. We leveren (in sectorverband) input voor passende regelgeving met heldere spelregels.

3. Netten op maximale snelheid en kosteneffectief uitbreiden

Hoe dan ook moet het elektriciteitsnet in de komende jaren op grote schaal uitgebreid worden en verzaard. Dat kost enorm veel tijd en geld. We investeren proactief op basis van verwachtingen en wachten niet altijd op concrete opdrachten. Ook gaan we eerder in overleg met gemeenten om vergunningstrajecten soepel te laten verlopen en hiermee te versnellen. Zo benutten we onze realisatiekracht maximaal. Tegelijkertijd implementeren we technische innovaties, zoals kant en klare mobiele middenspanningsstations (e-houses). Ze zijn goedkoper en kunnen naar schatting 6 tot 9 maanden sneller geplaatst worden. En we werken slimmer door (graaf)werkzaamheden te combineren.

We willen goed begrijpen wat er op de lange termijn gaat spelen. Zo vormen we in 2021 een visie op verduurzaming van de industrie. We doen onderzoeken en verrijken onze kennis en ervaring over de de toepassing van alternatieve, nieuwe energiedragers in ons net. Zo oriënteren we ons bijvoorbeeld op waterstof. Wat betekent het om waterstof in onze netten te distribueren en hoe kan Power-to-Gas bijdragen aan het oplossen van schaarse netcapaciteit van elektriciteit en behoud van de gasnetten?

Ons werkpakket had in 2020 een recordhoogte van € 882 miljoen; een toename van 10% ten opzichte van vorig jaar. Ook in de komende jaren zien we veel werk op ons afkomen om de energietransitie uit te voeren. Zo zal het werkpakket in 2021 verder stijgen naar € 941 miljoen. Naast onze eigen aanpak zijn we hiervoor afhankelijk van de capaciteit en de planning van het hoogspanningsnet van TenneT. Dit maakt de maakbaarheid van de energietransitie tot een complex en dynamisch vraagstuk. We moeten samen alles uit de kast halen om in de behoefte aan netcapaciteit te voorzien en hebben elkaar nodig om ambities waar te maken. In 2020 tekenden we een intentieverklaring met TenneT om de samenwerking te optimaliseren, elkaar beter te informeren en plannings beter op elkaar af te stemmen.

Werkpakket 2021 per provincie

Werkpakket 2016-2021 op basis van normkosten.

Dilemma's en inzichten

WAT HEEFT PRIORITEIT IN DE ENERGIETRANSITIE?

De impact van Regionale Energiestrategieën op het energienet is fors. En daar komen plannen voor woningbouw, duurzame industrie en mobiliteit nog eens bovenop. De opgave voor onze infrastructuur is zo groot dat het werk simpelweg niet gelijktijdig kan worden uitgevoerd. We zullen dus politiek-maatschappelijke prioriteiten moeten gaan stellen. Willen we in Nederland eerst nieuwe woningen aansluiten op het elektriciteitsnet of geven we prioriteit aan het verzwaren van een aansluiting voor zonnepanelen? Gaan we het net verzwaren voor de industrie of voor duurzame opwek? Voor netbeheerders is het stellen van prioriteiten niet toegestaan in de huidige gas- en elektriciteitswetgeving. Wij sluiten op non-discriminatoire wijze aan.

Als sector en als bedrijf geven we de energiewereld van morgen vorm binnen de wetgeving en reguleringsmethodiek van gisteren. De gas- en elektriciteitswetgeving passen niet meer bij de taken die de netbeheerder vandaag en morgen heeft. Wij pleiten voor een afwegingskader dat de prioritering van het werkpakket van netbeheerders onderbouwt. Het belang van een nieuwe woonwijk kan hiermee worden afgewogen tegen het belang van een nieuw bedrijventerrein of hernieuwbare opwek. Het geldt als leidraad bij het verdelen van schaarse technici en (financiële) middelen.

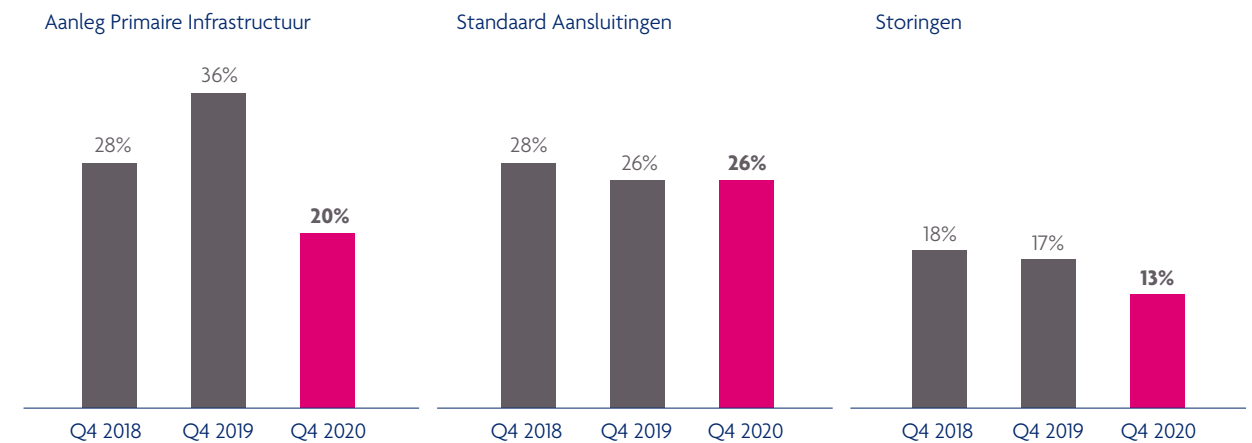
Ook moet er een nieuw wettelijk en regulatorisch kader komen waarbinnen we de energietransitie kunnen realiseren. Onder meer met een kortere periode tussen het doen van investeringen en het ontvangen van een vergoeding daarvoor via de tarieven. Daarover spraken we in 2020 in sectorverband met onder meer de Autoriteit Consument & Markt en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. We denken mee en leveren input voor passende regelgeving met heldere spelregels om het systeem betaalbaar te houden.

DIENTVERLENING AAN KLANTEN CENTRAAL

Klanten vinden het belangrijk dat wij duidelijk zijn en onze afspraken nakomen. We namen in 2020 contact op met consumenten en bedrijven om de werkzaamheden en de planning te bespreken, ook als deze tussentijds vertraging opliep of als een aansluiting langer op zich liet wachten dan de wettelijke termijn van 18 weken. We ervaren dat doen wat we beloven voor klanten vaak belangrijker is dan de doorlooptijd. Het contact hierover wordt gewaardeerd; meer klanten geven bij ons aan voldoende op de hoogte geworden te worden van hun project. Die positieve trend zien we terug in de Customer Effort Scores van het afgelopen jaar, die aangeven hoeveel moeite klanten moeten doen om goed geholpen te worden. We stellen alles in het werk om elke dag te verbeteren voor onze klant door verbeterinitiatieven op levertijden en communicatie voort te zetten en te realiseren.

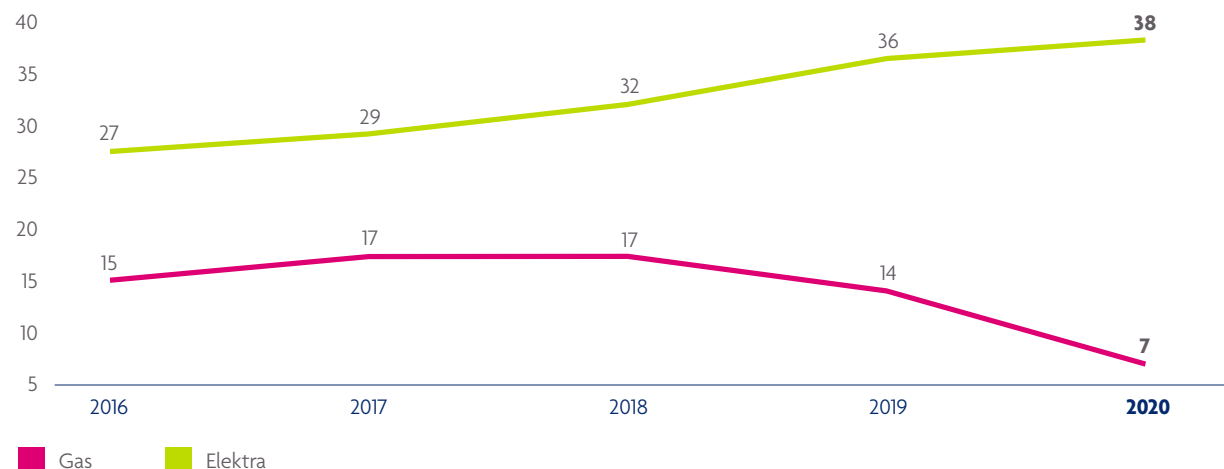
CUSTOMER EFFORT SCORE

Voor de Customer Effort Score geldt 'hoe lager hoe beter'.

We merken dat deze fase van de energietransitie nieuwe vragen oproept bij klanten. Is het verstandig om op dit moment te investeren in een warmtepomp? Kan ik alvast van het gas af of moet ik wachten op een wijkaanpak van mijn gemeente? Vaker dan ooit komen klanten met (verduurzamings)vragen bij hun netbeheerder, maar wij hebben de antwoorden ook (nog) niet altijd en mogen niet adviseren. Onze medewerkers zijn behulpzaam en verwijzen klanten naar installateurs of de gemeente.

In lijn met het aansluitverbod bij nieuwbouw en de doelstelling uit het Klimaatakkoord om woningen en gebouwen te verduurzamen zien we dat het aantal nieuwe gasaansluitingen in 2020 is gehalveerd ten opzichte van 2019.

ONTWIKKELING NIEUWE AANSLUITINGEN (IN DUIZENDEN)**VERSNELLEN DOOR INNOVATIE EN DIGITALISERING**

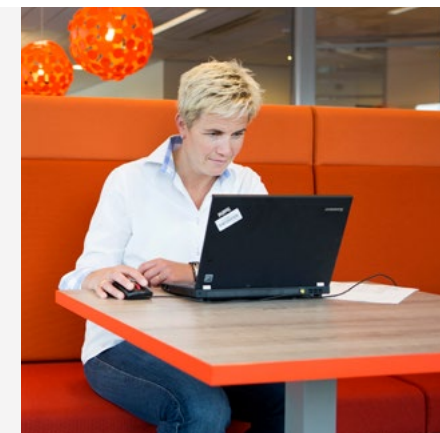
Voldoen aan de toenemende vraag van klanten legt een groot beslag op onze medewerkers en ons organisatievermogen. Wij zetten al enkele jaren in op efficiency om ons werk slimmer en sneller te doen. Werkzaamheden worden in de teams strak gepland en sinds 2019 op de voet gevolgd via operationele sturing. Daarnaast vernieuwen we het ICT-landschap. We voegen slimme distributieautomatisering toe in onze netstations, waarmee we drukte in het laagspanningsnet of storingen sneller kunnen lokaliseren en oplossen; dit zetten we ook de komende jaren voort. Ook bouwen we klantgericht IT-systemen en benutten we de kennis van branchegenoten en partners om onze dienstverlening aan klanten te verbeteren. In 2020 werkten we samen aan (digitale) innovaties, zoals de prefab meterkast. In gezamenlijke projecten onderzoeken we nieuwe mogelijkheden en testen we de potentie van innovaties als flexibiliteit door energy communities ('Gridflex') en betere afstemming van vraag en aanbod op bedrijventerreinen ('BZO Groningen').

Door een toenemend belang van ICT en cybersecurity wordt digitale veiligheid een steeds belangrijker onderdeel van ons werk. We nemen structurele maatregelen om onze operationele technologie, ICT en (persoons)gegevens te beschermen. Denk aan autorisatiemanagement, monitoring van onze netwerken en het uitvoeren van Privacy Impact Assessments. Ons ISO27001-certificaat toont aan dat Enexis Netbeheer een goed werkend managementsysteem heeft voor informatiebeveiliging. We letten er op dat data niet langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk. Hiermee verkleinen we de impact van eventuele datalekken en zijn wij in staat om de privacy van onze klanten beter te beschermen, zoals ook de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) voorschrijft. In onze aanpak van digitale veiligheid focussen we niet alleen op technologie, maar ook op mensen, processen en cultuur. Want met name de bewustwording over cybersecurity-risico's en incidenten is van groot belang. Daarom deelden we in 2020 binnen onze teams informatie over risico's en incidenten die plaatsvonden in de sector.

Om de energievoorziening zo veilig mogelijk te houden, hadden we het afgelopen jaar nauw contact met het Nationaal Cyber Security Center, overheidsinstanties, toezichthouder Agentschap Telecom en sectorgenoten over potentiële risico's en bedreigingen. We maken onderdeel uit van de Energy ISAC; een kennisnetwerk van cybersecurityspecialisten van de vitale bedrijven in de energiesector. Door kennis te delen over incidenten, dreigingen en kwetsbaarheden kunnen we snel maatregelen nemen om cybercriminelen en andere kwaadwillenden buiten de deur te houden en schade te voorkomen.

Dilemma's en inzichten**WAT IS EEN VERANTWOORDE BESTEDING VAN MAATSCHAPPELIJK GELD?**

De complexiteit van digitale veiligheid wordt steeds groter. Het kost veel tijd en geld om ons te wapenen tegen cybersecurity-aanvallen op onze vitale infrastructuur en (persoons)gegevens. Tegelijkertijd kunnen we niet onuitputtelijk investeren. Wij werken dagelijks aan digitale veiligheid en zoeken hierbij doorlopend het optimum. Processen moeten werkbaar blijven en maatschappelijk geld moet zorgvuldig worden geïnvesteerd.

EEN DUURZAAM BEDRIJF

Wij geloven dat een eerlijke manier van zaken doen past bij onze maatschappelijke positie en voelt de verantwoordelijkheid om mee te werken aan een duurzame wereld. We kunnen niet op alle terreinen het verschil maken, maar we maken (als onderdeel van Enexis Groep) bewuste keuzes en nemen onze verantwoordelijkheid. Hierbij richten we ons op het verhogen van de mate van circulariteit in ons bedrijf en op het verminderen van onze ecologische voetafdruk. Denk hierbij aan het verlagen van netverliezen, duurzame inkoop en herinzet van materialen en het recyclen van ons afval.

Over alle producten en diensten die wij inkopen, wordt zorgvuldig nagedacht. We denken hierbij niet alleen aan de kwaliteit en de prijs, maar maken met onze leveranciers ook afspraken over maatschappelijke aspecten. Is het bijvoorbeeld mogelijk om een kabel circulair te maken? Kunnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een rol spelen in het werk? En wat doet de leverancier aan duurzame innovatie? We vragen leveranciers van onze componenten ook om een 'grondstoffenpaspoort', dat inzicht geeft in de samenstelling van de producten. Dit helpt ons om stappen te zetten om de circulariteit te bevorderen. Zo nemen we verantwoordelijkheid voor onze eigen consumptiepatronen en de daarbij horende productieketen. We werken met partijen die het beste voldoen aan onze eisen en wensen op het gebied van mens, materiaal en milieu. Samen met leveranciers zetten we stappen naar een betere wereld.

De producten die we inkopen proberen we zo lang mogelijk in gebruik te houden en waar mogelijk opnieuw te gebruiken. Dit zorgt ervoor dat we jaarlijks minder materialen inkopen en minder afval produceren. Dat is duurzamer (qua grondstoffen en uitstoot van broeikasgassen) en bespaart kosten. We hebben een speciale afdeling die componenten reviseert, waardoor installaties minstens 15 jaar opnieuw ingezet kunnen worden. In 2020 zijn circa 250 transformatoren gereviseerd en werden stations, schakelinstallaties en gascomponenten gemoderniseerd en hergebruikt. Hiermee bespaarden we ruim € 7,7 miljoen op de inkoop van nieuwe installaties en vermeden we de CO₂-uitstoot die gepaard gaat met de productie. De kennis die we de afgelopen jaren hebben opgedaan rondom de herinzet van componenten delen we met andere netbeheerders, want samen bereiken we meer.

Aan het einde van de gebruiksduur kiezen we een duurzame oplossing voor ons afval. We werken samen met afvalverwerker Milgro aan het beheersen van afvalstromen, het tegengaan van verspilling en verhogen van recycling. Door verbeterd inzicht in onze afvalstromen weten we sinds 2020 dat betere afvalscheiding loont. We blijven zoeken naar meer mogelijkheden voor duurzaam afvalmanagement.

FINANCIËEL VERANTWOORD

Jaar op jaar investeren we meer in onze netten om de energietransitie verder vorm te geven en onze infrastructuur hiervoor geschikt te maken. We passen onze netten aan om wind- en zonneparken aan te sluiten en meer duurzaam opgewekte energie te transporteren. Ons werkpakket had in 2020 een recordhoogte van € 882 miljoen; een toename van € 78 miljoen ten opzichte van 2019. Hiervan investeerden we € 734 miljoen in de netten; € 148 miljoen werd besteed aan operationele werkzaamheden, zoals onderhoud en het oplossen van storingen.

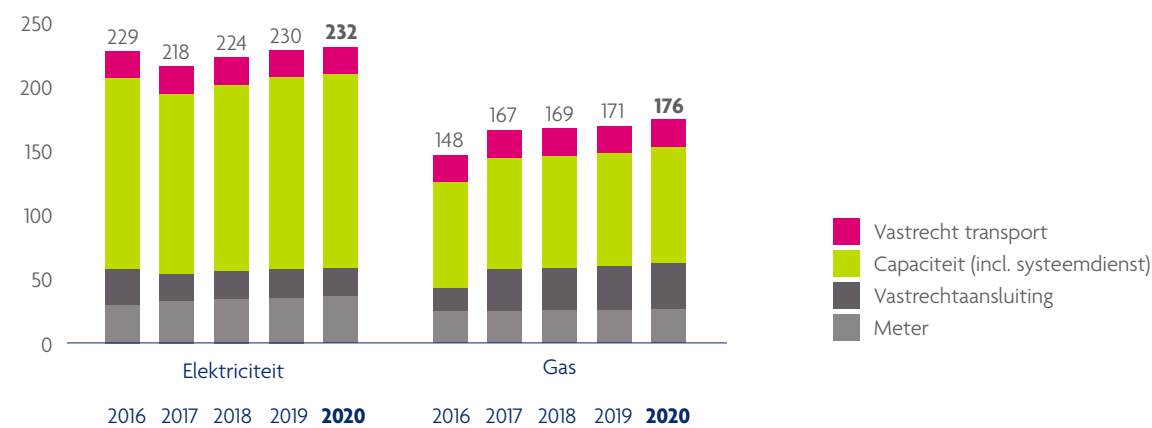
Om deze stijgende investeringen te kunnen financieren, volgen we verschillende sporen. Allereerst verbeteren we de efficiency in onze organisatie om uitgaven te beperken. We werken aan innovaties gericht op het optimaal benutten van de netwerken en het zo kosteneffectief mogelijk realiseren van netuitbreidingen. Daarnaast spreken we in sectorverband met de Autoriteit Consument & Markt over aanpassing van de reguleringmethodiek met als doel om kosten en investeringen op een eerder moment in de tarieven te mogen verwerken. Binnen het huidige reguleringskader gaan de kosten namelijk ver voor de baten uit. We krijgen de toenemende investeringen pas met ingang van de volgende reguleringsperiode vergoed en dan duurt het nog 40 tot 50 jaar voordat de investeringen in totaliteit terugverdiend zijn.

Voor de financiering, liquiditeit en credit ratings verwijzen wij naar noot 27. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

AANPASSING VAN DE NETWERKTARIEVEN

Met alle benodigde investeringen is het een cruciaal vraagstuk hoe we de toekomstige energievoorziening voor iedereen betaalbaar houden. In overleg met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) en collega-netbeheerders werken wij aan een nieuwe netwerktarievenstructuur, die is gebaseerd op het afgenomen of teruggeleverde vermogen, en wordt gecombineerd met een vrij te gebruiken bandbreedte die de klant zelf kiest op basis van zijn behoefte. Dit is eerlijker en stimuleert klanten om hun energieverbruik te spreiden over de dag. Door het net efficiënter te gebruiken, is er minder netverzwaring nodig. In lijn met de tariefbesluiten van de ACM hebben wij onze tarieven voor consumenten in 2020 verhoogd met 0,9% voor elektriciteit en 2,9% voor gas.

GEMIDDELDE NOTA VOOR HUISHOUDELIJK GEBRUIK (NETWERKKOSTEN OP JAARBASIS IN EURO'S)

FINANCIËLE PRESTATIES 2020

Onze nettowinst over 2020 bedroeg € 143 miljoen ten opzichte van € 222 miljoen in 2019. Deze afname wordt met name veroorzaakt door een stijging van de inkoopkosten TenneT ter hoogte van € 63 miljoen, een toename van de bedrijfskosten met € 48 miljoen en een daling van de overige bedrijfsopbrengsten met € 10 miljoen. Deze afname wordt deels gecompenseerd door een daling van de financiële lasten van € 11 miljoen en de winstbelasting van € 27 miljoen.

De coronacrisis heeft in 2020 geen materiële impact gehad op het financieel resultaat van Enexis Netbeheer B.V. Door de coronacrisis daalde het energieverbruik van zakelijke klanten en dat had een licht negatieve impact op onze grootzakelijke omzet. De omzet via consumenten is volledig gebaseerd op capaciteitstarieven en daarmee ongevoelig voor schommelingen in verbruik. De inkoopkosten bij TenneT vielen als gevolg van corona in 2020 ook lager uit door een lagere belasting van het netwerk door al onze klanten. De effecten op de brutomarge zijn hierdoor per saldo neutraal. Ook de operationele kosten zijn niet materieel geraakt als gevolg van corona. Ons gerealiseerde werkpakket in het jaarorderboek komt uit op € 882 miljoen. Ondanks de impact van corona, waardoor werkprocessen met direct klantcontact tijdelijk zijn stilgelegd en extra veiligheidsvoorschriften zijn getroffen, zien we in 2020 een toename van het werkpakket van € 78 miljoen ten opzichte van 2019.

€ miljoen	2020	2019	2018	2017	2016
Resultaat					
Netto-omzet	1.428	1.405	1.364	1.325	1.237
Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	316	232	228	231	226
Overige bedrijfsopbrengsten	0	10	1	2	34
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo	1.112	1.183	1.137	1.096	1.045
Bedrijfslasten exclusief afschrijvingen en buitengebruikstellingen	567	530	438	473	448
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	322	310	309	299	305
Bedrijfsresultaat	223	343	390	324	292
Resultaat deelnemingen en joint ventures	1	-1	0	-3	1
EBIT ¹⁾	223	342	390	321	293
Financiële baten en lasten	-34	-45	-49	-50	-66
Resultaat voor belastingen	190	297	341	271	227
Resultaat na belastingen	143	222	256	203	174
Balans (voor winstbestemming)					
Netto werkkapitaal ¹⁾	-57	-43	-35	-214	-165
Vaste activa	7.914	7.474	7.112	6.844	5.921
Geïnvesteerd vermogen ¹⁾	6.737	6.550	6.280	5.896	5.083
Eigen vermogen	4.318	4.287	4.185	4.030	3.265
Netto rentedragende schulden ¹⁾	2.544	2.255	2.079	1.858	1.737
Balanstotaal	8.097	7.659	7.288	7.017	6.090
Ratio's					
Solvabiliteit ¹⁾	53,3	56,0	57,4	57,4	53,6
ROIC ¹⁾	3,3	5,2	6,2	5,4	5,8
Return on equity ¹⁾	3,3	5,2	6,1	5,0	5,3
Kasstroom					
Kasstroom uit operationele activiteiten	578	624	457	459	416
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-755	-679	-577	-493	-439
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	177	55	120	34	23
Kasstroom	0	0	0	0	0

¹⁾ Zie definities in Begrippenlijst.

²⁾ Personeel dat werkzaam is voor de netbeheerder is op 1 januari 2017 overgegaan van Enexis Netbeheer B.V. naar Enexis Personeel B.V. Enexis Personeel B.V. is opgericht met als doel het voorzien in de factor arbeid ten behoeve van de met haar in een groep verbonden vennootschappen alsmede het verlenen van overige diensten en het leveren van goederen met betrekking tot eigen personeel.

VOOR BEDRIJFSACTIVITEITEN BESCHIKBAAR SALDO

Het voor bedrijfsactiviteiten beschikbare saldo nam in 2020 met € 71 miljoen af, voornamelijk als gevolg van een toename van de inkoopkosten TenneT. Dit effect werd deels teniet gedaan door een stijging van de omzet. De totale omzet bedroeg in 2020 € 1.428 miljoen, een toename van € 23 miljoen ten opzichte van 2019.

De toename van de omzet is nagenoeg geheel toe te schrijven aan een toename van de gereguleerde omzet met € 22 miljoen. Dit wordt voornamelijk verklaard door:

- Elektriciteit: de omzet is met € 5 miljoen toegenomen ten opzichte van 2019. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een gemiddelde tariefstijging van 0,7% bij kleinverbruik.
- Gas: de omzet is met € 10 miljoen toegenomen ten opzichte van 2019. Deze toename wordt voornamelijk verklaard als gevolg van een gemiddelde tariefstijging van 3,5% bij kleinverbruik.
- De omzet uit gereguleerde meetdiensten is met € 5 miljoen toegenomen ten opzichte van 2019 en is voornamelijk het gevolg van een gemiddelde tariefstijging van 2,8%.

De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen zijn in 2020 met € 84 miljoen toegenomen tot € 316 miljoen. Deze toename wordt voornamelijk verklaard door € 63 miljoen hogere inkoopkosten transport bij landelijk netbeheerder TenneT. Aan deze stijging liggen met name correcties van voorgaande jaren en nieuwe investeringen in het kader van de energietransitie ten grondslag. De stijging van de transportkosten wordt naar verwachting vergoed in de omzet van 2022. Daarnaast zijn ook de kosten voor het compenseren van de distributieverliezen elektriciteit met € 12 miljoen gestegen als gevolg van hogere prijzen op de energiemarkt. Tenslotte geldt dat de regionale netbeheerders vanaf 2020 ook de netverliezen voor gas zelf inkopen. De omvang hiervan bedroeg in 2020 € 7 miljoen.

De overige bedrijfsopbrengsten zijn met € 10 miljoen afgenomen ten opzichte van 2019 als gevolg van een incidentele opbrengst in 2019 vanwege een overeengekomen compensatievergoeding.

BEDRIJFSKOSTEN

De totale bedrijfskosten zijn in 2020 met € 48 miljoen toegenomen tot € 889 miljoen wat met name wordt veroorzaakt door de toename van ons werkpakket.

De voornaamste ontwikkelingen zijn:

- De personeelskosten zijn met € 14 miljoen gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt door extra personeelsinzet om het groeiende werkpakket uit te voeren.
- € 12 miljoen hogere afschrijvingskosten. Door een verder stijgend niveau van investeringen in de elektriciteits- en gasnetten zien we een toename in de afschrijvingen op materiële vaste activa.
- De kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten en overige bedrijfskosten nemen met € 39 miljoen toe. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de kosten voor het werkpakket en hogere kosten voor advieswerkzaamheden.
- Vanwege de groei van het werkpakket en de extra inzet van ingehuurd personeel op verbeter- en transitieprojecten zijn meer kosten geactiveerd, waardoor de geactiveerde productie met € 17 miljoen stijgt.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Het saldo van de financiële baten en lasten bedraagt in 2020 € 34 miljoen en is daarmee € 11 miljoen lager dan in 2019. De belangrijkste reden voor de afname van de financiële baten en lasten is het herfinancieren van een aflopende lening tegen gunstigere rentecondities.

BELASTINGEN

De winstbelasting bedraagt in 2020 € 47 miljoen en is hiermee € 27 miljoen lager dan in 2019. Dit verschil wordt verklaard door een lagere belastinglast als gevolg van een lager gerealiseerd resultaat voor belastingen in 2020.

BRUTO-INVESTERINGEN

Zoals hiervoor toegelicht is de duidelijke groei van ons werkpakket een belangrijke verklaring van de ontwikkeling van de bedrijfskosten. De 10% groei van het werkpakket vertaalt zich uiteraard ook door in de ontwikkeling van onze investeringen. De bruto-investeringen bedragen in 2020 € 761 miljoen en zijn hiermee € 88 miljoen hoger dan de bruto-investeringen in 2019.

- De bruto-investeringen in elektriciteits- en gasnetten zijn respectievelijk met € 99 en € 9 miljoen toegenomen. Zo realiseren we bijvoorbeeld meer klantvragen in de vorm van netuitbreidingen en 'Duurzaam op Land'-projecten, zoals aansluitingen voor zonne- en windparken. Daarnaast investeren we in de veiligheid van ons gasnetwerk. Vanwege COVID-19 hebben we in 2020 voor € 30 miljoen minder investeringen in slimme meters uitgevoerd. Deze activiteiten – waarbij we werkzaamheden in de meterkast van onze klanten uitvoeren - zijn doorgeschoven naar 2021. Zie tabel op volgende pagina voor een verbijzondering van de investeringen in de elektriciteits- en gasnetten.
- De overige investeringen nemen met € 10 miljoen toe. Zo zien we een toename van de voorraad slimme meters die wordt geactiveerd.

Voor een deel van onze klant gedreven werkzaamheden ontvangen we een klantbijdrage. Na aftrek van deze bijdragen bedragen de netto-investeringen € 647 miljoen.

Onderstaande tabel geeft de bruto-investeringen (exclusief bijdragen) weer in onze elektriciteits- en gasnetten en slimme meters.

€ Miljoen	Bruto-investering				
	2020	2019	2018	2017	2016 ¹⁾
Elektriciteit					
Standaardaansluitingen	33	30	26	23	21
Maatwerk aansluitingen	94	73	34	25	19
Netuitbreidingen	254	194	153	120	93
Reconstructies	25	21	24	22	27
Vervangingen	48	38	34	38	46
Overig	23	22	20	18	15
Totaal Elektriciteit	477	378	291	246	221
Gas					
Standaardaansluitingen	6	9	9	9	7
Maatwerk aansluitingen	2	2	2	2	2
Netuitbreidingen	13	16	17	19	17
Reconstructies	19	18	19	18	19
Vervangingen	153	139	127	127	116
Overig	2	2	2	2	2
Totaal Gas	195	186	176	177	163
Slimme meters					
Kleinverbruik elektriciteit	34	57	53	59	63
Kleinverbruik gas	29	36	40	42	44
Totaal Slimme meters	63	93	93	101	107
Totaal	734	657	560	524	491

¹⁾ Cijfers 2016 zijn exclusief Endinet.

CORPORATE GOVERNANCE

De zorg voor een betrouwbare energievoorziening is een essentiële maatschappelijke taak, die grotendeels met maatschappelijk geld wordt bekostigd. Daarom vinden wij het belangrijk om transparant te zijn over de manier waarop onze onderneming wordt bestuurd en hoe hierop toezicht wordt gehouden.

Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap volgens Nederlands recht en 100% dochterbedrijf van Enexis Holding N.V. Als regionale netbeheerder is Enexis Netbeheer B.V. een organisatie van openbaar belang (OOB). Dit is op 26 juni 2019 bekrachtigd in het 'Besluit aanwijzing organisaties van openbaar belang'. Dit houdt in dat er voor Enexis Netbeheer B.V. niet meer kan worden volstaan met het deponeren van de jaarrekening van de moedermaatschappij, omdat de vrijstelling zoals bedoeld in artikel 2:403 BW niet meer toegepast kan worden. Met ingang van het boekjaar 2020 wordt derhalve een jaarrekening en directieverslag voor Enexis Netbeheer B.V. opgesteld.

De statuten, reglementen en overige documentatie ten aanzien van de corporate governance van Enexis Holding vindt u op de website enexisgroep.nl.

DIRECTIE ENEXIS NETBEHEER B.V.

De directie is verantwoordelijk voor het bestuur van Enexis Netbeheer B.V. De directie stelt de operationele en financiële doelstellingen van de vennootschap vast. De directie is verantwoordelijk voor naleving van alle relevante wet- en regelgeving, beheersing van de risico's en financiering van de onderneming. De directie opereert binnen de statutaire bepalingen. Aan de aandeelhouder, zijnde Enexis Holding N.V., wordt verantwoording afgelegd.

Leden van de directie worden beloond volgens het bezoldigingsbeleid van de vennootschap, conform de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Dit bezoldigingsbeleid is vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) van Enexis Holding N.V. De Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. stelt, op voorstel van de Remuneratie- en Selectiecommissie, de hoogte van de bezoldiging per directielid vast. De bezoldiging is vermeld in de jaarrekening.

In 2020 is de directie uitgebreid naar vier leden en heeft een herschikking van portefeuilles plaatsgevonden. Er is een nieuwe CEO van buiten de organisatie aangetrokken en drie directeuren uit de interne organisatie maakten de stap naar een positie in de directie van Enexis Netbeheer. Zij zorgen voor continuïteit binnen de organisatie, terwijl de nieuwe CEO een extern perspectief toevoegt. Met de toetreding van een vrouwelijk CFO is de man-vrouwverdeling per 1 januari 2021 verbeterd; al voldoen we hiermee nog niet aan de geldende wettelijke eis van ten minste 30% mannen en 30% vrouwen. In de profielschets voor de directie is in het algemene deel een bepaling opgenomen inzake diversiteit.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Onder de Elektriciteitswet en Gaswet is Enexis Netbeheer B.V. vrijgesteld van het zelfstandig instellen van een Raad van Commissarissen (RvC). De Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op Enexis Netbeheer B.V. Zij draagt de wettelijke bevoegdheden voor Enexis Netbeheer B.V., zoals die voortvloeien uit de Elektriciteitswet en Gaswet. Ook wordt een beroep gedaan op de vrijstelling voor het instellen van een eigen auditcommissie (Besluit instelling auditcommissie). Voor meer informatie over de RvC en het verslag van de Raad over 2020 verwijzen wij naar het jaarverslag van Enexis Groep.

EXTERNE ACCOUNTANT

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. was tot en met boekjaar 2020 de externe accountant van Enexis Netbeheer B.V. In 2020 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Op basis hiervan heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders Ernst & Young Accountants LLP benoemd tot externe accountant met ingang van de werkzaamheden die betrekking hebben op het boekjaar 2021.

De Auditcommissie van Enexis Holding N.V. houdt toezicht op de relatie met de externe accountant. De externe accountant is jaarlijks aanwezig bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Enexis Holding N.V. en is aanwezig bij alle vergaderingen van de Auditcommissie van Enexis Holding N.V.

RISICOBEBEERSING

ENTERPRISE RISK MANAGEMENT (ERM)

Gebeurtenissen binnen en buiten Enexis kunnen een risico vormen voor het behalen van onze strategische doelen of onze continuïteit. Risicobeheersing binnen Enexis is gericht op het vroegtijdig onderkennen van deze gebeurtenissen en het vervolgens waarderen en zo nodig mitigeren van de hierbij onderkende risico's. Bij Enexis is het management verantwoordelijk voor het zodanig toepassen van risicobeheersing dat het daadwerkelijk ondersteunt bij het behalen van de doelen.

Onze risicomanagementaanpak is afgeleid van het COSO-ERM model en geïntegreerd in onze reguliere processen: van strategie tot en met operatie, ingebed in de planning- en controlcyclus. We bevorderen een integrale en risicobewuste cultuur. Onder meer door sterk leiderschap en voorbeeldgedrag vergroten we het risicobewustzijn binnen de organisatie en moedigen we medewerkers aan om incidenten en risico's te melden en te bespreken.

Over onze risico's zijn we transparant en we volgen de ontwikkeling van risico's nauwgezet. Dit helpt om snel te kunnen bijsturen, waarde te creëren en te behouden, prestaties te verbeteren en te voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving aan ons stellen. De ontwikkeling van de belangrijkste risico's wordt periodiek gerapporteerd aan de directie. Mitigerende maatregelen zijn verwerkt in onze bedrijfsplannen.

Enexis hanteert het Three Lines Model. Op alle niveaus in de organisatie is lijnmanagement zelf verantwoordelijk voor het identificeren van risico's en het tijdig uitvoeren van maatregelen. Onze Business Controllers en andere staffuncties (Compliance, Security, Privacy, HSE, etc.) ondersteunen het lijnmanagement. De afdeling Internal Audit & Risk coördineert het risicomanagementproces.

STRATEGISCH RISICOMANAGEMENT

Bij onze strategische risicoanalyse identificeren we gebeurtenissen die de realisatie van onze strategische doelen of de continuïteit bedreigen. Afdelingen inventariseren jaarlijks de voor hen relevante strategische risico's en beschrijven deze op een risicokaart. Na deze bottom-up inventarisatie worden de onderkende risico's geanalyseerd en gewaardeerd door de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en de impact op één of meerdere bedrijfswaarden te bepalen. Als hulpmiddel hanteren we hierbij een risicomatrix, waarin per bedrijfswaarde de risicobereidheid van Enexis is weergegeven. Risico's met een score 'Hoog' vallen boven de risicobereidheid en moeten worden gemitigeerd door aanvullende maatregelen naar een score 'Midden'. Het management beoordeelt en bepaalt per risico met een score 'Midden' in hoeverre het risico nog verder gemitigeerd dient te worden. Elk strategisch risico wordt toegewezen aan een eigenaar, die verantwoordelijk is voor het nemen van adequate maatregelen en het volgen van de ontwikkeling van het risico. Via de planning- en controlcyclus worden de ontwikkeling van de risico's en de effectiviteit van de maatregelen bewaakt.

OPERATIONEEL RISICOMANAGEMENT

Via operationele risicoanalyses ('Integrated Operational Risk Assessments') worden op tactisch en operationeel niveau risico's geïdentificeerd die een bedreiging vormen voor de bedrijfsprocessen van Enexis. We hebben de periodieke analyses, vanuit compliance-, privacy-, security- en datamanagement-oogpunt, geïntegreerd in onze operationele risicoanalyses. De risico's en maatregelen leggen we vast in het Enexis Internal Control Framework, waarvan de werking tweemaal per jaar door het lijnmanagement wordt beoordeeld via een Control Self-Assessment (CSA). De uitkomsten van dit assessment worden door het afdelingsmanagement gewogen en zo nodig toegevoegd aan de interne Letter of Representation (LOR). Hiermee verklaren de afdelingen aan de directie in hoeverre het geheel aan interne risicobeheersing- en controlesystemen op orde is. Naast de 'hard controls' in het Internal Control Framework besteden we aandacht aan 'soft controls', gericht op integer gedrag, bevoegdheid en onderlinge samenwerking. Als het gaat om integriteit en fraude heeft Enexis een interne integriteitscommissie die periodiek een frauderisico-analyse uitvoert en de beheersing van frauderisico's bespreekt.

De uitkomsten van de strategische risicoanalyse en het proces van de CSA/LOR worden tevens gerapporteerd aan en besproken in de Auditcommissie. Dit proces stelt de directie in staat een 'Bestuursverklaring' af te geven.

	Potentiële gevolgen					Frequentie of kans van optreden			
	Bedrijfswaarden					< 1x per 10 jaar	≥ 1x per 10 jaar	≥ 1x per jaar	
	Betaalbaarheid	Betrouwbaarheid	Stakeholders	Compliance	Veiligheid	Duurzaamheid	< 10%	10-50%	≥ 50%
H	Schade > 50 mln	> 20.000.000 vbm ¹ (HS/MS station > 16 uur uitval)	Internationale commotie > 20.000 klachten Ernstig conflict met meerdere groepen stakeholders	Stille curator: strafzaak tegen directielid; geldboete > 0,1% omzet	Ongeval met 1 of meerdere doden tot gevolg	Emissie > 250 kton CO ₂	H	H	B, A, H
M	Schade 5-50 mln	2.000.000 tot 20.000.000 vbm ¹ (HS/MS station 4 uur uitval)	Nationale commotie 2.000-20.000 klachten Conflict met meerdere (groepen) stakeholders	Waarschuwing of aanwijzing bevoegd gezag; geldboete 4e-5e categorie	Ongevallen met letsel met verzuim	Emissie 25-250 kton CO ₂	M	H, M	G, H
L	Schade < 5 mln	< 2.000.000 vbm ¹ (MS-T station 4 uur uitval)	Lokale of regionale commotie < 2.000 klachten Conflict met een enkele (groep) stakeholder(s)	Onderzoek bevoegd gezag; geldboete < 4e categorie	Ongevallen met EHBO (geen verzuim) of incident	Emissie < 25 kton CO ₂	L	M	M

L = Laag / M = Medium / H = Hoog / Risico = Kans x Impact

■ Positie 2019 ■ Gelijke positie 2019/2020 ■ Nieuwe positie 2020 ■ Nieuw risico

¹ Verbruikminuten: het aantal minuten dat een verbruiker als gevolg van een netstoring zonder stroom en/of gas zit.

RISICO'S

STATUS T.O.V. 2019

- A. Realiseren klantvraag blijft achter bij verwachting door schaarste van personeel, materiaal en/of netwerkcapaciteit Kans iets gedaald
- B. Financiële positie wordt beïnvloed door effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek Impact iets gestegen
- C. Ongeautoriseerd gebruik van data en/of systemen Gelijk
- D. Ongevallen van medewerkers en/of omstanders als gevolg van onveilige situaties en/of falende assets Gelijk
- E. Door een pandemie komt (tijdige) dienstverlening Enexis in gevaar Nieuw
- F. Omvangrijke en langdurige onderbrekingen van de energievoorziening ten gevolge van natuurrampen, externe oorzaken of falende bedrijfsmiddelen/assets Gelijk
- G. Enexis is te laat met implementeren van nieuwe ontwikkelingen door onvoldoende wendbare en vitale organisatie, flexibele processen en/of systemen Kans gedaald
- H. Het faciliteren van de energietransitie kan worden belemmerd door een te beperkte taakomschrijving in de nieuwe Energiewet Kans gedaald

BESCHRIJVING VAN DE ONDERKENDE STRATEGISCHE RISICO'S

Hieronder zijn de strategische risico's beschreven. Specifieke risico's met betrekking tot de financiële instrumenten zijn beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

A. Realiseren klantvraag blijft achter bij verwachting door schaarste van personeel, materiaal en/of netwerkcapaciteit

De energietransitie neemt toe in snelheid en omvang en leidt tot extra werk en investeringen in het net. In bepaalde delen van ons net is de transportcapaciteit te beperkt om klanten direct te kunnen aansluiten (transportschaarste). De extra vraag leidt tot een toenemende druk op beschikbare middelen (personeel en materiaal). Bij Enexis en haar aannemers is de personele inzet een knelpunt en in de materiaalketen wordt het een steeds grotere uitdaging om goed te voorspellen welke materialen Enexis nodig heeft op welke termijn.

Concrete projecten voor duurzame energieopwekking proberen we direct te faciliteren. De hoofdinfrastructuur realiseren we proactief, op basis van onze inschattingen van de klantverwachting. We participeren in Regionale Energie Strategie (RES) teams en brengen ontwikkelingen vroegtijdig in kaart. We investeren in onze samenwerking met TenneT en implementeren flexibele oplossingen. De gevolgen van de schaarse middelen trachten we op te vangen door het implementeren van nieuwe efficiëntere en effectievere processen en de voorspelbaarheid van eigen capaciteit en materiaal te verhogen. Daarnaast verhogen we de capaciteit van personeel door extra instroom, opleidingscapaciteit en acties gericht op behoud van technisch gekwalificeerd personeel. Door de eerste resultaten van de getroffen maatregelen schatten we in dat de kans van dit risico voor schaarste personeel en materiaal iets lager zal zijn dan vorig jaar, maar de onzekerheid blijft hoog.

B. Financiële positie wordt beïnvloed door effecten van energietransitie en reguleringsmethodiek

De huidige reguleringsmethodiek is niet berekend op een trendbreuk in investeringen en exploitatiekosten. Vergoedingen voor extra investeringen en voor hogere kosten als gevolg van de energietransitie worden uitgesteld tot de volgende reguleringsperiode. Tevens is de vergoeding voor vermogens- en energiekosten gebaseerd op historische tarieven. Dit drukt de financiële ratio's en beperkt de capaciteit voor extra investeringen, terwijl de energietransitie juist grote investeringen vergt. We schatten de mogelijke impact van dit risico hoger in dan vorig jaar.

Op diverse manieren zijn we actief om de financierbaarheid van de energietransitie te verbeteren. We onderzoeken in landelijk verband hoe de reguleringsmethodiek kan worden aangepast, we werken continu aan interne efficiency en zijn in constructief overleg met aandeelhouders over de financierbaarheid van de energietransitie, wat in 2020 heeft geleid tot een converteerbare hybride aandeelhouderslening.

C. Ongeautoriseerd gebruik van data en/of systemen

Het ongeautoriseerd toegang hebben of krijgen tot onze systemen en data kan leiden tot incidenten of calamiteiten op het gebied van veiligheid, businesscontinuïteit en compliance (AVG). Door toenemende digitalisering, ook in onze netten (Smart Grids), zijn we steeds afhankelijker van digitale systemen.

We hebben een operationeel Information Security Management System (ISMS) ingericht en een breed scala aan structurele Privacy & Security maatregelen getroffen, zoals het implementeren van een Security Operations Center (SOC). Om onze operationele technologie (OT) te beschermen, hebben we specifieke maatregelen zoals certificering van medewerkers, firewalls en security assessments op onze stations. Het geheel wordt centraal gecoördineerd door de Stuurgroep Privacy & Security. Toenemende dreiging en extra maatregelen zijn in balans en houden dit risico op een gelijk niveau.

D. Ongevallen van medewerkers en/of omstanders als gevolg van onveilige situaties en/of falende assets

Het werk aan energienetten brengt risico's met zich mee voor de gezondheid van medewerkers en/of omstanders. Vanwege de aard van de primaire processen (het werken in de elektriciteits- en gasinfrastructuur en het werken in de publieke ruimte) is de kans op een ongeval altijd aanwezig. Een extra veiligheidsrisico is het toenemend aantal nieuwe medewerkers. Ook door falende bedrijfsmiddelen/assets kunnen ernstige veiligheidsrisico's ontstaan.

Enexis geeft, ook vanuit het hoger management, de hoogste prioriteit aan veiligheid. Ook bij de COVID-19-maatregelen staat veiligheid voorop. We verbeteren de veiligheidsmaatregelen en werken continu aan versterking van het veiligheidsbewustzijn en alertheid van personeel en management. Er is extra aandacht voor de rol van Enexis als opdrachtgever en de performance van aannemers. Veiligheid is een belangrijk element in al onze trainingen en programma's. We analyseren structureel de risico's op onveilige situaties en incidenten in onze elektriciteits- en gasnetten. We hebben een vervangingsprogramma Gas en Elektriciteit en doen aan preventief onderhoud. Door een continue hoge aandacht voor veiligheid schatten we dit risico in op een zelfde niveau als vorig jaar.

E. Door een pandemie komt (tijdige) dienstverlening Enexis in gevaar

De huidige COVID-19-pandemie is nog niet onder controle; er is een reële kans op een nieuwe opleving van het aantal besmettingen. Ook is de kans op het ontstaan van een nieuwe pandemie, als gevolg van een uitbraak van een nieuw virus, niet onwaarschijnlijk. Indien een eventuele nieuwe golf/pandemie leidt tot meer impact op de maatschappij, zoals we dat hebben ondervonden bij de eerste COVID-19 besmettingen, zou dit kunnen leiden tot uitval van cruciale Enexis-processen.

We hebben onze crisisaanpak laten evalueren door een extern bureau en de uitkomst was goed. We beschikken over crisisdraaiboeken en fallback scenario's. Alle stappen die in 2020 gezet zijn wat betreft het verantwoord afschalen en weer opschalen van werkstromen zijn goed gedocumenteerd en de governance is goed geborgd. De klantcommunicatie, die nodig is in het geval we weer werkstromen moeten afschakelen, is gedocumenteerd. Er zijn specifieke afspraken voor geïsoleerd werken van medewerkers in cruciale functies, zoals bij het Bedrijfsvoeringscentrum (BVC). De materiaalvoorraad voor storingen is opgehoogd naar drie maanden. Tevens zijn er afspraken binnen de sector en met de aannemerij over hoe te handelen bij een nieuwe golf van besmettingen.

F. Omvangrijke en langdurige onderbrekingen van de energievoorziening ten gevolge van natuurrampen, externe oorzaken of falende bedrijfsmiddelen/assets

Ernstige storingen kunnen optreden in onze netten. Denk aan natuurrampen, zoals overstromingen en aardbevingen, langdurige en overmatige regen, moedwillig handelen of falende bedrijfsmiddelen. Langdurige en omvangrijke onderbrekingen van de energievoorziening kunnen hiervan het gevolg zijn. We schatten de omvang van dit risico in op eenzelfde niveau als vorig jaar.

Onze Maintenance Engineering, Ontwerprichtlijnen, Netredundantie en Onderhoudsprogramma's zijn gericht op een zo betrouwbaar mogelijk net. Met betrekking tot aardbevings- en overstromingsrisico's zijn er specifieke preventieve maatregelen getroffen en na incidenten worden extra controles uitgevoerd. Daarnaast voorzien onze crisismanagementplannen in adequate acties om veiligheid zeker te stellen en levering zo spoedig mogelijk te herstellen, met versterkte aandacht voor crisiscommunicatie. In samenwerking met andere landelijke en regionale netbeheerders werken we aan het verhogen van het beveiligingsniveau van onze hoogspanning/middenspanningsstations.

G. Enexis is te laat met implementeren van nieuwe ontwikkelingen door onvoldoende wendbare en vitale organisatie, flexibele processen en/of systemen

Enexis streeft naar een hoog niveau van klanttevredenheid en wil tegemoetkomen aan de steeds hogere verwachting van onze klanten. De complexiteit van de ICT, de interne processen en de processen in de sector neemt toe. Dit heeft effect op ons verandervermogen en onze wendbaarheid. Het risico bestaat dat onze organisatie, systemen en klantenprocessen onvoldoende snel verbeteren en daarmee onze doelen op het gebied van klanttevredenheid in gevaar komen. De alsmatig voortdurende veranderingen en het langer doorwerken met minder mensen (vergrijzing/schaarste) stellen hoge eisen aan de mentale en fysieke veerkracht van ons personeel.

Een breed scala aan maatregelen is getroffen en in ontwikkeling om de wendbaarheid in de volle breedte te verhogen. Het Enexis brede transitieprogramma Gedrag & Leiderschap heeft al een belangrijke bijdrage geleverd om een hoog niveau van flexibiliteit en bevoegdheid te bereiken. De focus blijft gericht op het vergroten van de veerkracht en vitaliteit van medewerkers. Om de verwachtingen van klanten beter te managen, zijn we continu bezig met het verbeteren van onze klantenprocessen, zorgen wij voor proactieve communicatie en versterken we de samenwerking met onze ketenpartners (zoals aannemers). Portfoliomanagement is naar een hoger professionaliteitsniveau gebracht, ICT-projecten worden geprioriteerd op basis van onze strategische doelen en de noodzaak vanuit de markt. Een nieuw proces van 'Application Life Cycle Management' (ACLM) verbetert de voorspelbaarheid van changes. Omdat de maatregelen van de afgelopen jaren effect hebben, schatten we de kans van dit risico lager dan vorig jaar.

H. Het faciliteren van de energietransitie kan worden belemmerd door een te beperkte taakomschrijving in de nieuwe Energiewet

Enexis wil helpen de klimaatdoelen te realiseren. We treffen maatregelen om het elektriciteitsnetwerk stabiel en betrouwbaar te houden bij extra energieaanbod. De Energie wet- en regelgeving, die zowel de netbeheerder als het netwerkbedrijf reguleert, is in ontwikkeling. Indien de taakomschrijving voor de netbeheerder te zeer worden beperkt, kan dit leiden tot een vertraging of het niet realiseren van de maatschappelijke doelen op het gebied van de energietransitie.

Om beter aan te sluiten bij de maatschappelijke behoeften hebben wij ons stakeholdermanagementproces en onze activiteiten op het gebied van Public Affairs verder verbeterd. Onder andere door deze maatregelen schatten we de kans dat we in onze ambities worden beperkt, lager in dan vorig jaar.

ONDERKENDE ASPECTEN IN DE INTERNE BEHEERSING

Als gevolg van een prominentere rol van IT in de strategie van Enexis en het meerjarige SAP-transitieprogramma is de Enexis IT-omgeving volop in ontwikkeling. In het afgelopen jaar is met toewijding van alle lagen in de organisatie een basis is gelegd voor de uitrol van S/4HANA en Oracle voor de werkmanagementprocessen. De bedrijfsprocessen worden projectmatig en fasegewijs gemigreerd naar de nieuwe SAP-omgeving. Een belangrijke mijlpaal in 2020 was de go-live van S/4HANA. Na de livegang van S/4HANA in januari 2020 hebben de eerste maanden in het teken gestaan van de 'hypercarefase' en borging van de operationele bedrijfsprocessen, waarin Enexis gekozen heeft voor een periode waarin diverse gebruikers in het systeem toegang hadden tot kritische functies, ter ondersteuning van de gebruikersorganisatie.

Vanuit intern beheersingsperspectief zagen we aandachtspunten ten aanzien van het toekennen en monitoren van rechten van gebruikers in S/4HANA. Doordat diverse gebruikers gedurende het boekjaar toegang hadden tot kritische functies bestond het risico op onrechtmatige transacties als gevolg van doorbreking van kritische functiescheidingen. Enexis heeft aanvullende mitigerende maatregelen genomen, waaronder het uitvoeren van analyses naar potentiële doorbreking van kritische functiescheidingen om onrechtmatige transacties gedurende het boekjaar 2020 te identificeren. Hierbij is door het management vastgesteld dat de toegang tot kritische functies niet heeft geleid tot ongeautoriseerde transacties in de systemen. Er zijn diverse opschoonacties verricht om de rechten in te regelen in S/4HANA.

BESTUURSVERKLARING

De directie is verantwoordelijk voor de effectiviteit van de opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem van Enexis. Dit systeem heeft als doel de realisatie van strategische, operationele en financiële doelstellingen te bewaken en richt zich op alle facetten van de onderneming. Van strategische en operationele risico's tot de betrouwbaarheid van (financiële) rapportages en het voldoen aan wet- en regelgeving.

In het hoofdstuk 'Risicobeheersing' is ons interne risicobeheersings- en controlesysteem en ons risicoprofiel beschreven. Geen enkel systeem kan absolute zekerheid geven dat we ondernemingsdoelstellingen realiseren of materiële fouten, verliezen, fraude of overtreding van wet- en regelgeving in de processen en financiële verslaggeving voorkomen.

De directie heeft de opzet en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem gedurende 2020 geëvalueerd, mede op basis van de business control-informatie, 'Letters of Representation' en rapportages van de interne auditor. De uitkomsten van deze evaluatie en het risicoprofiel zijn besproken met de Auditcommissie van de Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V., in aanwezigheid van de interne auditor en externe accountant.

Wij verklaren dat:

- in dit verslag de materiële risico's en onzekerheden zijn vermeld die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van dit verslag;
- het naar de huidige stand van zaken gerechtvaardigd is dat de financiële verslaggeving is opgesteld op going concern basis;
- dit verslag in voldoende mate inzicht geeft in tekortkomingen in de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem;
- voornoemd systeem een redelijke mate van zekerheid geeft dat de (financiële) verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

's-Hertogenbosch, 3 maart 2021

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Evert den Boer, CEO

Mariëlle Vogt, CFO

Rutger van der Leeuw, COO

Jeroen Sanders, CTO

PERSONALIA

DIRECTIE ENEXIS NETBEHEER B.V.

EVERT DEN BOER

VOORZITTER DIRECTIE / CEO

Evert den Boer (1969) is Chief Executive Officer (CEO). Hij heeft ruime ervaring in de energiewereld waar hij diverse directie- en managementfuncties bekleedde bij onder andere Ørsted en Vattenfall. Zijn laatste functie was CEO van Greenchoice, een functie die hij vanaf 2015 vervulde. Evert is tevens Voorzitter van de ledenraad (en bestuur) van Netbeheer Nederland, lid van de Raad van Toezicht van Stichting Buitenfonds van Staatsbosbeheer en lid van het bestuur van de NVDE.

MARIËLLE VOGT

LID DIRECTIE / CFO

Mariëlle Vogt (1965) is Chief Financial Officer (CFO). Mariëlle startte in 2017 bij Enexis Groep als Directeur Financiën. Daarvoor bekleedde zij de positie van Financieel Directeur bij de TU Delft. Eerder werkte Mariëlle geruime tijd voor KPN op diverse financiële managementposities. Naast haar functie als CFO bij Enexis Groep is Mariëlle lid van de Raad van Toezicht van het Residentie Orkest, waarbinnen zij voorzitter is van de Audit Commissie.

RUTGER VAN DER LEEUW

LID DIRECTIE / COO

Rutger van der Leeuw (1976) is Chief Operating Officer (COO). In deze rol is hij verantwoordelijk voor het totale operationele proces bij Enexis. Voordat Rutger in 2016 Directeur Infra bij Enexis Netbeheer werd, bekleedde hij de functies van Directeur Klant & Markt en Manager Inkoop. Eerder was hij werkzaam in diverse managementposities bij KPN. Rutger is tevens bestuurslid van InstallQ (tot 1-1-2019 genaamd Sterkin), het kwaliteitsinstituut voor de installatiebranche.

JEROEN SANDERS

LID DIRECTIE / CTO

Jeroen Sanders (1973) is Chief Transition Officer (CTO). In deze rol richt hij zich volledig op het energiesysteem van de toekomst en de rol van digitalisering en data hierin. Jeroen bekleedde diverse management- en directiefuncties binnen Enexis Groep waaronder de functie van Directeur ICT vanaf 2017. Daarvoor was hij actief als Algemeen directeur van Endinet, Manager Duurzaam bij Fudura en in verschillende managementposities bij Edon en Essent.

JAAARREKENING

JAAARREKENING 2020

Winst-en-verliesrekening

Balans

Kasstroomoverzicht

Mutatieoverzicht van het eigen vermogen

TOELICHTINGEN OP DE JAAARREKENING

1. Algemene informatie
2. Grondslagen voor de financiële verslaggeving
3. COVID-19

29**29****30****31****31****32****32****32****35****NOTEN BIJ DE JAAARREKENING**

1. Netto-omzet

2. Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen

3. Overige bedrijfsopbrengsten

4. Personeelskosten

5. Afschrijvingen en buitengebruikstellingen

6. Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten

7. Overige bedrijfskosten

8. Geactiveerde kosten eigen productie

9. Resultaat deelnemingen en joint arrangements

10. Financiële baten en lasten

11. Incidentele posten

12. Belastingen

13. Materiële vaste activa

14. Immateriële vaste activa

15. Deelnemingen en joint arrangements

16. Overige financiële vaste activa

36**36****37****37****37****37****38****38****38****38****38****39****39****40****41****43****44**

17. Voorraden

18. Vorderingen

19. Overige financiële activa (kortlopend)

20. Eigen vermogen

21. Rentedragende verplichtingen (langlopend)

22. Voorzieningen

23. Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen

24. Handelsschulden en overige te betalen posten

25. Rentedragende verplichtingen (kortlopend)

26. Toelichting op het kasstroomoverzicht

27. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten

28. Informatie verbonden partijen

29. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

30. Bezoldiging directie en Raad van Commissarissen

31. Wet Nomering Topinkomens

32. Gebeurtenissen na balansdatum

44**45****45****46****46****47****47****47****47****48****48****51****52****52****53****53**

JARREKENING 2020

WINST-EN-VERLIESREKENING

€ miljoen	Noot	2020	2019
Netto-omzet	1	1.428	1.405
Af: Kosten van transportdiensten en van distributieverliezen	2	316	232
Overige bedrijfsopbrengsten	3	0	10
Voor bedrijfsactiviteiten beschikbaar saldo		1.112	1.183
Personeelskosten	4	357	343
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	5	322	310
Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten	6	355	321
Overige bedrijfskosten	7	27	22
Geactiveerde kosten eigen productie	8	-172	-155
		889	841
Bedrijfsresultaat		223	342
Resultaat deelnemingen en joint arrangements	9	1	-1
Financiële baten	10	0	1
Financiële lasten	10	34	46
Financiële baten en lasten		-34	-45
Resultaat vóór belastingen	11	190	296
Belastingen	12	-47	-74
Resultaat na belastingen		143	222
Toekomend aan:			
Minderheidsaandeelhouders		0	0
Aandeelhouder		143	222

BALANS

€ miljoen	Noot	31 december 2020	31 december 2019	1 januari 2019
Activa				
Materiële vaste activa	13	7.789	7.350	6.988
Immateriële vaste activa	14	117	117	115
Deelnemingen en joint arrangements	15	8	7	8
Overige financiële vaste activa	16	0	0	1
Vaste activa		7.914	7.474	7.112
Vorraden	17	33	17	17
Vorderingen	18	150	162	159
Overige financiële activa (kortlopend)	19	0	6	0
Vlottende activa		183	185	176
Totaal activa		8.097	7.659	7.288

€ miljoen	Noot	31 december 2020	31 december 2019	1 januari 2019
Passiva				
Geplaatst en gestort aandelenkapitaal		0	0	0
Agioreserve		1.722	1.722	1.722
Algemene reserve		2.453	2.342	2.207
Resultaat van het boekjaar		143	222	256
Eigen vermogen	20	4.318	4.286	4.185
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	21	2.289	1.290	1.292
Vorzieningen (langlopend)	22	23	14	16
Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	23	947	859	777
Langlopende verplichtingen		3.259	2.163	2.085
Handelsschulden en overige te betalen posten	24	239	223	211
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	25	255	965	787
Vorzieningen (kortlopend)	25	1	0	0
In volgend jaar te amortiseren vooruitontvangen bijdragen	23	25	22	20
Kortlopende verplichtingen		520	1.210	1.018
Totaal passiva		8.097	7.659	7.288

KASSTROOMOVERZICHT

€ miljoen	Noot	2020	2019
Resultaat na belastingen		143	222
Afschrijvingen en buitengebruikstellingen	5	322	310
Geamortiseerde bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	23	-23	-21
Ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen	23	114	105
Mutatie deelnemingen en Joint arrangements	15	0	1
Mutatie operationeel werkkapitaal	26	13	8
Mutatie voorzieningen (langlopend)	22	9	-2
Overige		-	1
Kasstroom uit operationele activiteiten		578	624
Investerings in materiële vaste activa	13	-755	-666
Investerings in immateriële vaste activa	14	-6	-8
Verstekte leningen	16	0	-9
Aflossing verstekte leningen	19	6	4
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-755	-679
Kasstroom voor financieringsactiviteiten		-177	-55
Opname van rentedragende verplichtingen	21 en 25	997	496
Aflossing van rentedragende verplichtingen	21 en 25	-500	-360
Uitbetaald dividend	28	-111	-121
Aanzuivering liquide middelen	25	-209	40
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		177	55
Totaal kasstromen		0	0
Netto liquide middelen begin boekjaar	26	0	0
Netto liquide middelen ultimo boekjaar	26	0	0

MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

€ miljoen	Aantal gewone aandelen	Aandelen-kapitaal	Agio-reserve	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2019	201	-	1.722	2.207	256	4.185
Bestemming resultaat 2018	-	-	-	135	-135	0
Dividenduitkering over 2018	-	-	-	-	-121	-121
Resultaat na belastingen 2019	-	-	-	-	222	222
Mutaties 2019	-	-	-	135	-34	101
Stand per 31 december 2019	201	-	1.722	2.342	222	4.286
Stand per 1 januari 2019	201	-	1.722	2.342	222	4.286
Bestemming resultaat 2019	-	-	-	111	-111	0
Dividenduitkering over 2019	-	-	-	-	-111	-111
Resultaat na belastingen 2020	-	-	-	-	143	143
Mutaties 2020	-	-	-	111	-79	32
Stand per 31 december 2020	201	-	1.722	2.453	143	4.318

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd. Ultimo boekjaar is € 255 miljoen aangezuiverd vanaf de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. (2019: € 464 miljoen).

TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

1. ALGEMENE INFORMATIE

Enexis Netbeheer B.V. is gevestigd aan de Magistratenlaan 116 te 's-Hertogenbosch in Nederland (KVK nummer 17131139) en is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van de distributienetten voor elektriciteit (stroomkabels en midden- en laagspanningsstations) en gas (gasleidingen en gasstations). Enexis Netbeheer B.V. is een besloten vennootschap waarvan de aandelen voor 100% worden gehouden door Enexis Holding N.V.

De door Enexis Netbeheer B.V. opgestelde en door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. gecontroleerde jaarrekening is op 3 maart 2021 ter ondertekening voorgelegd aan de directie. De door de directie ondertekende jaarrekening wordt middels ondertekening van de aandeelhoudersbesluiten op 10 maart 2021 vastgesteld door de Aandeelhouder (Enexis Holding N.V.).

Op 26 juni 2019 is het 'Besluit aanwijzing organisaties van openbaar belang' bekrachtigd. Dit besluit voorziet onder meer in de aanwijzing van netbeheerders als organisaties van openbaar belang (oob's) als bedoeld in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta).

Eén van de consequenties van de aanwijzing als organisatie van openbaar belang is dat er voor Enexis Netbeheer B.V. niet meer kan worden volstaan met het deponeren van de jaarrekening van de moedermaatschappij omdat de vrijstelling zoals bedoeld in artikel 2:403 BW niet meer toegepast kan worden. Dit betekent dat met ingang van het boekjaar 2020 een jaarrekening en directieverslag voor Enexis Netbeheer B.V. is opgesteld. Aangezien de jaarcijfers over 2019 zijn opgesteld in overeenstemming met eigen gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, was hiervoor een transitie naar IFRS nodig.

Met deze jaarrekening wordt ook voldaan aan de wettelijke verplichting zoals opgesteld in artikel 43 van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 32 van de Gaswet.

2. GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

2.1 ALGEMEEN

De jaarrekening 2020 van Enexis Netbeheer B.V. is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Voorts is de jaarrekening opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

De jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. bevat de winst-en-verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, de balans, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van het eigen vermogen. De toelichtingen bij de in de jaarrekening opgenomen financiële overzichten maken integraal deel uit van de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V.

De functionele valuta van Enexis Netbeheer B.V. is de euro. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's. Aan- en verkooptransacties in vreemde valuta worden op transactiedatum verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeelsleden en activa van Enexis Personeel B.V. De kosten voor het inzetten van personeelsleden van Enexis Personeel B.V. bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. worden door Enexis Personeel B.V. als personeelskosten doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLAs) aan Enexis Netbeheer B.V. Deze personeelskosten worden in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. verantwoord als "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." onder de "Personeelskosten". De kosten van Enexis Personeel B.V. voor de ondersteunende- en stafmatige afdelingen worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op facilitaire diensten alsmede de inzet van personeel. Deze kosten zijn verantwoord als "Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V." onder de "Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten". De betreffende activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

2.2 TRANSITIE NAAR IFRS

De transitie naar IFRS is uitgevoerd middels de vereisten zoals gesteld in IFRS 1 "First Time adoption of IFRS", effectief voor boekjaren beginnend op of na 1 januari 2020.

Enexis Netbeheer B.V. maakt gebruik van de optie zoals opgenomen in IFRS 1, paragraaf D16 om de activa en passiva te waarderen tegen de boekwaarde waarmee deze in de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V. zijn opgenomen. Aangezien er in 2019 geen verschil in waardering bestond tussen waardering van activa en passiva in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. en de in de consolidatie van Enexis Holding N.V. opgenomen activa en passiva, heeft de stelselwijziging geen effect op de waardering van het eigen vermogen en het resultaat.

2.3 WIJZIGINGEN IN IFRS

TOEKOMSTIGE STANDAARDEN DIE NOG NIET VAN KRACHT ZIJN IN 2020

Onderstaande verbeteringen en wijzigingen van IFRS-standaarden zijn gepubliceerd, en in de komende jaren van kracht.

- IFRS 17-Verzekeringscontracten, van kracht per 1 januari 2023;
- Wijzigingen in IAS 1-Presentatie van de jaarrekening: classificatie van verplichtingen als kortlopend of langlopend, van kracht per 1 januari 2023;
- Wijzigingen in IFRS 3-bedrijfscombinaties; IAS 16-materiële vaste activa; IAS 37-voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa alsook jaarlijkse verbeteringen, van kracht per 1 januari 2022;
- Wijzigingen in IFRS 9-financiële instrumenten; IAS 39-financiële instrumenten; IFRS 4-verzekeringscontracten en IFRS 16-leases. Hervorming van de rente benchmark – fase 2, van kracht per 1 januari 2021;
- Wijzigingen in IFRS 4-verzekeringscontracten – uitstel op IFRS 9-financiële instrumenten, van kracht per 1 januari 2021.

De wijzigingen en verbeteringen in de standaarden na 2020 hebben naar verwachting geen directe gevolgen voor het vermogen en het resultaat of zijn niet van toepassing voor Enexis Netbeheer B.V.

2.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

SCHATTINGEN EN VERONDERSTELLINGEN

Het opstellen van financiële overzichten vereist het gebruik van schattingen en oordeelsvorming. In het geval van significante schattingen is er per definitie sprake van een grote mate van schattingsonzekerheden. De werkelijke resultaten zullen door de schattingsonzekerheden in veel gevallen afwijken van de gemaakte schatting en aannames. De bedrijfswaardeberekening in het kader van de goodwill impairment test (noot 14) is een schatting waarop een hogere mate van oordeelsvorming en complexiteit van toepassing is. Deze schatting wordt door het management als significant aangemerkt. Gedetailleerde informatie over deze schatting, inclusief toelichting van de toegepaste uitgangspunten en sensitiviteit, is opgenomen in noot 14. Immateriële vaste activa.

VALUTA

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

SALDERING

Saldering van actief- en passiefposten vindt per tegenpartij plaats indien er sprake is van een contractueel recht om de opgenomen bedragen te salderen en er sprake is van de intentie om te salderen. Ontbreekt het recht om bedragen te salderen of het voornemen actief- en passiefposten gelijktijdig af te wikkelen, dan worden deze apart verantwoord.

Daar waar op basis van een contract het recht bestaat tot het salderen van actief- en passiefposten, wordt dit in de betreffende noot toegelicht. Hierbij worden tevens de saldi van de actief- en passiefpost nader toegelicht.

PRESENTATIE

De presentatie van de winst-en-verliesrekening volgt de categoriale indeling. De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen worden meteen na de netto-omzet en overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd vanwege de relatie met de netto-omzet, alsmede het onderscheid ten opzichte van de door onze organisatie op korte termijn meer beïnvloedbare andere bedrijfskosten.

WAARDERING TEGEN REËLE WAARDE

Enexis Netbeheer B.V. waardeert een aantal financiële instrumenten per balansdatum tegen reële waarde. Bovendien worden de reële waarden van de rentedragende verplichtingen toegelicht in noot 27. De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen indien het actief op de waarderingdatum zou worden verkocht of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen indien regelmatig transacties tussen marktdeelnemers zouden plaatsvinden. Bij een waardering tegen reële waarde wordt ervan uitgegaan dat de transactie om het actief te verkopen of de verplichting over te dragen plaatsvindt:

- op de belangrijkste markt voor het actief of de verplichting; of, als die er niet is,
- op de voordeligste markt voor het actief of de verplichting.

Enexis Netbeheer B.V. dient toegang te hebben tot de belangrijkste of voordeligste markt.

De reële waarde van een actief of een verplichting wordt bepaald met behulp van de veronderstellingen waarvan marktdeelnemers zouden uitgaan bij het waarderen van het actief of de verplichting, in de veronderstelling dat marktdeelnemers in hun economisch belang handelen. Bij de waardering van een niet-financieel actief tegen reële waarde wordt rekening gehouden met het vermogen van een marktdeelnemer om economische voordelen te genereren door het actief maximaal en optimaal te gebruiken óf door het te verkopen aan een andere marktdeelnemer die het actief maximaal en optimaal zou gebruiken.

Enexis Netbeheer B.V. gebruikt waarderingstechnieken die in de gegeven omstandigheden geëigend zijn en waarvoor voldoende gegevens beschikbaar zijn om de reële waarde te bepalen, en waarbij zo veel mogelijk relevante waarneembare inputs en zo weinig mogelijk niet-waarneembare inputs worden gebruikt.

Alle activa en verplichtingen ten aanzien waarvan de reële waarde wordt bepaald of in de jaarrekening wordt vermeld, worden in de navolgende reële waarde hiërarchie ingedeeld, op basis van de input van het laagste niveau dat significant is voor de gehele waardering:

- niveau 1: De reële waarde is gelijk aan genoteerde prijzen in een actieve markt.
- niveau 2: De reële waarde is gebaseerd op parameters die direct of indirect in de markt waarneembaar zijn.
- niveau 3: De reële waarde is gebaseerd op parameters die niet in de markt waarneembaar zijn.

Voor activa en verplichtingen die op terugkerende basis in de jaarrekening worden opgenomen tegen reële waarde, stelt Enexis Netbeheer B.V. aan het einde van iedere verslagperiode door herbeoordeling vast of er sprake is van wijzigingen in de niveau-indeling van de hiërarchie (op basis van de input van het laagste niveau dat significant is voor de gehele waardering).

Ten behoeve van de vermelding van reële waarden heeft de Enexis Netbeheer B.V. categorieën activa en verplichtingen vastgesteld op basis van aard, eigenschappen en risico's van de activa en verplichtingen en het niveau in de reële waarde hiërarchie zoals in het bovenstaande is toegelicht.

BEDRIJFSCOMBINATIES EN GOODWILL

Bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt via toepassing van de overnamemethode. De kosten van de overname worden gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Voor iedere bedrijfscombinatie bepaalt Enexis Netbeheer B.V. of de minderheidsbelangen in de vergenomen entiteit worden gewaardeerd tegen reële waarde of het proportionele aandeel van de identificeerbare netto-activa van de overgenomen entiteit. Kosten die verband houden met de overname worden in het resultaat genomen in het jaar waarin deze kosten worden gemaakt.

Wanneer Enexis Netbeheer B.V. een bedrijf overneemt, beoordeelt ze de financiële activa en overgenomen verplichtingen voor gepaste classificering en toewijzing op basis van contractuele voorwaarden, economische omstandigheden en relevante omstandigheden op de verwervingsdatum. Dit omvat ook de scheiding van in contracten besloten afgeleide instrumenten in basiscontracten van de overgenomen partij.

Elke voorwaardelijke vergoeding die door Enexis Netbeheer B.V. wordt overgedragen, zal initieel worden gewaardeerd tegen reële waarde op de verwervingsdatum. Een voorwaardelijke vergoeding die classificeert als een actief of verplichting als financieel instrument, wordt tegen reële waarde gewaardeerd, waarbij wijzigingen in reële waarde worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Goodwill is het verschil tussen de kosten van overname van de onderneming minus het saldo van de reële waarde van identificeerbare activa en de reële waarde van de overgenomen verplichtingen van de onderneming. De kosten van overname van de onderneming zijn gewaardeerd tegen de som van de reële waarde op overnamedatum van de overgedragen vergoeding en het bedrag van de minderheidsbelangen in de overgenomen entiteit. Goodwill wordt gewaardeerd tegen de kostprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen. Goodwill wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering en wordt additioneel getoetst indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een eenmaal genomen bijzondere waardevermindering van goodwill wordt nooit teruggedraaid.

Daar waar goodwill is gealloceerd aan een kasstroomgenererende eenheid en deel uitmaakt van de afgestoten activiteiten binnen deze eenheid, maakt de goodwill die betrekking heeft op de afgestoten activiteiten deel uit van de boekwaarde van de activiteiten bij het bepalen van het boekresultaat op de afgestoten activiteiten. Goodwill die onder deze omstandigheden wordt afgestoten, wordt gewaardeerd op basis van de relatieve waarden van de afgestoten activiteiten en het deel dat gehandhaafd blijft in de kasstroomgenererende eenheid.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Gedurende het verslagjaar wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van activa. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor de activa is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten of de indirecte opbrengstwaarde.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van activa, of de kasstroomgenererende eenheid waartoe de activa behoren, hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat gebracht.

Een bijzondere waardevermindering wordt teruggenomen indien vastgesteld wordt dat de uitgangspunten zijn veranderd op basis waarvan destijds de realiseerbare waarde is bepaald en voor zover de resterende boekwaarde van de activa lager is dan de boekwaarde die zou zijn bepaald, na aftrek van afschrijvingen, als in voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering voor het actief was opgenomen. Effecten van terugname van bijzondere waardeverminderingen worden ten gunste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill worden niet teruggenomen.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Classificatie

De activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, mits zij worden aangehouden binnen een bedrijfsmodel gericht op het verkrijgen van contractuele kasstromen en deze kasstromen alleen betalingen van aflossing en rente betreffen. In andere gevallen vindt waardering plaats tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten of reële waarde via de winst-en-verliesrekening.

Verwerking bij eerste opname

Aankopen en verkopen van financiële instrumenten worden verantwoord op transactiedatum. Enexis Netbeheer B.V. neemt een financieel actief niet langer op in de balans als de contractuele rechten op de kasstromen uit het actief aflopen, of als Enexis Netbeheer B.V. de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financieel actief overdraagt door middel van een transactie, waarbij alle aan het eigendom van dit actief verbonden risico's en voordelen worden overgedragen. De verwerking bij eerste opname vindt plaats tegen reële waarde.

Financiële activa en verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs

Deze categorie financiële instrumenten omvat handelsdebiteuren en overige vorderingen, verstrekte leningen, opgenomen leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Deze financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten

Enexis Netbeheer B.V. houdt geen belangen die worden gewaardeerd tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten.

Financiële activa en verplichtingen tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening

Enexis Netbeheer B.V. houdt geen belangen die worden gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Enexis Netbeheer B.V. kan gebruikmaken van afgeleide financiële instrumenten om het risico van wijzigingen in toekomstige kasstromen van periodiek te betalen rentes of risico's van vreemde valuta's af te dekken. Deze wijzigingen in kasstromen kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen in marktrente of marktkoersen van vreemde valuta's. Gezien de specifieke aanwending van derivaten ten behoeve van mitigering van het rente- en koersrisico op kasstromen, past Enexis Netbeheer B.V. eventueel hedge accounting toe.

Waardering van derivaten vindt plaats tegen reële waarde. De reële waarde van rentederivaten wordt bepaald door middel van de discontering van de toekomstige kasstromen. De reële waarde van valutaderivaten wordt bepaald door middel van discontering van toekomstige kasstromen omgerekend tegen de marktkoersen. De discontering wordt bepaald op basis van de marktrente ultimo boekjaar. De kasstromen worden bepaald op basis van de contractueel overeengekomen rentevoeten, vervaldatum en nominale bedragen. Mutaties in de reële waarde worden verantwoord in de hedgereserve (onderdeel van het eigen vermogen), mits de afdekking in hoge mate effectief is. Het ineffektieve gedeelte van de hedge wordt direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Derivaten worden onder de kortlopende, respectievelijk langlopende overige financiële activa geclassificeerd indien de reële waarde positief is, en onder de kortlopende, respectievelijk langlopende financiële verplichtingen indien de reële waarde negatief is.

Bijzondere waardevermindingsverliezen

Eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden geïdentificeerd middels de generieke of gesimplificeerde methode.

De generieke methode hanteert het volgende model:

- 12 maanden verwacht kredietverlies; of
- levenslang verwachte kredietverliezen voor financiële activa wanneer het kredietrisico door omstandigheden significant stijgt. Hierbij worden alle verwachte kredietverliezen voor de levensduur van het actief verantwoord; of
- levenslang verwachte kredietverliezen, waarbij rente wordt berekend over de netto vordering verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Het verwachte kredietverlies wordt bepaald op basis van een langdurig gemiddelde credit loss rating die is gebaseerd op een door credit rating agencies toegekend risicoprofiel.

Verstrekte leningen aan deelnemingen en joint ventures, vorderingen op leveranciers uit hoofde van het leveranciersmodel en alle overige vorderingen worden door middel van het generieke model getoetst op mogelijke bijzondere waardevermindingsverliezen.

De gesimplificeerde methode wordt toegepast op de overige debiteuren. Hierbij worden direct de levenslang verwachte kredietverliezen verantwoord, bepaald aan de hand van een historische reeks gemiddelde oninbare bedragen (op basis van historische incassogegevens).

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode, waarbij voor de herleiding van de mutatie in de netto liquide middelen wordt uitgegaan van het resultaat na belastingen. Het in het kasstroomoverzicht gehanteerde begrip netto liquide middelen betreft de liquide middelen zoals in de balans gehanteerd.

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder de liquide middelen worden louter de direct opeisbare liquide middelen opgenomen. Niet direct opeisbare liquide middelen worden, afhankelijk van de geldende looptijden en condities, opgenomen onder de overige financiële activa (kortlopend).

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd.

3. COVID-19

De coronacrisis heeft geen gevolgen gehad voor de waardering van de (im)materiële vaste activa per ultimo 2020 en heeft een geringe impact gehad op het financieel resultaat 2020 van Enexis Groep. Enexis Netbeheer B.V. verwacht, gezien de solide kredietwaardigheid (zie noot 27. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten), voldoende toegang te blijven houden tot financiële middelen welke nodig zijn voor de uitoefening van haar bedrijfsactiviteiten en het kunnen voldoen aan betalingsverplichtingen waardoor de continuïteit van de onderneming gewaarborgd is.

NOTEN BIJ DE JAARREKENING

1. NETTO-OMZET

Onder de netto-omzet worden de opbrengsten, na aftrek van omzet- en energiebelasting, verantwoord van verrichte diensten voor de aansluiting en het transport van elektriciteit en gas, meetdiensten en overige dienstverlening.

Onder de opbrengsten uit verkopen en diensten worden de opbrengsten uit werken voor derden waarvoor geen gereguleerde tarieven gelden verantwoord.

De transport- en aansluitvergoedingen die zijn afgesproken in de contracten met kleinverbruikers en grootzakelijke klanten worden als één prestatieverplichting gezien aangezien het transport van elektriciteit en gas zonder aansluiting en netwerk niet kan plaatsvinden. De transactieprijs wordt geïdentificeerd op basis van de door Enexis Netbeheer B.V. vastgestelde standaardtarieven, welke voor de gereguleerde omzet gebaseerd zijn op de door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde maximale tarieven. Het voorzien in transporteren van elektriciteit of gas gedurende de contractperiode betreft een serie van diensten, die over tijd worden gerealiseerd. De voortgang wordt gemeten op basis van het aantal dagen dat Enexis Netbeheer B.V. haar diensten levert aan de klant.

Enexis Netbeheer B.V. levert alleen goederen en diensten binnen de Nederlandse markt.

De omzet wordt vastgesteld door de gefactureerde netwerkvergoeding te vermeerderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding en te verminderen met de raming van de nog te factureren netwerkvergoeding ultimo vorige verslagperiode. De afrekening met kleinverbruikers van energie geschiedt op basis van vaste bedragen, afhankelijk van de grootte (capaciteit) van de aansluiting, en wordt in rekening gebracht en geïnd door de energieleveranciers. De energieleveranciers dragen de in rekening gebrachte bedragen aan kleinverbruikers periodiek af aan Enexis Netbeheer B.V. De afrekening van grootzakelijke klanten geschiedt periodiek op basis van contractueel overeengekomen capaciteit en daarnaast bij elektriciteit op basis van gemeten verbruik en opgetreden netbelasting.

Vooruitontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen worden, conform de levensduur van de aansluiting, geamortiseerd en in de netto-omzet opgenomen.

€ miljoen	2020	2019
Gereguleerd		
Periodieke transport- en aansluitvergoedingen Elektriciteit		
Grootverbruik	325	329
Kleinverbruik	557	548
Periodieke transport- en aansluitvergoedingen Gas		
Grootverbruik	43	41
Kleinverbruik	294	286
Meetdiensten	136	131
Geamortiseerde bijdragen	23	21
Overig	6	6
Totaal gereguleerd	1.384	1.362
Overige netto-omzet		
Opbrengsten uit verkopen en diensten	44	43
Totaal overige netto-omzet	44	43
Totaal	1.428	1.405

De netto-omzet is met 1,6% toegenomen ten opzichte van 2019. Deze wordt voornamelijk verklaard als gevolg van een tariefstijging bij de periodieke transport- en aansluitvergoedingen voor gas van 3,5% en voor elektriciteit van 0,7%. De omzet uit meetdiensten elektriciteit en gas is met 3,8% toegenomen ten opzichte van 2019. Deze toename is voor 2,8% het gevolg van een tariefstijging.

In de netto-omzet over 2020 bedroeg de geraamde netwerkvergoeding voor kleinverbruik € nihil (2019: € 81 miljoen) en voor grootverbruikers € 31 miljoen (2019: € 32 miljoen), tezamen 2,2% (2019: 8,0%) van de totale omzet. De afloopverschillen op deze nog te factureren opbrengsten zijn over het algemeen gering. De geraamde omzet heeft betrekking op de maand december en is grotendeels gebaseerd op de in november gerealiseerde omzetten.

2. KOSTEN VAN TRANSPORTDIENSTEN EN VAN DISTRIBUTIEVERLIEZEN

Hieronder worden gerekend de door TenneT in rekening gebrachte kosten van transportdiensten alsmede de distributieverliezen die gerelateerd zijn aan de netto-omzet.

€ miljoen	2020	2019
Transportdiensten	250	185
Distributieverliezen	66	47
Totaal	316	232

Enexis verdeelt de getransporteerde energie onder haar klanten middels haar allocatie- en reconciliatieproces. Hierbij is de allocatie het voorschot en de reconciliatie de eindafrekening. Het verschil tussen de in het distributienet ingenomen energie en de energie toegekend aan eindgebruikers na allocatie en reconciliatie vormt het distributieverlies. Pas na een proces van 20 maanden is de reconciliatie van het betreffende kalenderjaar definitief. Op basis van prognoses probeert Enexis de allocatie zo nauwkeurig mogelijk in te schatten om het uiteindelijke netverlies uit reconciliatie te minimaliseren, waarbij voor deze prognoses gebruik wordt gemaakt van verbruikersprofielen, de werkelijke jaarlijkse invoeding en historische inzichten. Het netverlies uit reconciliatie bedraagt in 2020 € 4 miljoen (2019: € 4 miljoen).

De kosten van transportdiensten en van distributieverliezen zijn in 2020 met € 84 miljoen toegenomen tot € 316 miljoen. Deze toename wordt voor € 63 miljoen verklaard door hogere kosten van TenneT voor transportdiensten, met name door tariefstijgingen (€ 66 miljoen) en hoeveelhedsverschillen (-/- € 3 miljoen).

Daarnaast nemen de kosten voor netverlies toe met € 19 miljoen. Hiervan is € 12 miljoen toe te rekenen aan elektriciteit, grotendeels veroorzaakt door hogere prijzen op de energiemarkt en voor € 7 miljoen aan gas, grotendeels veroorzaakt doordat met ingang van 1 januari 2020 netverliezen gas worden ingekocht. Vanaf dat moment hebben regionale netbeheerders immers op basis van het "Codebesluit allocatie netverliezen gas" de wettelijke taak om netverliezen gas in te kopen, hetgeen voorheen een taak was voor de leveranciers.

3. OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Onder de overige bedrijfsopbrengsten worden opbrengsten verantwoord die niet direct gerelateerd zijn aan de kernactiviteiten.

€ miljoen	2020	2019
Overige opbrengsten	0	10
Totaal	0	10

De overige bedrijfsopbrengsten zijn met € 10 miljoen afgenomen ten opzichte van 2019. De post overige opbrengsten heeft betrekking op een in 2019 met een leverancier overeengekomen schadecompensatie.

4. PERSONEELSKOSTEN

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

€ miljoen	2020	2019
Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V.	357	343
Totaal	357	343

De kosten "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." zien toe op de doorbelaste personeelskosten van medewerkers die door Enexis Personeel B.V. ingezet worden bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. De medewerkers die worden ingezet bij deze afdelingen zijn in dienst bij Enexis Personeel B.V. De kosten "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." betreffen de daadwerkelijke personeelskosten aangevuld met kosten voor noodzakelijke opleidingen, persoonlijke uitrusting en overige noodzakelijke kosten voor de inzet van de medewerkers. Deze personeelskosten worden doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVOs/SLAs) tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Personeel B.V.

De verplichtingen en voorzieningen voor personeelsbeloningen behorend bij de medewerkers die op basis van deze overeenkomsten werkzaamheden verrichten voor Enexis Netbeheer B.V. worden verantwoord bij Enexis Personeel B.V.

5. AFSCHRIJVINGEN EN BUITENGEBRUIKSTELLINGEN

De specificatie van de afschrijvingskosten is als volgt:

€ miljoen	2020	2019
Afschrijving materiële vaste activa	303	288
Afschrijving immateriële vaste activa	5	6
Buitengebruikstellingen	14	16
Totaal	322	310

Voor een toelichting wordt verwezen naar de noot 13. Materiële vaste activa en noot 14. Immateriële vaste activa.

6. KOSTEN UITBESTEED WERK, MATERIALEN EN ANDERE EXTERNE KOSTEN

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

€ miljoen	2020	2019
Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V.	237	217
Uitbesteed werk	63	54
Kosten materialen	13	14
ICT-kosten	32	27
Overige externe kosten	10	9
Totaal	355	321

De kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten nemen met € 34 miljoen toe naar € 355 miljoen. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de kosten voor het werkpakket en hogere advieswerkzaamheden vanwege de toename in verbeterprojecten.

De verplichtingen en voorzieningen voor personeelsbeloningen behorend bij de medewerkers die op basis van deze overeenkomsten werkzaamheden verrichten voor Enexis Netbeheer B.V. worden verantwoord bij Enexis Personeel B.V.

De ICT-kosten die door Energie Data Services Nederland (EDSN) in rekening worden gebracht, werden voorheen via Enexis Personeel B.V. doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. Met ingang van 2020 worden deze kosten rechtstreeks aan Enexis Netbeheer B.V. gefactureerd en zijn deze geïdentificeerd als ICT-kosten. Om de vergelijkbaarheid van de cijfers te waarborgen, leidt dit tot een herrubricering ten bedrage van €18 miljoen van 'Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V. naar ICT-kosten.

Voor een toelichting op de accountantskosten inzake de controle van de jaarrekening en andere controleopdrachten wordt verwezen naar de jaarrekening van Enexis Holding N.V. Er heeft geen andersoortige dienstverlening plaatsgevonden.

7. OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN

€ miljoen	2020	2019
Dotatie (vrijval) van voorzieningen	11	7
Overige bedrijfskosten	16	15
Totaal	27	22

De overige bedrijfskosten betreffen voornamelijk verplichtingen voortvloeiende uit dotaties en/of vrijval van voorzieningen gerelateerd aan juridische claims en geschillen, zakelijke belastingen en kosten voor compensatie en servicegaranties. De toename van deze kostenpost ten opzichte van 2019 wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere dotaties aan voorzieningen voor juridische claims en geschillen.

8. GEACTIVEERDE KOSTEN EIGEN PRODUCTIE

€ miljoen	2020	2019
Geactiveerde kosten personeel	-134	-120
Geactiveerde toeslagen en logistieke opslag	-38	-35
Totaal	-172	-155

De geactiveerde kosten eigen productie betreffen direct aan eigen investeringsprojecten toegerekende uren van ingehuurd personeel van Enexis Personeel B.V. op investeringsprojecten verantwoorde toeslagen en logistieke opslag.

De stijging van de geactiveerde kosten eigen productie ten opzichte van 2019 is grotendeels te relateren aan het groeiende werkpakket en de extra inzet van ingehuurd personeel op verbeter- en transitieprojecten die voor activering in aanmerking kwamen.

9. RESULTAAT DEELNEMINGEN EN JOINT ARRANGEMENTS

€ miljoen	2020	2019
ZEBRA Gasnetwerk B.V.	1	-1
Totaal	1	-1

Voor een verdere toelichting op de resultaten en boekwaarden van de deelnemingen en joint arrangements alsmede de ontvangen dividenden wordt verwezen naar noot 15. Deelnemingen en joint arrangements.

10. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

De rentebaten en -lasten worden op basis van tijdsevenredigheid toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, onder toepassing van de effectieve rentemethode. Aan investeringsprojecten waarvan de geschatte looptijd langer dan 12 maanden is, wordt bouwrente toegerekend (zie noot 13. Materiële vaste activa).

€ miljoen	2020	2019
Rentebaten	0	1
Totaal financiële baten	0	1
Rentetoevoegingen voorzieningen	0	-1
Overige rentelasten	34	47
Totaal financiële lasten	34	46
Totaal, per saldo lasten	-34	-45

De financiële lasten bestaan met name uit de rentevergoedingen in verband met de door Enexis Holding N.V. aan Enexis Netbeheer B.V. verstrekte leningen. Voor een nadere toelichting op deze leningen wordt verwezen naar noot 21. Rentedragende verplichtingen (langlopend) en noot 25. Rentedragende verplichtingen (kortlopend).

De afname van de financiële baten en lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door de aflossing van een door Enexis Netbeheer B.V. overeengekomen lening met Enexis Holding N.V. ten bedrage van € 350 miljoen per 30 september 2019. Deze lening hangt samen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven aandeelhouderslening met conditioneel conversierecht tot omzetting in eigen vermogen (tranche D) ten bedrage van € 350 miljoen, welke eveneens per 30 september 2019 is afgelost. Als gevolg hiervan zijn de rentelasten behorend bij deze lening in 2020 niet langer opgenomen in de financiële lasten. Deze lening met een hoge rente (7,2%) is door Enexis Holding N.V. op 2 juli 2019 geherfinancierd met een obligatielening (€ 500 miljoen) tegen een aanzienlijk lagere rente (0,75%). De door Enexis Holding N.V. in 2020 uitgegeven beursgenoteerde groene obligatielening (€ 500 miljoen) en converteerbare hybride aandeelhouderslening (€ 500 miljoen) hebben eveneens een aanzienlijk lagere rente. De rente op de beursgenoteerde groene obligatielening bedraagt 0,625% en de rente op de converteerbare hybride aandeelhouderslening bedraagt voor Tranche A 2,15% en voor Tranche B 1,4%. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningsovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. de beursgenoteerde groene obligatielening en converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft uitgegeven.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen wordt verwezen naar noot 27. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

11. INCIDENTELE POSTEN

Onder de incidentele posten worden baten en lasten opgenomen die naar de mening van het management niet direct voortvloeien uit de reguliere bedrijfsuitoefening en/of die qua aard en omvang, omwille van een betere analyse van de resultaten apart dienen te worden beschouwd.

Onder het resultaat zijn de volgende incidentele posten opgenomen:

2020:

In het boekjaar 2020 zijn er geen incidentele posten.

2019:

Ontvangen schadecompensatie terzake van versneld afgeschreven meters

Voor de in 2018 versneld afgeschreven meters die niet aan de geldende kwaliteitseisen voldeden is met de leverancier een compensatie voor de geleden schade van € 10 miljoen overeengekomen.

12. BELASTINGEN

FISCALE BASISREGELS EN FISCAAL RISICOBEBEER

Het juist en volledig voldoen aan de fiscale verplichtingen is voor Enexis Groep een belangrijk aandachtsgebied. Enexis streeft ernaar fiscale risico's te beheersen en fiscale informatie snel en volledig aan te leveren teneinde te voldoen aan de fiscale verplichtingen.

Hierbij wordt gebruikgemaakt van de volgende fiscale basisregels:

- Naleving van wetgeving: Enexis handelt in overeenstemming met de geldende fiscale wetgeving. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van ongebruikelijke fiscale structuren.
- Transparantie: Enexis is transparant over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de fiscale verplichtingen. Daarbij is de manier van werken van Enexis gericht op het onderhouden van een open, constructieve en respectvolle relatie met alle bij de belastingheffing betrokken instanties. Deze elementen komen ook terug in het met de Belastingdienst in februari 2012 ondertekende convenant Horizontaal Toezicht. Het huidige convenant vervalt uiterlijk op 31 december 2022. Enexis streeft ernaar om ruim voordien nieuwe afspraken met de Belastingdienst te hebben gemaakt over het voortzetten van Horizontaal Toezicht.

Het fiscale risicobeheersingssysteem van Enexis is gericht op het naleven van de Nederlandse wet- en regelgeving bij het opstellen van aangiftes. Enexis monitort de opzet, het bestaan en de werking van getroffen beheersmaatregelen. Conform de procedures op het gebied van risicomanagement wordt het fiscale risicobeheersingssysteem periodiek geëvalueerd. Op deze manier zorgt Enexis ervoor dat nu, maar ook in de toekomst, tijdig, juiste en volledige aangiftes worden ingediend en dat verschuldigde belastingen tijdig worden betaald.

WINSTBELASTING

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van de fiscale eenheid Enexis Holding N.V. De gerapporteerde belastinglast in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. wordt verrekend met Enexis Holding N.V.

Enexis Holding N.V. verrekent de vennootschapsbelasting met Enexis Netbeheer B.V. op basis van het commerciële resultaat, rekening houdende met fiscaal geldende vrijstellingen en niet-aftrekbare bedragen (permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale resultaatbepaling).

€ miljoen	2020	2019
Winstbelasting	47	74
Totaal	47	74

Omdat op basis van het commerciële resultaat vennootschapsbelasting wordt verrekend, worden latente belastingvorderingen en -verplichtingen uitsluitend gepresenteerd op het niveau van Enexis Holding N.V. Bij verbreking van de fiscale eenheid tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. zal, in beginsel, tussen Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. een financiële afrekening plaatsvinden terzake van de latente belastingpositie. De afgesproken vergoeding is gelijk aan de nominale waarde van de latente belastingpositie op het moment van verbreking.

De latente belastingverplichting die verband houdt met activa en passiva van Enexis Netbeheer B.V. bedraagt per balansdatum € 334 miljoen (ultimo 2019: € 284 miljoen) en wordt uit hoofde van de overeengekomen verrekeningssystematiek gepresenteerd op de balans van Enexis Holding N.V.

13. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De waardering van materiële vaste activa vindt plaats tegen verkrijgings- of (interne) vervaardigingsprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de aanschafwaarde van het betreffende actief en op basis van de gebruiksduur ten gunste van het resultaat gebracht.

Het verloop van de materiële vaste activa over 2020 is als volgt:

€ miljoen	Primaire gebouwen en -terreinen	Leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoering	Totaal 2020
Aanschafwaarde 1 januari 2020	660	12.612	19	325	13.616
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2020	339	5.925	2	-	6.266
Boekwaarde 1 januari 2020	321	6.687	17	325	7.350
Herrubricering werken in uitvoering	15	176	0	-191	0
Herrubricering	0	0	0	1	1
Investerings ¹⁾	13	445	9	288	755
Afschrijvingen	-12	-289	-1	-	-302
Buitengebruikstellingen	0	-14	0	-	-14
Buitengewone afschrijving	0	-1	0	-	-1
Boekwaarde 31 december 2020	337	7.004	25	423	7.789
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2020	350	6.165	2	-	6.517
Aanschafwaarde 31 december 2020	687	13.169	27	423	14.306

¹⁾ In 2020 is € 2,5 miljoen (2019: € 2,6 miljoen) aan bouwrente geactiveerd en ten gunste van de financiële baten en lasten in de winst-en-verliesrekening gebracht. Hierbij is gerekend met een rentetarief van 1,53% (2019: 2,15%).

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur van het actief. Beoordeling van de gebruiksduur en restwaarde vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt. Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven. Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt afgestoten of wanneer er geen economische voordelen meer worden verwacht uit de verdere aanwending of verkoop van het actief. Een eventuele bate dan wel eventueel verlies voortvloeiende uit het niet langer in de balans opnemen van het actief wordt in het resultaat verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste materiële vaste activa categorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Primaire gebouwen	25-50 jaar
Leidingen en installaties	25-55 jaar
Meters	15 jaar
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5 - 15 jaar
Werken in uitvoering	n.v.t.

Het vergelijkende overzicht over 2019 is als volgt:

€ miljoen	Primaire gebouwen en -terreinen	Leidingen en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoering	Totaal 2019
Aanschafwaarde 1 januari 2019	642	12.125	26	249	13.042
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2019	330	5.715	9	-	6.054
Boekwaarde 1 januari 2019	312	6.410	17	249	6.988
Herrubricering werken in uitvoering	12	152	0	-163	1
Investerings	8	418	0	239	665
Afschrijvingen	-11	-277	0	-	-288
Buitengebruikstellingen	0	-16	0	-	-16
Boekwaarde 31 december 2019	321	6.687	17	325	7.350
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2019	339	5.925	2	-	6.266
Aanschafwaarde 31 december 2019	660	12.612	19	325	13.616

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING

Voor alle individuele activa vindt alleen een berekening van de realiseerbare waarde plaats indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden hiertoe aanleiding geven ('triggering event' analyse).

Op basis van de uitkomsten van deze berekening wordt vastgesteld of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Jaarlijks en bij tussentijdse publicatie wordt geëvalueerd of dergelijke gebeurtenissen of veranderingen aan de orde zijn.

Voor de toekomstvisie van het gasnet en de impact op de waardering wordt verwezen naar noot 14. Immateriële vaste activa.

14. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De immateriële vaste activa bestaan uit goodwill en verworven en zelfvervaardigde software. De immateriële vaste activa, voor zover niet betrekking hebbende op goodwill, worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de over deze waarde berekende afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Kosten worden uitsluitend geactiveerd wanneer het waarschijnlijk is dat er toekomstige economische voordelen voortvloeien uit het gebruik van een specifiek actief.

Het verloop van de immateriële vaste activa over 2020 is als volgt:

€ miljoen	Goodwill	Software	In uitvoering	Totaal 2020
Aanschafwaarde 1 januari 2020	96	48	9	153
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2020	0	36	-	36
Boekwaarde 1 januari 2020	96	12	9	117
Herrubricering werken in uitvoering	0	8	-8	0
Herrubricering	0	0	-1	-1
Investerings	0	6	0	6
Afschrijvingen	0	-5	-	-5
Boekwaarde 31 december 2020	96	21	0	117
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2020	0	40	-	40
Aanschafwaarde 31 december 2020	96	61	0	157

De als software aangemerkte activa betreffen voornamelijk sturingssystemen van distributie automatisering light systemen en software voor het aansturen van meters.

Het vergelijkende overzicht over 2019 is als volgt:

€ miljoen	Goodwill	Software	In uitvoering	Totaal 2019
Aanschafwaarde 1 januari 2019	96	44	5	145
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari 2019	0	30	-	30
Boekwaarde 1 januari 2019	96	14	5	115
Herrubricering werken in uitvoering	0	5	-5	0
Investerings	0	-1	9	8
Afschrijvingen	0	-6	-	-6
Boekwaarde 31 december 2019	96	12	9	117
Cumulatieve afschrijvingen 31 december 2019	0	36	-	36
Aanschafwaarde 31 december 2019	96	48	9	153

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. Bij de bepaling van de afschrijving wordt rekening gehouden met de verwachte gebruiksduur. Beoordeling van de gebruiksduur vindt jaarlijks plaats. Eventuele aanpassingen worden prospectief verwerkt.

De verwachte gebruiksduren van de belangrijkste immateriële vaste activa categorieën zijn als volgt:

	Termijnen
Software	5 jaar
Goodwill	n.v.t.
Werken in uitvoering	n.v.t.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN INDIVIDUELE ACTIVA

Voor alle individuele activa vindt alleen een berekening van de realiseerbare waarde plaats indien gebeurtenissen of veranderingen in omstandigheden hiertoe aanleiding geven ('triggering event' analyse).

Op basis van de uitkomsten van deze berekening wordt vastgesteld of er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Jaarlijks en bij tussentijdse publicatie wordt geëvalueerd of dergelijke gebeurtenissen of veranderingen aan de orde zijn.

GOODWILL IMPAIRMENT TEST

De goodwill heeft betrekking op de acquisities van Intergas Energie B.V. in 2011, Endinet Groep B.V. in 2016 en N.V. Stedin Netten Weert in 2017 en betreft het verschil tussen de kostprijs van de overname en de reële waarde van de netto-activa op het moment van overname.

€ miljoen	Gereguleerd
Endinet Groep B.V.	78
Intergas Energie B.V.	15
N.V. Stedin Netten Weert	3
Totaal	96

Gedurende het verslagjaar is beoordeeld of er aanwijzingen zijn voor een bijzondere waardevermindering van de gereguleerde activa, waarbij de directe opbrengstwaarde als uitgangspunt is genomen. Los daarvan wordt in december de jaarlijks verplichte impairment test uitgevoerd in verband met de aanwezige goodwill.

UITKOMSTEN

De vastgestelde directe opbrengstwaarden, zijnde de reële waarde minus verkoopkosten, van de gereguleerde en overige activa zijn ruim hoger dan de boekwaarden van de corresponderende activa, vermeerderd met de daaraan gealloceerde goodwill. Er is derhalve geen noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen van goodwill.

UITGANGSPUNTEN

De directe opbrengstwaarden van de activa worden bepaald op basis van de meest recente Lange Termijn Financiële Doorrekening. Deze doorrekening beslaat een periode van vijftien jaar. In 2020 is de prognoseperiode aangepast van vijf naar vijftien jaar, omdat hiermee beter aansluiting wordt gemaakt met de investeringen en daaruit voortvloeiende inkomsten die verband houden met de energietransitie. De belangrijkste uitgangspunten die in deze doorrekening zijn opgenomen betreffen de inschatting van de gereguleerde tarieven en de ontwikkeling van het aantal aansluitingen en diensten (welke als basis dienen voor de geprognosticeerde kasstromen) en de disconteringsvoet op basis van de door ACM gehanteerde WACC-percentages. Ook relevant in dit kader zijn de investerings- en besparingsplannen, het marktaandeel en de convergentieaanname.

De gekozen uitgangspunten betreffen inschattingen en zijn in belangrijke mate gebaseerd op de meest actuele informatie met betrekking tot tariefregulering (Methodebesluit 2017-2021), het investeringsprogramma (kwaliteits- en capaciteitsdocument en strategisch asset management plan), het uitrolprogramma slimme meters en de efficiencydoelstellingen van Enexis.

De omzet zal ingevolge het Methodebesluit 2017-2021 afnemen als gevolg van de daarin vastgestelde x-factoren, hetgeen een korting is ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering. Daar staat een toename van de omzet tegenover als gevolg van

inflatiecorrectie en een combinatie van de groei van het aantal aansluitingen en de verwachte capaciteitsvraag van klanten. De omzetgroei als gevolg van deze effecten zal over het geheel van de periode 2017-2021 naar verwachting een lichte cumulatieve stijging vertonen tussen 0% en 0,5%. Nacalculatie van ACM maakt geen onderdeel uit van deze verwachting. Enexis heeft veel aandacht voor een efficiënte bedrijfsvoering, waarbij programma's worden geïnitieerd die gericht zijn op het realiseren van een efficiency die minimaal gelijk is aan de stijging van de kosten als gevolg van inflatie. Desondanks zal het operationele kostenniveau naar verwachting toenemen vooral door extra werk als gevolg van de energietransitie.

In de regulering is verder bepaald dat de efficiënte (gemiddelde) kosten worden vergoed in de door ACM vast te stellen tarieven. Ingeschat wordt dat Enexis Netbeheer B.V. gemiddeld zal presteren ten opzichte van de andere netbeheerders op het gebied van investeringen, aangezien de netten van alle netbeheerders in de sector vergelijkbaar zijn.

Ter bepaling van de eindwaarde wordt gerekend met een groeivoet voor gereguleerde activiteiten van 0% omdat wordt verondersteld dat de gehele sector op dat moment even efficiënt opereert. De eindwaarde wordt daarom gelijk verondersteld aan de efficiënte boekwaarde (Gestandaardiseerde Activa Waarde) van dat moment.

De toetsing op bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Variabelen	Uitgangspunten	
		Gereguleerd
Bron: bedrijfsresultaten toekomstige jaren	Lange termijn Financiële Doorrekening	
Kosten vreemd vermogen		1,7%
Kosten eigen vermogen		3,1%
Disconteringsvoet na belastingen		2,2%

SENSITIVITEITSANALYSE

Enexis Groep heeft een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op de belangrijkste aannames en schattingen die zijn gebruikt bij de bepaling van de directe opbrengstwaarden van de gereguleerde activa om de schattingsonzekerheid inzichtelijk te maken. Dit heeft geresulteerd in de volgende uitkomsten:

- Een afname van het verwachte marktaandeel, uitgedrukt in Samengestelde Output, van Enexis Netbeheer B.V. met 0,1% leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 19 miljoen.
- Een vertraging van de convergentieaanname, het jaar waarin alle regionale netbeheerders even efficiënt opereren, met 1 jaar leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 36 miljoen.
- Een toename van de disconteringsvoet na belastingen met 0,1% leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 97 miljoen.

- Een structurele toename van de verwachte operationele kosten met € 10 miljoen per jaar leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 26 miljoen, als gevolg van de vertraging van de vergoeding in de toekomstige tarieven.
- Een structurele toename van de verwachte investeringen met € 50 miljoen per jaar leidt tot een daling van de opbrengstwaarde met € 29 miljoen, als gevolg van de vertraging van de kapitaalkostenvergoeding in de tarieven.

Daarbij kan gesteld worden dat een redelijke verandering van aannames en schattingen waarop de opbrengstwaarden zijn gebaseerd niet zal leiden tot een afwaardering van de goodwill, waarbij de directe opbrengstwaarde van de gereguleerde activa lager zou zijn dan de boekwaarden van de corresponderende activa.

TOEKOMSTVISIE VAN HET GASNET

Onderdeel van de Nationale Energieagenda van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is de visie dat de energievoorziening van Nederland in 2050 CO₂-arm moet zijn. Als tussendoel is gesteld dat de gehele Nederlandse uitstoot in 2030 ten minste 49% daalt ten opzichte van 1990. In 2018 zijn in de hoofdlijnen voor het Klimaatakkoord diverse maatregelen voorgesteld om deze ambitie te verwezenlijken en de bijdrage van aardgas aan het geheel van de energievoorziening sterk te beperken en waar mogelijk geheel te beëindigen. In de gebouwde omgeving is het afschaffen van de aansluitplicht gas voor nieuwbouw één van de eerste concrete maatregelen, vanaf 2020 wordt middels de Regionale Energie Strategieën en Gemeentelijke Transitievisies Warmte ook voor de bestaande bouw de afhankelijkheid van aardgas afgebouwd. Een potentieel risico dat hiermee gepaard zou kunnen gaan, is dat de periode dat er nog behoefte is aan gasnetten die dit aardgas transporteren korter wordt dan de huidige vastgestelde afschrijvingstermijnen.

In de optiek van Enexis Netbeheer B.V. is het echter niet zo dat het gaandeweg uitfasen van aardgas ook leidt tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van gasnetten. Er is sprake van een steeds bredere consensus dat het vrijwel onmogelijk is om zonder gasvormige energiedrager in de warmtevraag te voorzien. Toepassing van uitsluitend elektriciteit is technisch en economisch niet altijd een reële optie. Een warmtenet kan lang niet overal toegepast worden. Toepassing van duurzame gasvormige energiedragers – zoals waterstof geproduceerd uit duurzame elektriciteit of groen gas – in combinatie met de inzet van hybride warmtepompen is in dergelijke situaties de meest begaanbare route naar verduurzaming. Een veilig en betrouwbaar gasnet blijft naar verwachting noodzakelijk – ook in een duurzame(re) energievoorziening.

Ter voorbereiding op de volgende reguleringsperiode (2022 en verder) voeren de netbeheerders momenteel overleg met de ACM over aanpassing van de reguleringsmethodiek in verband met het verminderde gebruik van gasnetten. Hierbij is het uitgangspunt dat de netbeheerders, bij elk scenario voor het verminderde gebruik van de gasnetten, hun efficiënte kosten inclusief een redelijk rendement vergoed blijven krijgen.

15. DEELNEMINGEN EN JOINT ARRANGEMENTS

DEELNEMINGEN

De waardering van economische belangen die niet in de consolidatie worden betrokken maar waarin Enexis wél invloed van betekenis heeft, vindt plaats op basis van de equity-methode gebaseerd op de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van Enexis Netbeheer B.V. Volgens deze methode wordt het economisch belang aanvankelijk op kostprijs gewaardeerd, waarbij de boekwaarde na eerste opname wordt verhoogd of verlaagd met het aandeel van Enexis Netbeheer B.V. in het resultaat. Ontvangen dividenden worden op de boekwaarde in mindering gebracht.

Bij een negatieve vermogenswaarde worden verliezen op deelnemingen verwerkt tot het bedrag van de netto-investering in de deelneming. In deze netto-investering zijn ook leningen begrepen die aan deelnemingen zijn verstrekt, voor zover deze feitelijk deel uitmaken van de netto-investering. Voor het aandeel in verdere verliezen wordt uitsluitend een voorziening opgenomen indien en voor zover op grond van juridische verplichtingen wordt ingestaan voor de schulden van de deelneming of indien er een feitelijke verplichting is om de deelneming (voor het aandeel) tot betaling van de schulden in staat te stellen.

Bij mogelijke waardeverminderingen van deelnemingen wordt verwezen naar de verwerkingswijze zoals opgenomen in de paragraaf 'Bijzondere waardeverminderingen' in de 'Grondslagen voor de financiële verslaglegging'.

JOINT ARRANGEMENTS

De financiële gegevens van entiteiten die als joint arrangement kwalificeren worden onderscheiden in joint ventures en joint operations, afhankelijk van de wettelijke en contractuele rechten en plichten die iedere investeerder heeft bedongen. De bestaande contractuele overeenkomsten kwalificeren alle als joint ventures. Joint ventures zijn entiteiten waarin Enexis, tezamen met één of meer andere investeerders, gezamenlijke zeggenschap heeft. Deze worden gewaardeerd op basis van de equity-methode.

De deelnemingen en joint arrangements zijn als volgt samengesteld:

€ miljoen	2020	2019
Deelnemingen:		
-Energie Data Services Nederland B.V.	0	0
Joint ventures:		
-ZEBRA Gasnetwerk B.V.	8	7
Saldo per 31 december	8	7

ZEBRA Gasnetwerk B.V., waarin Enexis voor 67% participeert, is niet in de consolidatie betrokken omdat voor de besluitvorming een meerderheid van 75% wordt vereist. In 2019 is de verkoop van de extra hogedruknetten, welke in eigendom zijn van Zebra Gasnetwerk B.V., Enexis Netbeheer B.V. en Enduris B.V., aan de landelijk netbeheerder Gasunie Transport Services (GTS) overeengekomen. In 2020 heeft de overdracht van de activa aan GTS plaatsgevonden.

De realiseerbare waarde van deze deelneming bedraagt per jaareinde 2020, rekening houdende met de overeengekomen verkoopprijs per 31 december 2020 en het resultaat uit gewone bedrijfsvoering, € 12 miljoen. Het aandeel van Enexis (67%) bedraagt € 8 miljoen, hetgeen betekent dat de waardering van deelneming ZEBRA ten opzichte van 31 december 2019 van € 7 miljoen met € 1 miljoen is toegenomen als gevolg van een terugname van een bijzondere waardevermindering van € 1 miljoen.

Het verloop van de waarde van de joint arrangements is als volgt:

€ miljoen	2020	2019
Stand per 1 januari	7	8
Door aankoop verkregen	0	0
Resultaten over het jaar	0	0
Bijzondere waardeverminderingen	1	-1
Ontvangen dividenden	0	0
Saldo per 31 december	8	7

Hierna is van het totaal van de deelnemingen en joint arrangements de relevante informatie betreffende het belang van Enexis Netbeheer B.V. weergegeven.

€ miljoen	2020	2019
Vaste activa	12	21
Vlottende activa	12	5
Langlopende verplichtingen	-14	-10
Kortlopende verplichtingen	-2	-9
Boekwaarde 31 december	8	7
Netto-omzet	20	18
Kosten (inclusief financiële baten en lasten)	-20	-18
Resultaat vóór belastingen	0	0
Belastingen	0	0
Resultaat na belastingen	0	0

Een overzicht van alle deelnemingen en joint arrangements is opgenomen in noot 28. Informatie verbonden partijen. Geen van de deelnemingen en joint arrangements is ter beurse genoteerd.

16. OVERIGE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De overige financiële vaste activa zijn als volgt samengesteld:

€ miljoen	2020	2019
Leningen en vorderingen	0	0
Totaal	0	0

17. VOORRADEN

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs of lagere verwachte opbrengstwaarde (in het kader van de normale bedrijfsvoering de geschatte verkoopprijs minus verkoopkosten). De kostprijs is berekend op basis van het systeem van gewogen gemiddelde kostprijzen en omvat de uitgaven en direct toerekenbare kosten bij verwerving van de voorraden en het naar de bestaande locatie en in bestaande toestand brengen daarvan.

Op de waarde van voorraden is een voorziening voor incourantheid in mindering gebracht. De materialen hebben betrekking op artikelen die in voorraad worden aangehouden voor de investerings-, onderhouds-, storings- en werken voor derden-activiteiten.

€ miljoen	2020	2019
Materialen	37	21
Voorziening incourantheid	-4	-4
Totaal	33	17

De materialen hebben betrekking op artikelen die in voorraad worden aangehouden voor de investerings-, onderhouds-, storings- en werken voor derden-activiteiten.

De bijzondere waardevermindering van de voorraden in 2020 is nihil (2019: idem).

18. VORDERINGEN

€ miljoen	2020	2019
Handelsdebiteuren	41	46
Nog te ontvangen bedragen	112	114
Overige vorderingen	6	13
Voorziening voor verwacht kredietverlies	-12	-13
Rekening-courant vorderingen	3	2
Totaal	150	162

De nog te ontvangen bedragen betreffen met name de maandelijkse bijraming van transportvergoedingen aan grootverbruikers en kleinverbruikers.

De ouderdom van de handelsdebiteuren zonder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren is per 31 december 2020 als volgt:

€ miljoen	2020								
	Handelsdebiteuren			Nog te ontvangen bedragen			Rekening courant vorderingen	Overige vorderingen	Totaal
	Verwacht krediet- verlies	Bruto	Voorziening	Verwacht krediet- verlies	Bruto	Voorziening	Bruto	Bruto	Netto
Nog niet vervallen	1%	12	0	0,2%	112	0	3	6	133
0-30 dagen vervallen	3%	10	0	0%	0	0	0	0	10
31-60 dagen vervallen	7%	2	0	0%	0	0	0	0	2
61-90 dagen vervallen	35%	1	0	0%	0	0	0	0	1
91-365 dagen vervallen	50%	3	-2	0%	0	0	0	0	1
> 365 dagen vervallen	75%	13	-10	0%	0	0	0	0	3
Totaal		41	-12		112	0	3	6	150

De ouderdom van de handelsdebiteuren zonder aftrek van de voorziening dubieuze debiteuren is per 31 december 2019 als volgt:

€ miljoen	2019								
	Handelsdebiteuren			Nog te ontvangen bedragen			Rekening courant vorderingen	Overige vorderingen	Totaal
	Verwacht krediet- verlies	Bruto	Voorziening	Verwacht krediet- verlies	Bruto	Voorziening	Bruto	Bruto	Netto
Nog niet vervallen	3%	15	0	0%	114	0	13	2	144
0-30 dagen vervallen	-0%	5	0	0%	0	0	0	0	5
31-60 dagen vervallen	0%	8	0	0%	0	0	0	0	8
61-90 dagen vervallen	41%	1	0	0%	0	0	0	0	1
91-365 dagen vervallen	64%	4	-3	0%	0	0	0	0	1
> 365 dagen vervallen	68%	13	-10	0%	0	0	0	0	3
Totaal		46	-13		114	0	13	2	162

19. OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA (KORTLOPEND)

De overige financiële vaste activa (kortlopend) zijn als volgt samengesteld:

€ miljoen	2020	2019
Verstekte leningen met looptijd < 1 jaar	0	6
Saldo 31 december	0	6

Het verloop van de financiële vaste activa (kortlopend) over 2020 is als volgt:

€ miljoen	Overige leningen	2020
1-Jan-20	6	6
Nieuwe leningen	0	0
Aflossingen	-6	-6
31-Dec-20	0	0

De overige financiële vaste activa betreffen verstrekte leningen aan stichting Mijnaansluiting.nl en ZEBRA Gasnetwerk B.V. In 2020 zijn geen nieuwe leningen aan deelnemingen verstrekt. Daarnaast is in 2020 de lening van € 6 miljoen aan ZEBRA Gasnetwerk B.V. afgelost. De gemiddelde gewogen effectieve rentevoet bedraagt ultimo 2020 1,6% (2019: 1,4%).

De rentevoet die in rekening wordt gebracht voor de onder overige financiële vaste activa opgenomen leningen wijkt af van de marktrente ultimo 2020. Vanwege de beperkte omvang heeft de afwijking van de rente geen significant effect op de reële waarde.

De overeengekomen rente op de vermelde leningen aan Mijnaansluiting.nl en ZEBRA Gasnetwerk B.V. is ten tijde van afsluiten volgens het arm's length-principe bepaald, hetgeen per deelneming resulteert in een marktconforme kredietopslag bovenop de reguliere marktrente.

20. EIGEN VERMOGEN

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt 100 duizend euro (€ 100.000) en is verdeeld in 1.000 gewone aandelen van honderd euro (€ 100). Hiervan zijn 201 aandelen met een totale nominale waarde van € 20.100 geplaatst en volgestort.

De agioreserve betreft fiscaal erkend agio.

De voorgestelde dividenduitkering is voor 2020 gebaseerd op 50% van het in het jaar gerealiseerd resultaat en wordt uitgekeerd aan de aandeelhouder Enexis Holding N.V. De voor 2020 voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 356.013 per aandeel (2019: € 554.700 per aandeel). De voorgestelde dividenduitkering bedraagt € 71 miljoen (2019 € 111 miljoen); dientengevolge bedraagt de reservering ten gunste van de algemene reserve € 72 miljoen. Het voorstel voor winstbestemming is niet in de balans per 31 december 2020 verwerkt.

Het via de winst-en-verliesrekening gevormde resultaat van het boekjaar 2020 vóór belastingen betreft louter gerealiseerde resultaten. Einde 2020 bedroeg het eigen vermogen € 4.318 miljoen (2019: € 4.286 miljoen). Ultimo 2020 bedroeg het totaal eigen vermogen per aandeel € 21,5 miljoen (2019: € 21,3 miljoen).

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het Mutatieoverzicht van het eigen vermogen op pagina 31.

21. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN (LANGLOPEND)

€ miljoen	2020	2019
Leningen Enexis Holding N.V.	2.289	1.290
Totaal	2.289	1.290

Onder de langlopende rentedragende verplichtingen zijn leningen opgenomen die nog langer dan een jaar aan Enexis Netbeheer B.V. ter beschikking staan.

De rentedragende verplichtingen van Enexis Netbeheer B.V. bestaan uit verstrekte leningen van Enexis Holding N.V. aan Enexis Netbeheer B.V. De financiering van Enexis Groep vindt plaats door het aantrekken van externe financiering door Enexis Holding N.V. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningsovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. externe financiering heeft aangetrokken.

De toename van de rentedragende verplichtingen (langlopend) wordt voornamelijk veroorzaakt door het aangaan van onderstaande leningen door Enexis Netbeheer B.V. in 2020.

Op 17 juni 2020 heeft Enexis Holding N.V. voor een bedrag van € 500 miljoen haar eerste beursgenoteerde groene obligatie uitgegeven, waarvan de gelden alleen aangewend mogen worden voor bestaande en nieuwe duurzame investeringen. De obligatie heeft een looptijd van 12 jaar en een rentecoupon van 0,625%. De beursgenoteerde groene obligatielening is gebruikt voor (her)financiering van duurzame investeringen in het elektriciteitsnet, de slimme meters en duurzame gebouwen. Enexis Netbeheer B.V. heeft een leningsovereenkomst afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. de beursgenoteerde groene obligatie heeft uitgegeven.

In 2020 heeft Enexis Holding N.V. een converteerbare hybride aandeelhouderslening uitgegeven. Deze converteerbare hybride aandeelhouderslening is uitgegeven in twee tranches. Tranche A is uitgegeven op 29 juli 2020 met een nominale waarde van € 422 miljoen en een rente van 2,15%. Tranche B is uitgegeven op 30 november 2020 met een nominale waarde van € 78 miljoen en een rente van 1,40%. Beide tranches hebben een maximale looptijd tot 30 november 2080. Voor beide tranches geldt een renteherijking op 30 november 2030 en daarna iedere 10 jaar. Vroegtijdige aflossing is bij iedere renteherijking óf onder overeengekomen voorwaarden mogelijk. Enexis Netbeheer B.V. heeft twee leningsovereenkomsten (Tranche A en B) afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. de converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft uitgegeven. In de leningsovereenkomsten tussen Enexis Netbeheer B.V. en Enexis Holding N.V. is geen conversie optie opgenomen. De inschatting van Enexis Netbeheer B.V. is dat voor de twee leningen op 30 november 2030 gebruik gemaakt zal worden van de mogelijkheid tot vervroegde aflossing. Om deze reden is bij de bepaling van de gearmorteerde kostprijs rekening gehouden met een looptijd tot 30 november 2030.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen (langlopend) wordt verwezen naar noot 27. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

22. VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden opgenomen voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip als gevolg van gebeurtenissen in het verleden. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een actuele disconteringsvoet, waarbij rekening is gehouden met de specifieke risico's die inherent zijn aan de verplichting.

De verwachte uitgaven binnen een jaar na balansdatum worden als afzonderlijke post opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

De voorzieningen zijn ultimo 2020 als volgt te specificeren:

€ miljoen	2020
Aanspraken begin boekjaar	14
Dotaties	11
Onttrekkingen	0
Vrijval	-1
Totaal	24
Af: kortlopend deel	1
Totaal langlopend deel	23

De post overige voorzieningen bestaat ultimo 2020 uit voorzieningen voor claims en geschillen.

Het vergelijkend overzicht voor 2019:

€ miljoen	2019
Aanspraken begin boekjaar	15
Dotaties	10
Onttrekkingen	-7
Vrijval	-4
Totaal	14
Af: kortlopend deel	0
Totaal langlopend deel	14

23. VOORUITONTVANGEN BIJDRAGEN IN AANLEG VAN NETTEN EN AANSLUITINGEN

Vooruitontvangen bijdragen van klanten voor het maken van een aansluiting en de aanleg van het net ziet Enexis niet als separate prestatieverplichting. Dit betekent dat een voor de aansluiting ontvangen aansluitbijdrage als vooruitontvangst voor een nog te leveren prestatie beschouwd kan worden. Vanwege het causale verband van de ontvangen aansluitbijdragen met de voor de realisatie van de aansluiting gemaakte investeringsuitgaven kiest Enexis voor een timing van de omzetverantwoording van de ontvangen bijdragen op basis van de levensduur van de aansluiting.

De vooruitontvangen bijdragen bij investeringen in aanleg van netten en aansluitingen zijn als volgt te specificeren:

€ miljoen	2020	2019
Stand per 1 januari	881	797
Ontvangen in het jaar	114	105
Geamortiseerd	-23	-21
Totaal	972	881
Af: kortlopend deel in volgend boekjaar te amortiseren	25	22
Totaal langlopend deel 31 december	947	859

24. HANDELSSCHULDEN EN OVERIGE TE BETALEN POSTEN

€ miljoen	2020	2019
Leveranciers	65	46
Belastingen	54	56
Overig	120	121
Totaal	239	223

25. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN (KORTLOPEND)

€ miljoen	2020	2019
Rekening-courant schuld Enexis Holding N.V.	255	464
Leningen Enexis Holding N.V.	0	500
Overig	0	1
Totaal	255	965

Onder de kortlopende rentedragende verplichtingen zijn leningen en schulden opgenomen die nog korter dan een jaar ter beschikking worden gesteld.

De afname van de rentedragende verplichtingen (kortlopend) wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de door Enexis Holding N.V. verstrekte lening aan Enexis Netbeheer B.V. ten bedrage van € 500 miljoen en een couponrente van 1,875% in 2020 is afgelost.

Het saldo van de liquide middelen van Enexis Netbeheer B.V. wordt op verslaggevingsdatum automatisch op de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. geconcentreerd of indien er sprake is van een negatief saldo vanaf deze hoofdrekening aangezuiverd. Ultimo boekjaar is € 255 miljoen aangezuiverd vanaf de hoofdrekening van Enexis Holding N.V. (2019: € 464 miljoen), hetgeen heeft geresulteerd in een rekening-courant schuld voor hetzelfde bedrag.

Voor een nadere toelichting omtrent de rentedragende verplichtingen (kortlopend) wordt verwezen naar noot 27. Financieringsbeleid en risico's financiële instrumenten.

26. TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Ten behoeve van het kasstroomoverzicht wordt onder de liquide middelen het volgende opgenomen:

€ miljoen	2020	2019
Liquide middelen	0	0
Totaal	0	0

De belangrijkste posten in het kasstroomoverzicht worden hieronder nader gespecificeerd.

De mutatie van het netto werkkapitaal is als volgt:

€ miljoen	2020	2019
Rentebaten en -lasten in het resultaat	-34	-45
Werkkapitaal exclusief belastingen en rente	47	53
Totaal	13	8

Specificatie netto werkkapitaal 2020 is als volgt:

€ miljoen	2020	2019	Mutatie
Vorraden	33	17	16
Vorderingen	150	162	-12
Subtotaal	183	179	4
Handelsschulden en overige te betalen posten	239	223	16
Voorzieningen (kortlopend)	1	0	1
Subtotaal	240	223	17
Totaal	-57	-44	-13

De mutaties in de netto-rentedragende schulden in 2020 zijn als volgt:

€ miljoen	Overige activa		Verplichtingen uit financieringsactiviteiten		Totaal
	Liquide middelen	Deposito's	Rentedragende verplichtingen langlopend	Rentedragende verplichtingen kortlopend	
Stand per 1 januari 2020	0	0	-1.290	-965	-2.255
Kasstromen	0	0	-997	709	-288
Herrubricering van langlopend naar kortlopend	0	0	0	0	0
Overige niet-kasstroomgenererende mutaties	0	0	-2	1	-1
Stand per 31 december 2020	0	0	-2.289	-255	-2.544

27. FINANCIERINGSBELEID EN RISICO'S FINANCIËLE INSTRUMENTEN

ALGEMEEN

Enexis Netbeheer B.V. volgt het financieringsbeleid van de Enexis Groep. Dat beleid is erop gericht om de zelfstandige financiering van Enexis zeker te stellen door tijdig, blijvend en voldoende toegang te realiseren tot kapitaal- en geldmarkten en tegelijk de financieringsstructuur, financieringskosten en -risico's te optimaliseren. De uitvoering van het financieringsbeleid is vastgelegd in een Treasury Statuut, met daarin opgenomen doelstellingen, taakomschrijving en mandaat van de afdeling Treasury, rapportering, risicobeheer en organisatorische en administratieve kaders ten behoeve van de financiering. De vigerende regels van de Elektriciteitswet 1998 en Gaswet alsmede het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder worden hierbij in acht genomen.

De financiering van Enexis Groep vindt plaats door het aantrekken van externe financiering door Enexis Holding N.V. in de kapitaal- en geldmarkt alsmede, indien noodzakelijk, door gebruik te maken van met banken overeengekomen kredietfaciliteiten. Enexis Netbeheer B.V. heeft leningsovereenkomsten afgesloten met Enexis Holding N.V. tegen dezelfde voorwaarden en condities omtrent hoofdsom, rente en looptijd als waarvoor Enexis Holding N.V. externe financiering heeft aangetrokken. De concernfinanciering van Enexis Netbeheer B.V. door Enexis Holding N.V. vindt plaats op basis van deze gelijkwaardige condities, omdat Enexis Netbeheer B.V. een gelijkwaardige kredietwaardigheid/credit rating heeft aan Enexis Holding N.V.

De leningen worden via de interne rekening-courantverhouding tussen Enexis Holding N.V. en Enexis Netbeheer B.V. afgewikkeld. Enexis Netbeheer B.V. heeft haar bankrekeningen bij de Rabobank ondergebracht in een cashpool met Enexis Holding N.V. en andere groepsmaatschappijen. Aan deze cashpool is een niet-gecommiteerde kredietfaciliteit van € 30 miljoen verleend. Binnen de cashpool is er sprake van rente- en saldocompensatie ("Notional cashpooling").

Voor de rentetarieven binnen de gezamenlijke cashpool wordt onderscheid gemaakt naar gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten, door de inrichting van twee sub-cashpools. De sub-cashpool Gereguleerd omvat de bankrekeningen van Enexis Netbeheer B.V. De rentetoekening is gebaseerd op het met de bank overeengekomen rekening-couranttarief. De sub-cashpool Niet-gereguleerd omvat de bankrekeningen van de overige groepsmaatschappijen inclusief Enexis Holding N.V., waarbij een marktconforme kredietopslag geldt boven op het banktarief.

De door Enexis Netbeheer B.V. afgesloten leningsovereenkomsten met Enexis Holding N.V. en de cashpoolstructuur voldoen aan de wettelijke vereisten voor de concernfinanciering van netwerkbedrijven, waarbij Enexis Netbeheer B.V. geen zekerheden mag stellen of aansprakelijkheid op zich neemt voor de financiering van niet-gereguleerde activiteiten binnen Enexis Groep. In het kader van haar bedrijfsvoering is Enexis Netbeheer B.V. blootgesteld aan een aantal risico's, zoals onder meer: marktrisico, kredietrisico, solvabiliteits-/liquiditeitsrisico en procesrisico. Het beleid van Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., is er mede op gericht om de impact van de vermelde risico's op de financiële resultaten en het vermogen te minimaliseren. Hiervoor kan Enexis financiële instrumenten/derivaten inzetten.

MARKTRISICO

Marktrisico is het risico dat gelopen wordt met betrekking tot waardeveranderingen in kasstromen en financiële instrumenten als gevolg van gewijzigde markttrente, valutakoersen en marktprijzen. Enexis Netbeheer B.V. houdt geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden aan.

Marktrisico bestaat uit renterisico, valutarisico en commodityprijsrisico:

RENTERISICO

Het renterisico bestaat enerzijds uit het risico dat de rentecomponent in de regulatorische vergoeding in de toekomst lager uitvalt. Dit heeft een drukkend effect op de inkomsten van Enexis Netbeheer B.V. Tevens kan de rentevergoeding lager zijn dan de uit hoofde van bestaande leningsovereenkomsten vastgelegde rente en anderzijds uit het risico dat de te betalen rente met betrekking tot toekomstige financieringen hoger uitvalt dan de huidige markttrente. Daarnaast is er een risico dat de waarde van een financieel instrument wijzigt als gevolg van veranderingen in markttrentes.

Basis voor het renterisicobeleid is spreiding. Door spreiding in (her)financiering en looptijd van leningen, rentevaststelling en rente-typische looptijd (vast of variabel), soort lening en eventueel geografische spreiding over financieringsmarkten, wordt beschikbaarheid zeker gesteld en wordt het renterisico beperkt.

Binnen het vastgestelde beleid bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van derivaten voor de afdekking van bepaalde risicoposities, zoals onder meer het renterisico. In 2020 heeft Enexis Netbeheer B.V. evenals in 2019, geen gebruik gemaakt van derivaten ten behoeve van het afdekken van renterisico's en ook geen derivaten uitstaan.

Vorderingen

Enexis beperkt het renterisico op vorderingen op twee manieren:

- het afstemmen van de looptijden van de vorderingen, waaronder de financiële activa, op de liquiditeitsprognose; en
- het vooraf contractueel overeenkomen van rentepercentages met betrekking tot de financiële activa tot aan de einddatum van de afgesloten contracten.

Vreemd vermogen

De rentedragende leningen kennen ultimo 2020 de navolgende looptijden, rentepercentages en vervaldagen:

€ miljoen	Nominale waarde	Boekwaarde	Contractuele einddatum	Initiële looptijd (jaren)	Resterende looptijd (jaren)	Rente
Intercompany Lening - Aandeelhouderslening (Tranche A)	422	422	30 november 2080	60	59,9	2,150%
Intercompany Lening - Aandeelhouderslening (Tranche B)	78	78	30 november 2080	60	59,9	1,400%
Intercompany Lening - Groene obligatielening	500	497	17 juni 2032	12	11,5	0,625%
Intercompany Lening - Obligatielening	300	300	26 januari 2022	10	1,1	3,375%
Intercompany Lening - Obligatielening	500	495	28 april 2026	10	5,3	0,875%
Intercompany Lening - Obligatielening	500	497	2 juli 2031	12	10,5	0,750%
Totaal	2.300	2.289				

De reële waarde van de rentedragende verplichtingen bedraagt circa € 2.430 miljoen ultimo 2020 (ultimo 2019: € 1.875 miljoen). Deze reële waarde is voor de leningen van Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. afgesloten obligatieleningen conform beursnotering. De reële waarde van de leningen van Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven converteerbare hybride aandeelhouderslening is berekend op basis van de Euro Utility (A) BFV rentecurve per 31 december 2020, rekening houdend met een opslag voor het achtergestelde en illiquide karakter. De reële waarde van de rentedragende leningen is per saldo toegenomen als gevolg van drie nieuwe leningen verstrekt door Enexis Holding N.V., van in totaal € 1.000 miljoen en de aflossing van één lening van € 500 miljoen. Voor een verdere toelichting omtrent de in 2020 afgesloten leningen wordt verwezen naar noot 21. Rentedragende verplichtingen (langlopend).

Per ultimo 2020 waren alle rentedragende leningen vastrentend.

De door Enexis Holding N.V. verstrekte leningen aan Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven beursgenoteerde obligatieleningen betreffen zogenoemde level 1 financiële instrumenten. Dit houdt voor Enexis in dat de reële waarde gebaseerd is op genoteerde prijzen in een actieve markt. De door Enexis Holding N.V. verstrekte leningen aan Enexis Netbeheer B.V. die samenhangen met de door Enexis Holding N.V. uitgegeven converteerbare hybride aandeelhouderslening betreffen zogenoemde level 2 financiële instrumenten. Dit houdt in dat de reële waarde gebaseerd wordt op discontering van de nominale cashflows tegen uit de markt afkomstige disconteringscurves.

VALUTARISICO

Enexis kan geconfronteerd worden met valutarisico in geval van inkopen in een andere valuta dan de euro. Enexis Netbeheer B.V. heeft het beleid om bij investeringen of grotere inkoopopdrachten in vreemde valuta met een tegenwaarde groter dan € 250.000, te overwegen om het koersrisico direct te fixeren. Enexis Netbeheer B.V. heeft geen financieringsinstrumenten in andere valuta dan de euro.

Het totaalbedrag aan liquiditeiten, vorderingen en verplichtingen in vreemde valuta is eind 2020 nihil, waardoor valutarisico's en gevoeligheid voor koersveranderingen niet relevant zijn. In 2020 heeft Enexis Netbeheer B.V. evenals in 2019, geen gebruik gemaakt van derivaten ten behoeve van het afdekken van valutarisico's en ook geen derivaten ter afdekking van valutarisico's uitstaan.

COMODITYPRIJSRISICO

Dit betreft voor Enexis Netbeheer B.V. het risico van de verandering van commodityprijzen, voor met name de energie-inkoop voor netverliezen bij Enexis Netbeheer B.V. en in beperkte mate voor Garanties van Oorsprong inzake verduurzaming van de energie-inkoop. Het risico voor de energie-inkoop wordt in belangrijke mate afgedekt door de prijs te fixeren door middel van termijn aankopen, waardoor aan het begin van het jaar de geprognosticeerde hoeveelheid fysiek reeds is ingekocht. De inkoopmethode levert tot twee jaar vooruit een voorspelbaar resultaat op en is alleen gevoelig voor hoeveelheidsverschillen

en onvoorspelbare prijsverschillen voor reguliere koop- en verkoopacties in een leveringsjaar. Het inkooprisico wordt verminderd door gespreid, over ongeveer twee jaar voorafgaand aan het moment van daadwerkelijke verrekening, in te kopen tegen vastgestelde prijzen. Derivaten worden voor de energie-inkoop voor netverliezen niet ingezet.

KREDIETRISICO

Het kredietrisico is het risico van een verlies dat ontstaat als een tegenpartij niet kan of zal voldoen aan haar verplichtingen. De debiteurenrisico's in gereguleerde markten zijn lager dan die in geliberaliseerde energiemarkten. Voor alle kleinverbruikersdebiteuren inzake de te betalen netwerkvergoedingen worden de vorderingen geïnd door energieleveranciers die debiteurenrisico op de eindklanten dragen. Enexis Netbeheer B.V. heeft daarentegen wel een debiteurenrisico op de energieleveranciers.

Het maximale kredietrisico is in beginsel gelijk aan de boekwaarde van de vorderingen en vlottende activa.

SOLVABILITEITS- EN LIQUIDITEITSRISICO

SOLVABILITEITSRISICO

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat het eigen vermogen of het garantievermogen op lange termijn onvoldoende is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Voor zowel Enexis Netbeheer B.V. als Enexis Holding N.V. streven we naar minimaal een A rating (A/A2 met stable outlook). Bewaking van deze doelstelling vindt plaats op basis van vastgestelde minimale financiële kengetallen ten aanzien van interest coverage, debt coverage en solvabiliteit. Deze credit rating verschaft Enexis Netbeheer B.V. een goede toegang tot de internationale kapitaalmarkten.

LIQUIDITEITSRISICO EN CONTRACTUELE LOOPTIJDANALYSE

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Enexis Netbeheer B.V. niet aan haar betalingsverplichtingen op korte termijn kan voldoen. Enexis Netbeheer B.V. is voor het voldoen aan haar betalingsverplichtingen afhankelijk van Enexis Holding N.V., aangezien dit de entiteit binnen de Enexis Groep is die verantwoordelijk is voor het aantrekken van externe financiering. Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van het liquiditeitenbeheer van Enexis Groep, dat wordt uitgevoerd op het niveau van Enexis Holding N.V. Het liquiditeitenbeheer van Enexis Holding N.V. is erop gericht om het liquiditeitsrisico van Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., te mitigeren.

Enexis Holding N.V. streeft naar minimaal een "adequaat" liquiditeitsprofiel conform de geldende definities van rating agency S&P voor gereguleerde netwerkbedrijven, wat onder meer betekent dat de liquiditeitsbehoefte van de Enexis Groep, waaronder Enexis Netbeheer B.V., altijd voor een jaar vooruit gedekt moet zijn met een veiligheidsbuffer van 10%. Enexis Holding N.V. toetst haar liquiditeitsprofiel en stuurt deze op regelmatige basis bij op lange, middellange en korte termijn.

Contractuele looptijdanalyse

De navolgende tabel laat de contractuele niet-gedisconteerde kasstromen van Enexis Netbeheer B.V. zien geldend per ultimo 2020:

€ miljoen	< 1 mnd	< 3 mnd	3-12 mnd	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	0	0	0	300	1.989	2.289
Handelsschulden en overige te betalen posten	119	0	120	0	0	239
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	21	43	191	0	0	255
Rente over rentedragende verplichtingen	0	0	32	87	92	211
Totaal	140	43	343	387	2.081	2.994

€ miljoen	< 1 mnd	< 3 mnd	3-12 mnd	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Rentedragende verplichtingen (langlopend)	0	0	500	299	991	1.790
Handelsschulden en overige te betalen posten	102	0	1	0	0	103
Rentedragende verplichtingen (kortlopend)	39	77	348	0	0	464
Rente over rentedragende verplichtingen	0	0	27	44	30	101
Totaal	141	77	876	343	1.021	2.458

PROCESRISICO

Het procesrisico omvat de risico's samenhangend met de inrichting van de organisatie, de procedures en activiteiten van de Treasury-afdeling van de Enexis Groep. Deze risico's worden afgedekt middels een organisatorische functiescheiding tussen frontoffice en backoffice, alsmede door middel van het vastgestelde financieringsbeleid, het Treasury Statuut, het Treasury Control Framework en daaraan gerelateerde interne assessments en interne audits.

KAPITAALBEHEER

Het kapitaal dat door de onderneming beheerd wordt, omvat het door aandeelhouders gestorte aandelenkapitaal en de opgebouwde algemene reserves.

Het kapitaalbeheer van Enexis Netbeheer B.V. is gericht op een financieel gezonde kapitaalstructuur en het behoud van een minimale A credit rating (A/A2 met stable outlook) voor Enexis Netbeheer B.V. Dit ter ondersteuning van de continuïteit van haar bedrijfsprocessen en het kunnen realiseren van geplande investeringen.

Daarbij wordt ernaar gestreefd om voor aandeelhouders de, door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgestelde, eigenvermogensvergoeding te realiseren, met inachtneming van de belangen van vreemd vermogen verschaffers en andere belanghebbenden ('Stakeholders') van de Enexis Groep.

De lange termijn credit rating van Enexis Netbeheer B.V. is niet veranderd in 2020. De credit rating afgegeven door Standard & Poor's (S&P) voor Enexis Netbeheer B.V. bleef ongewijzigd op A+ stable outlook, waarmee ruimschoots wordt voldaan aan de interne eisen voor het behoud van een A credit rating-profiel.

Indien een netbeheerder een verklaring door een erkend kredietbeoordelingsbureau heeft waaruit blijkt dat de netbeheerder kredietkwaliteitstrap investeringswaardig is, hoeft deze op basis van artikel 2 lid 3 van het Besluit Financieel Beheer Netbeheerder niet te rapporteren over de wettelijke ratio's inzake kredietwaardigheid. De netbeheerder Enexis Netbeheer B.V. voldoet met haar actuele credit ratings aan de minimaal vereiste kredietwaardigheidstrap.

Enexis Netbeheer B.V. beheert haar kapitaalstructuur en past deze aan, aan veranderende economische omstandigheden en wettelijke of regulatorische verplichtingen. Ten behoeve van het handhaven of aanpassen van de kapitaalstructuur kan de Enexis Netbeheer B.V. onder bepaalde voorwaarden haar dividendbeleid aanpassen of kapitaal uitkeren aan aandeelhouders.

28. INFORMATIE VERBODEN PARTIJEN

Transacties met verboden partijen vinden plaats tegen marktconforme prijzen en voorwaarden. Vorderingen en schulden ultimo boekjaar worden normaal gesproken via de rekening-courant afgewikkeld. Er zijn geen garanties ontvangen dan wel afgegeven betreffende de vorderingen en schulden van verboden partijen. De waarde correctie in verband met oninbaarheid is nihil.

In 2020 onderscheidde Enexis Netbeheer B.V. als verboden partijen haar aandeelhouder, de daaraan gelieerde entiteiten, deelnemingen en topfunctionarissen. De aandelen van Enexis Netbeheer B.V. worden gehouden door Enexis Holding N.V.

Enexis Netbeheer B.V. is leningen overeengekomen met Enexis Holding N.V. ter financiering van de bedrijfsvoering en investeringen in de energienetten van Enexis Netbeheer B.V. Per ultimo 2020 bedraagt het totaal van de opgenomen leningen € 2.289 miljoen (2019: € 1.790 miljoen). In 2020 is € 500 miljoen aan opgenomen leningen afgelost en zijn voor € 1.000 miljoen nieuwe leningen opgenomen. De over de leningen betaalde rentevergoedingen bedroegen in 2020 € 31 miljoen (2019: € 47 miljoen). De over de rekening-courant verhoudingen in rekening gebrachte rentevergoedingen bedroegen € 1 miljoen (2019: € 1 miljoen).

De aan de aandeelhouder betaalde dividenduitkering bedroeg € 111 miljoen (2019: € 121 miljoen).

Enexis Netbeheer B.V. maakt voor zijn bedrijfsvoering onder andere gebruik van personeelsleden die in dienst zijn van Enexis Personeel B.V. alsmede van activa die zijn ondergebracht bij Enexis Personeel B.V. De kosten voor het inzetten van personeelsleden van Enexis Personeel B.V. bij de primaire afdelingen Asset Management, Infra en Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V. worden door Enexis Personeel B.V. als personeelskosten doorbelast op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLAs) aan Enexis Netbeheer B.V. Deze personeelskosten worden in de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. verantwoord als "Inhuur personeel bij Enexis Personeel B.V." onder de "Personeelskosten". De kosten van Enexis Personeel B.V. voor de ondersteunende- en stafmatige afdelingen worden op basis van afgesloten overeenkomsten (DVO's/SLA's) doorbelast aan Enexis Netbeheer B.V. en hebben onder andere betrekking op facilitaire diensten alsmede de inzet van personeel. Deze kosten zijn verantwoord als "Uitbestede stafdiensten aan Enexis Personeel B.V." onder de "Kosten uitbesteed werk, materialen en andere externe kosten". De betreffende activa en passiva, zoals software, gebouwen maar ook de voorzieningen voor personeelsbeloningen, zijn op de balans van Enexis Personeel B.V. verantwoord.

Jegens Enexis Holding N.V. bestaat er per 31 december 2020 een schuldpositie van € 255 miljoen (2019 € 464 miljoen), zijnde de rekening-courant positie (zie ook saldo interne banktegoeden in het kasstroomoverzicht).

Als topfunctionarissen beschouwen wij de leden van de directie en de Raad van Commissarissen. Transacties met topfunctionarissen hebben louter betrekking op beloningen. Voor de toelichting wordt verwezen naar noot 30. Beloning directie en Raad van Commissarissen.

De niet in de consolidatie van Enexis Netbeheer B.V. betrokken deelnemingen van Enexis Netbeheer B.V. of de aan haar gelieerde entiteiten zijn hieronder weergegeven.

	Statutaire zetel	Aandeel Enexis Netbeheer B.V. 31-12-2020	Aandeel Enexis Netbeheer B.V. 31-12-2019	Onderdeel van
ZEBRA Gasnetwerk B.V. ¹⁾	Bergen op Zoom	67%	67%	Enexis Netbeheer B.V.
Energie Data Services Nederland B.V.	Baarn	23%	23%	Enexis Netbeheer B.V.

¹⁾ Deelnemingen worden niet in de consolidatie betrokken omdat er geen sprake is van beslissende zeggenschap (besluitvorming met meerderheid van 75%).

¹⁾ De bezoldiging van de directie en Raad van Commissarissen zoals opgenomen in hoofdstuk 30 is inclusief sociale lasten en er is uitgegaan van de kosten die toe te rekenen zijn aan het boekjaar (deze kosten zien met name toe op reserveringen in verband met niet opgenomen verlofuren die in het boekjaar zijn toegekend). De bezoldiging wijkt hierin af van de bezoldiging zoals opgenomen in de WNT-verantwoording in de geconsolideerde jaarrekening van Enexis Holding N.V.

29. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

MEERJARIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Ultimo 2020 bedragen de meerjarige financiële verplichtingen (m.u.v. inkoop van materialen) € 115 miljoen (2019: € 136 miljoen).

€ miljoen	2020			2019		
	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Netverlies	65	50	0	71	63	0
Overig	0	0	0	0	1	1
Totaal	65	50	0	71	64	1

GERECHTELIJKE PROCEDURES EN JURIDISCHE GESCHILLEN

Ultimo 2020 was Enexis Netbeheer B.V. betrokken bij verschillende rechtszaken en juridische geschillen. Op basis van financieel risico zijn met betrekking tot de ontvangen claims daar waar nodig voorzieningen getroffen of zijn verplichtingen verwerkt in de jaarrekening.

AFGEGEVEN GARANTIES

Enexis Netbeheer B.V. in totaal voor € 6 miljoen garanties afgegeven ten behoeve van derden (2019: € 6 miljoen).

30. BEZOLDIGING DIRECTIE EN RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. voeren werkzaamheden uit voor Enexis Groep als geheel. De Raad van Bestuur van Enexis Holding N.V. vormt de directie van Enexis Netbeheer B.V. De Raad van Commissarissen van Enexis Holding N.V. is tevens verantwoordelijk voor het toezicht op Enexis Netbeheer B.V. Op basis van dienstverleningsovereenkomsten tussen de entiteiten binnen Enexis Groep vindt doorbelasting van de bezoldiging van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen plaats naar rato van de omvang van de dienstverlening. De beloning van de directie, voor rekening van Enexis Netbeheer B.V., bedroeg in 2020 € 0,73 miljoen (2019: € 0,44 miljoen). De beloning van de Raad van Commissarissen, voor rekening van Enexis Netbeheer B.V., bedroeg in 2020 € 0,10 miljoen (2019: € 0,10 miljoen)¹⁾.

In onderstaande tabel is een nadere specificatie opgenomen van de bezoldiging van de directie van Enexis Netbeheer B.V. Een dergelijke specificatie voor de Raad van Commissarissen is niet opgenomen, aangezien de volledige bezoldiging toeziet op de categorie 'Periodieke beloningen'.

BEZOLDIGING DIRECTIE ENEXIS NETBEHEER B.V.

€ miljoen	2020	2019
Periodieke beloningen	0,56	0,38
Pensioenlasten en andere beloningen op termijn	0,10	0,06
Uitkeringen bij beëindiging van dienstverband	0,07	-
Totaal	0,73	0,44

31. WET NOMERING TOPINKOMENS

Voor de uitvoering van de Wet Normering Topinkomens (WNT) heeft Enexis Netbeheer B.V. zich in 2020 gehouden aan de Beleidsregels WNT 2020. De WNT-verantwoording is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2020 van Enexis Holding N.V.

32. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Per 25 februari 2021 is de regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas in verband met het stellen van regels voor de verdeling van kosten voor het verwijderen van de gasaansluiting in werking getreden en per 1 maart 2021 het met deze regeling verband houdende gewijzigde Codebesluit Gas van de Autoriteit Consument en Markt. Deze tijdelijke regeling dwingt met ingang van 1 maart 2021 kosteloze verwijdering af door de netbeheerder indien dit door de consument wordt aangevraagd. De kosten die voor rekening van de netbeheerder komen mogen tijdelijk volledig verrekend worden in het algemene periodieke aansluittarief. Wij onderzoeken momenteel de financiële impact van deze regeling en het hiermee verband houdende gewijzigde Codebesluit Gas.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene vergadering van Enexis Netbeheer B.V.

VERKLARING OVER DE JAARREKENING 2020

ONS OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Enexis Netbeheer B.V. ('Enexis Netbeheer' of 'de vennootschap') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap op 31 december 2020 en van het resultaat en de kasstromen over 2020 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

WAT WE HEBBEN GECONTROLEERD

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020 van Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2020;
- de volgende overzichten over 2020: de winst-en-verliesrekening, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van het eigen vermogen, en
- de toelichting met de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is EU-IFRS en de relevante bepalingen uit Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Enexis Netbeheer zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

ONZE CONTROLEAANPAK

Samenvatting en context

Enexis Netbeheer is een netbeheerder in de energiesector. Enexis Netbeheer is verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud, het beheer en de ontwikkeling van distributienetten voor elektriciteit en gas in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg.

Als onderdeel van het ontwerpen van onze controleaanpak hebben wij de materialiteit bepaald en het risico van materiële afwijkingen in de jaarrekening geïdentificeerd en ingeschat. Wij besteden bijzondere aandacht aan die gebieden waar de directie belangrijke schattingen heeft gemaakt, bijvoorbeeld bij significante schattingen waarbij veronderstellingen over toekomstige gebeurtenissen worden gemaakt die inherent onzeker zijn. In paragraaf 2.3 van de jaarrekening heeft de vennootschap de schattingsposten en de belangrijkste bronnen van schattingsonzekerheid uiteengezet. Vanwege de significante schattingsonzekerheid en het gerelateerde hogere inherente risico verbonden aan de waardering van (im)materiële vaste activa hebben wij dit aangemerkt als kernpunt zoals uiteengezet in de paragraaf 'De kernpunten van onze controle'.

De bedrijfsprocessen van Enexis Netbeheer hebben een sterk geautomatiseerd karakter. Het financiële jaar 2020 kenmerkte zich door de transitie naar het nieuwe SAP-systeem, als onderdeel van een meerjarig SAP-transitieprogramma. Gezien het belang van IT en de SAP-implementatie voor Enexis Netbeheer en de invloed hiervan op de controleaanpak hebben wij dit als kernpunt in de controle aangemerkt.

Ook is specifiek aandacht besteed aan de elementen die, als gevolg van de gereguleerde omgeving waarin Enexis Netbeheer opereert, van belang zijn, zoals bijvoorbeeld de gereguleerde opbrengsten uit hoofde van transport- en aansluitdiensten van elektriciteit en gas naar eindgebruikers. Wij hebben ervoor gezorgd dat het controleteam over voldoende specialistische kennis en expertise beschikt die nodig is voor de controle van een netbeheerder. Wij hebben daarom specialisten op het gebied van IT, regulering, belastingen, waarderingen en WNT bij ons team betrokken.

De controle over dit boekjaar hebben wij niet op locatie maar grotendeels virtueel uitgevoerd vanwege de (reis)beperkingen in verband met COVID-19. De bedrijfsvoering en financiële vastlegging van Enexis Netbeheer vindt grotendeels digitaal plaats en daardoor hebben wij geen beperkingen ervaren in de toegang tot de benodigde controle-informatie.

De hoofdlijnen van onze controleaanpak waren als volgt:

Materialiteit

De reikwijdte van onze controle wordt beïnvloed door het toepassen van materialiteit. Het begrip 'materieel' wordt toegelicht in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij bepalen, op basis van ons professionele oordeel, kwantitatieve grenzen voor materialiteit waaronder de materialiteit voor de jaarrekening als geheel, zoals uiteengezet in onderstaande tabel. Deze grenzen, evenals de kwalitatieve overwegingen daarbij, helpen ons om de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden voor de individuele posten en toelichtingen in de jaarrekening te bepalen en om het effect van onderkende afwijkingen, zowel individueel als gezamenlijk, op de jaarrekening als geheel en op ons oordeel, te evalueren.

Materialiteit	€ 15 miljoen
Hoe is de materialiteit bepaald	Wij bepalen de materialiteit op basis van ons professionele oordeel. Als basis voor deze oordeelsvorming gebruikten we 0,25% van de totale materiële vaste activa.
De overwegingen voor de gekozen benchmark	We hebben deze benchmark toegepast op basis van onze analyse van de gemeenschappelijke informatiebehoeften van gebruikers van de jaarrekening. De kerntaken en het bestaansrecht van Enexis Netbeheer zien hoofdzakelijk toe op het aanleggen, het onderhouden, het beheren en ontwikkelen van distributienetten voor elektriciteit en gas (materiële vaste activa). De investeringen in materiële vaste activa worden terugverdiend middels de gereguleerde tarieven en weerspiegelen daarmee de verdien capaciteit van de netbeheerder. Tevens groeit deze benchmark mee met het hoge investeringsniveau dat grotendeels wordt gedreven door de energietransitie. Op basis daarvan zijn wij van mening dat de totale materiële vaste activa een belangrijk kengetal is voor de financiële prestaties van Enexis Netbeheer.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de directie overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 750.000 aan hen rapporteren evenals kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

ONZE FOCUS OP HET RISICO OP FRAUDE EN NIET-NALEEVING VAN WET- EN REGELGEVING

Onze doelstellingen

De doelstellingen van onze audit zijn:

Met betrekking tot fraude:

- het identificeren en inschatten van de risico's op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie over de ingeschatte risico's op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude door middel van het opzetten en implementeren van geschikte manieren om op die risico's in te spelen; en
- het op passende wijze inspelen op fraude of vermoede fraude die tijdens de controle is geïdentificeerd.

Met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving:

- het identificeren en inschatten van de risico's op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van niet-naleving van wet- en regelgeving; en
- het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid dat de financiële overzichten als geheel vrij zijn van afwijkingen van materieel belang die het gevolg zijn van fraude of van fouten, rekening houdend met het van toepassing zijnde wet- en regelgevingskader.

De primaire verantwoordelijkheid voor de preventie en detectie van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving ligt bij de directie.

Onze risicoanalyse

Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, evalueren wij frauderisicofactoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben de frauderisicofactoren geëvalueerd om te overwegen of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd om een algemeen inzicht te verwerven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op Enexis Netbeheer waarbij wij bepalingen hebben geïdentificeerd van wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de vaststelling van bedragen en in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen die van materieel belang zijn, zoals wet- en regelgeving op het gebied van regulering, belastingen en pensioenen en de Wet Normering Topinkomens ('WNT').

Bij al onze controles besteden wij aandacht aan het risico van het doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het management waaronder het evalueren van risico's op mogelijke afwijkingen als gevolg van fraude op basis van een analyse van mogelijke belangen van het management. Wij verwijzen naar het kernpunt 'Waardering van de (im)materiële vaste activa' van de controle, welke een voorbeeld is van onze controleaanpak gericht op onderdelen waar er een hoger risico is geïdentificeerd door schattingen waar het management significante oordeelsvormingen en veronderstellingen hanteert.

Onze controlewerkzaamheden op de geïdentificeerde risico's

Wij hebben de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd om in te spelen op de geïdentificeerde risico's:

- Wij hebben interviews gehouden met diverse lagen van het management om inzicht te verkrijgen in de inschatting van frauderisicofactoren en interne beheersing hieromtrent;
- Wij hebben de opzet, implementatie en, indien van toepassing, effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen die het frauderisico mitigeren getest.
- Wij hebben data-analyse uitgevoerd op hoger risico journaalboekingen. Waar wij onverwachte journaalboekingen of overige risico's hebben geïdentificeerd, hebben wij additionele controlewerkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden bevatten ook het testen van transacties door middel van bronbescheiden.
- Wij hebben de belangrijkste oordeelsvormingen en veronderstellingen geëvalueerd voor een mogelijke tendentie door de vennootschap, inclusief retrospectieve beoordelingen met betrekking tot significante schattingen van voorgaand boekjaar.
- Evalueren van aangelegenheden die zijn gerapporteerd middels de klokkenluider- en klachtenprocedure, inclusief de manier waarop de directie heeft ingespeeld op zulke aangelegenheden.
- Met betrekking tot het risico op fraude in de omzetverantwoording hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden verricht. Hierbij is de verantwoording van individuele transacties aangesloten op onderliggende brondocumenten.
- De implementatie van het nieuwe SAP-systeem heeft geresulteerd in een periode waarin diverse gebruikers in het systeem toegang hadden tot kritische functies waardoor het risico op onrechtmatige transacties bestond. Onze werkzaamheden hierop hebben wij uiteengezet in het kernpunt 'betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking, mede in het kader van de SAP-implementatie' in onze controle.
- Wij hebben een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd in onze controlewerkzaamheden.
- Wij hebben de uitkomsten van overige controlewerkzaamheden geëvalueerd en overwogen of geconstateerde afwijkingen een aanwijzing vormen voor fraude. Indien een dergelijke aanwijzing bestond, hebben wij de frauderisicoanalyse opnieuw geëvalueerd en de impact bepaald op onze geplande controlewerkzaamheden.
- We hebben controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de vaststelling van bedragen en in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen die van materieel belang zijn. Voor wat betreft overige wet- en regelgeving die geen directe invloed heeft op de vaststelling van de bedragen en toelichtingen in de financiële overzichten hebben wij de directie gevraagd of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft. Daarnaast hebben we de correspondentie met relevante vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties geïnspecteerd.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens de controle van de jaarrekening. Wij hebben de directie op de hoogte gebracht van de kernpunten. De kernpunten vormen geen volledige weergave van alle risico's en punten die wij tijdens onze controle hebben geïdentificeerd en hebben besproken. Wij hebben in deze paragraaf de kernpunten beschreven met daarbij een samenvatting van de op deze punten door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen en observaties ten aanzien van individuele kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten of over specifieke elementen van de jaarrekening.

Kernpunten

Waardering van de (im)materiële vaste activa

De toelichtingen op de waardering van de (im)materiële vaste activa zijn opgenomen in noot 13 en 14 van de jaarrekening.

De (im)materiële vaste activa minus vooruit ontvangen bijdragen in aanleg van netten en aansluitingen hadden op 31 december 2020 een boekwaarde van €6.934 miljoen en vormen daarmee een significante post in de jaarrekening van de Enexis Netbeheer.

De energietransitie en het klimaatakkoord brengen verdergaande veranderingen in het energielandschap met zich mee en leiden tot majeure investeringen en onzekerheid over de toekomstige rol van (aard) gas. Deze factoren kunnen van invloed zijn op de waardering van de (im)materiële vaste activa van netbeheerders.

Vanwege de aanwezigheid van goodwill heeft Enexis Netbeheer een impairment test uitgevoerd om een mogelijke bijzondere waardevermindering van de goodwill (en daarmee van de (im)materiële vaste activa) te identificeren. Enexis Netbeheer heeft de directe opbrengstwaarde, zijnde de reële waarde minus verkoopkosten, bepaald op basis van de meest recente Lange Termijn Financiële Doorrekening ('LTFD'). De belangrijkste uitgangspunten die in deze doorrekening zijn opgenomen betreffen de inschatting van de gereguleerde tarieven en de ontwikkeling van het aantal aansluitingen en diensten (welke als basis dienen voor de geprognosticeerde kasstromen) en de disconteringsvoet mede op basis van de door ACM gehanteerde WACC-percentages. Ook relevant in dit kader zijn de investerings- en besparingsplannen, het marktaandeel en de convergentieaanname. Deze veronderstellingen zijn ook toegelicht in noot 14 van de jaarrekening.

De directie heeft vastgesteld dat er geen bijzondere waardeverminderingen zijn en zij heeft in noot 14 toegelicht dat het positieve verschil tussen de directe opbrengstwaarde van de activa inclusief goodwill en de boekwaarde per 31 december 2020 nog steeds als ruim kan worden gekwalificeerd.

Gezien de omvang van de (im)materiële vaste activa in relatie tot de jaarrekening en vanwege de complexiteit en subjectiviteit van de impairment test op goodwill, hebben wij dit aangemerkt als een kernpunt van onze controle.

Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten

Wij hebben in samenwerking met onze waarderingsspecialisten controlewerkzaamheden uitgevoerd op de jaarlijkse goodwill impairment test naar de aanwezigheid van bijzondere waardeverminderingen van de goodwill (en daarmee van de (im)materiële vaste activa) van Enexis Netbeheer.

Hierbij hebben wij specifieke aandacht besteed aan de redelijkheid en onderbouwing van de belangrijkste uitgangspunten in de bepaling van de directe opbrengstwaarde. Wij hebben deze uitgangspunten getoetst aan interne budgetten, historische financiële gegevens van Enexis Netbeheer, het geldende methodebesluit (2017-2021) en sector- ontwikkelingen en -informatie. Zo hebben wij getoetst of de geprognosticeerde kasstromen consistent zijn met de LTFD. De uitgangspunten voor de geprognosticeerde kasstromen hebben wij eveneens besproken met de directie en achten wij redelijk op basis van regulatorische- en sector ontwikkelingen. De gehanteerde WACC-percentages hebben wij getoetst en liggen in lijn met de door de ACM vastgestelde percentages. De sensitiviteit van de belangrijkste uitgangspunten in de goodwill impairment test is door Enexis Netbeheer berekend en wij hebben de redelijkheid en juistheid hiervan getoetst. Enexis Netbeheer heeft dit toegelicht in noot 14 van de jaarrekening. Wij hebben geen bevindingen geconstateerd.

We hebben verder getoetst dat de methodologie en modellen voor de bepaling van de directe opbrengstwaarde geschikt zijn en in lijn met IAS 36 toegepast zijn door Enexis Netbeheer. Ook hebben we de rekenkundige juistheid van de modellen getoetst.

Wij hebben op basis van onze werkzaamheden zoals hierboven beschreven geen significante bevindingen geconstateerd.

Kernpunten

Betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking, mede in het kader van de SAP-implementatie

De toelichting op het strategische belang van IT-systemen is opgenomen in de paragraaf 'Onderkende aspecten in de interne beheersing' in het jaarverslag.

De betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking van Enexis Netbeheer is gebaseerd op de effectiviteit van de IT General Controls ('ITGC's') en relevante IT-beheersmaatregelen. Deze beheersmaatregelen vormen de basis voor de continuïteit en betrouwbaarheid van de gegevensverwerking. IT neemt in toenemende mate een prominenter rol in de strategie van Enexis Netbeheer.

Enexis Netbeheer voert gefaseerd een meerjarig SAP-transitieprogramma uit. De bedrijfsprocessen worden projectmatig gemigreerd naar de nieuwe SAP-omgeving. Na de implementatie van het nieuwe SAP-systeem, waren vanuit intern beheersingsperspectief aandachtspunten geïdentificeerd met betrekking tot het toekennen en monitoren van rechten van gebruikers in het nieuwe SAP-systeem. Diverse gebruikers hadden gedurende boekjaar 2020 toegang tot kritische functies waardoor het risico op onrechtmatige transacties bestond.

Als gevolg hiervan heeft Enexis Netbeheer aanvullende mitigerende maatregelen genomen, waaronder het uitvoeren van analyses naar potentiële doorbreking van kritische functiescheidingen om onrechtmatige transacties gedurende het boekjaar 2020 te identificeren.

Hierbij is door het management vastgesteld dat de toegang tot kritische functies niet heeft geleid tot ongeautoriseerde transacties als gevolg van doorbreking van kritische functiescheidingen.

Gezien het belang van IT in onze controleaanpak en de aandachtspunten na de SAP-implementatie in de toegang tot kritische functiescheidingen hebben wij dit aangemerkt als een kernpunt van onze controle.

Onze controlewerkzaamheden op de kernpunten

Om onze controle effectief en efficiënt uit te voeren steunen wij op de ITGC's en specifieke IT-beheersingsmaatregelen van Enexis Netbeheer. Teneinde de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking vast te stellen hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd op opzet, bestaan en werking van de relevante IT-beheersingsmaatregelen voor zover passend bij de reikwijdte van de controle van de jaarrekening:

- IT-governance, IT-risicomanagement en beheer IT-beveiliging;
- Beheer van fysieke- en logische toegangsbeveiliging tot applicaties, databases en het netwerk, waaronder beleid en procedures rondom identificatie, authenticatie en autorisatie.
- Wijzigingenbeheer van applicaties en de IT-infrastructuur, waaronder het beleid en de procedures rondom het aanvragen, testen en implementeren van wijzigingen in de productieomgeving.
- Beleid en procedures rondom back-up & recovery en incidentmanagement.

Hierbij hebben wij specifieke aandacht gehad voor de ITGC's van de nieuwe SAP-omgeving.

Deze werkzaamheden zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole uitgevoerd door IT-specialisten, als onderdeel van het controleteam.

Met betrekking tot het specifieke risico op potentiële doorbreking van kritische functiescheidingen hebben wij de volgende controlewerkzaamheden uitgevoerd:

- Getoetst dat de gehanteerde criteria in de analyses passend zijn geweest om potentiële doorbreking van de kritische functiescheidingen te identificeren.
- De voor de analyses gehanteerde data getoetst op betrouwbaarheid door middel van aansluitingen naar de brondata in SAP.
- Gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd op de geïdentificeerde transacties door middel van het toetsen van de transacties aan brondocumentatie.

Wij hebben op basis van deze werkzaamheden geen significante bevindingen geconstateerd.

NALEVING ANTICUMULATIEBEPALING WNT NIET GECONTROLEERD

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit de hoofdstukken:

- Voorwoord Directie;
- Dit is Enexis Netbeheer B.V.;
- Netbeheer in 2020;
- Governance en risicomanagement; en
- Aanvullende informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN**ONZE BENOEMING**

Wij zijn op 20 april 2015 benoemd als externe accountant van Enexis Netbeheer (als onderdeel van de controle van Enexis Holding N.V.) door de raad van commissarissen van Enexis Holding N.V. volgend een besluit van de algemene vergadering op 20 april 2015 dat jaarlijks is herbevestigd door de aandeelhouders. Wij zijn nu voor een onafgebroken periode van 6 jaar accountant van de vennootschap.

GEEN VERBODEN DIENSTEN

Wij hebben, naar ons beste weten en overtuiging, geen verboden diensten, als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, geleverd.

GELEVERDE DIENSTEN

De diensten die wij, in aanvulling op de controle van de jaarrekening, hebben geleverd aan de vennootschap en haar dochtermaatschappijen, in de periode waarop onze wettelijke controle betrekking heeft, zijn toegelicht in de noot 6 van de jaarrekening.

VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING EN DE ACCOUNTANTSCONTROLE**VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIRECTIE VOOR DE JAARREKENING**

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 3 maart 2021

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. K. Hofstede RA

BIJLAGE BIJ ONZE CONTROLEVERKLARING OVER DE JAARREKENING 2020 VAN ENEXIS NETBEHEER B.V.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

DE VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ACCOUNTANT VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de directie dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen die zijn getroffen om de geïdentificeerde bedreigingen weg te nemen en onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening vanuit alle zaken die wij met de directie hebben besproken. Wij beschrijven deze zaken in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang is van het maatschappelijk verkeer.

OVER DIT VERSLAG

REIKWIJDTE

De reikwijdte van het verslag is Enexis Netbeheer B.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch. Het wettelijk directieverslag is opgenomen op de pagina's 11 tot en met 27. De rapportageperiode loopt van 1 januari 2020 t/m 31 december 2020.

Enexis Netbeheer B.V. is onderdeel van Enexis Groep. Voor meer informatie over de gezamenlijke strategie en duurzaamheidsinformatie verwijzen wij u naar het jaarverslag van Enexis Groep, dat beschikbaar is via de website www.enexisgroep.nl. Als organisatie van openbaar belang (OOB) is Enexis Netbeheer B.V. vanaf 2020 verplicht jaarlijks een directieverslag en jaarrekening op te stellen. Wij publiceren dit verslag voor het eerst op 4 maart 2021.

MEETMETHODES EN DATAVERZAMELING

De kwantitatieve informatie in dit verslag hebben we waar mogelijk ontleend aan de systemen van Enexis Netbeheer B.V. Voor deze systemen gelden interne controlemaatregelen. De afdeling External Reporting & Accounting van Financiën is – met betrokkenheid van Business Control – verantwoordelijk voor de verzameling en onderbouwing van de niet-financiële data. De voor de verschillende onderwerpen verantwoordelijke medewerkers in de organisatie hebben de kwalitatieve informatie aangeleverd en onderbouwd. De gerapporteerde gegevens zijn met de grootst mogelijke betrouwbaarheid gegenereerd. Wij onderkennen dat een deel van de informatie onzekerheden kan bevatten die inherent zijn aan beperkingen van meetmethodes en dataverzameling.

Op hoofdlijnen is de dataverzameling als volgt opgebouwd:

Betrouwbare energievoorziening

Rapportages over de uitvalduur elektriciteit en gas, getransporteerde hoeveelheden en trajectlengtes. Jaarlijkse uitvalduur als gevolg van onvoorziene onderbrekingen (storingen). Het aantal minuten (elektriciteit) of seconden (gas) dat de klant gemiddeld geen energietoevoer heeft in een kalenderjaar.

Samen veilig werken

Rapportages van SodM meldingen 2020, meting publieke veiligheid, rapportage van integraal vergunningbeheersysteem WAVE. Rapportage van eventuele datalek meldingen, rapportage van eventuele boetes van toezichthouders. Meldingen ongevallen en incidenten 2020, rapportages over HSE en VGWM, berekening van het aantal ongevallen met verzuim per 1 miljoen gewerkte uren. Dodelijke ongevallen in de woon-werkverkeerssituatie behoren niet tot de scope van de Lost Time Injury Frequency.

Haalbaar, betaalbaar en duurzaam energiesysteem

Rapportages over ontwikkeling van aansluitingen en duurzaam opgesteld vermogen. Resultaten en analyse van enquêtes.

Elke euro goed besteed

Overzicht beïnvloedbare kosten en opbrengsten.

Tevreden klanten

Rapportages van marktonderzoeksinstituut GfK, rapportages van Perspective en Avaya, resultaten van het websitebezoek van Enexis.nl. De Customer Effort Score laat zien hoeveel moeite een klant heeft moeten doen om zijn of haar verzoek af te handelen.

Voor overige begrippen verwijzen wij naar de Begrippenlijst opgenomen in het jaarverslag van Enexis Holding N.V.

GESEGMENTEERDE INFORMATIE

Voor meer inzicht in de gesegmenteerde informatie van Enexis Netbeheer B.V. verwijzen wij naar www.enexisgroep.nl. Hier wordt uiterlijk in oktober 2021 gesegmenteerde informatie over 2020 gepubliceerd.

WINSTBESTEMMING

STATUTAIRE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Overeenkomstig de statuten staat de winst, voor zover die niet wordt gereserveerd, ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (artikel 18.2). Analoog aan de met de aandeelhouders van Enexis Holding N.V. overeengekomen afspraken is als uitgangspunt voor de winstbestemming van Enexis Netbeheer B.V. het uit te keren dividend over de planperiode van het strategisch plan (SP) op maximaal 50% van de nettowinst gesteld, waarbij een minimumniveau van jaarlijks € 100 miljoen wordt nagestreefd. Het percentage van maximaal 50% zal verlaagd worden als deze uitkering ertoe leidt dat het bedrijf binnen 5 jaar haar A rating-profiel kan verliezen. Dit dividendbeleid zorgt ervoor dat de aandeelhouder een voorspelbaar en stabiel dividend kan verwachten. Tegelijkertijd borgt het beleid voldoende eigen vermogensgroei en toont het actieve steun van de aandeelhouder aan een gezonde financiële positie.

VOORSTEL BESTEMMING RESULTAAT BOEKJAAR 2020

De winst-en-verliesrekening sluit met een resultaat van € 143 miljoen.

€ miljoen	2020	2019
Resultaat	143	222
Reservering ten gunste van de algemene reserve	72	111
Voorgestelde dividenduitkering	71	111

OVEREENKOMST MET VERWANTE BEDRIJVEN (> € 4,5 MILJOEN)

EX ARTIKEL 43, ZESDE LID, ELEKTRICITEITSWET 1998 RESPECTIEVELIJK EX ARTIKEL 32, ZEVENDE LID, GASWET (VERSIES GELDEND OP 21-12-2020)

Enexis Netbeheer B.V. heeft met Enexis Personeel B.V. een overeenkomst afgesloten waarbij op basis van de in 2020 verrichte dienstverlening kosten zijn doorbelast met een waarde groter dan € 4,5 miljoen. Daarnaast heeft Enexis Netbeheer B.V. met Enexis Holding N.V. drie leningovereenkomsten met een waarde groter dan € 4,5 miljoen afgesloten.

VERKLARING EX ARTIKEL 43, NEGENDE LID, ELEKTRICITEITSWET 1998 RESPECTIEVELIJK EX ARTIKEL 32, ELFDE LID, GASWET (VERSIES GELDEND OP 21-12-2020)

Hierbij verklaart de directie van Enexis Netbeheer B.V. dat:

De financiële verhouding tussen Enexis Netbeheer B.V. en elke met Enexis Netbeheer B.V. verbonden groepsmaatschappij binnen Enexis Groep, in het jaar 2020 voldoet aan de eisen die gesteld worden in het in 2020 geldende artikel 17b eerste lid van de Elektriciteitswet 1998, respectievelijk artikel 10c, eerste lid, van de Gaswet.

Dit betekent dat Enexis Netbeheer B.V. in het jaar 2020 verbonden groepsmaatschappijen niet heeft bevoordeeld boven anderen waarmee een dergelijke groepsmaatschappij in concurrentie treedt, of anderszins voordelen heeft toegekend die verder gaan dan in normaal handelsverkeer gebruikelijk is.

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Evert den Boer
CEO

Mariëlle Vogt
CFO

Rutger van der Leeuw
COO

Jeroen Sanders
CTO

's-Hertogenbosch, 3 maart 2021

VERKLARING NALEVING GEDRAGSCODE VOOR NETBEHEERDERS AANGAANDE GEGEVENS UIT KLEINVERBRUIK-MEETINRICHTINGEN DIE OP AFSTAND UITLEESBAAR ZIJN

Naam rechtspersoon: Enexis Netbeheer B.V.
 Statutaire vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch
 Periode: 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020

Enexis Netbeheer B.V. te 's-Hertogenbosch maakte voor het goed kunnen uitvoeren van haar diensten gebruik van meetgegevens die zijn verkregen uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn. In aanvulling op de Algemene Verordening Gegevensbescherming hebben netbeheerders in de Nederlandse energiebranche een gedragscode opgesteld ten aanzien van het gebruik, het vastleggen, het uitwisselen en het bewaren van gegevens die zijn verkregen uit een kleinverbruik-meetinrichting die op afstand uitleesbaar is.

MEETCAMPAGNE

In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij een groep kleinverbruikers om ten behoeve van de allocatie en reconciliatie tot nauwkeuriger verbruiksprofielen te kunnen komen, is geconstateerd dat in de Gedragscode 'Verwerking van Persoonsgegevens door Netbeheerders in het kader van Installatie en Beheer van Slimme meters bij kleinverbruikers' voor dit doel geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing is opgenomen.

Directie Enexis Netbeheer B.V.

Evert den Boer
 CEO

's-Hertogenbosch, 3 maart 2021

Mariëlle Vogt
 CFO

Rutger van der Leeuw
 COO

Jeroen Sanders
 CTO

INDIVIDUELE SLIMME METER ALLOCATIE

In het kader van het willen gaan verzamelen van metergegevens bij kleinverbruikers om tot dynamische allocatie te kunnen komen in plaats van allocatie op jaarbasis met analoge meters, is geconstateerd dat voor de hiervoor in de Gedragscode opgenomen voorziening geen frequentie voor de toegestane meteruitlezing voor slimme meters is opgenomen. Beide zaken zijn ondervangen door ter zake expliciet de ondubbelzinnige toestemming van de desbetreffende kleinverbruikers te vragen als elders in de Gedragscode bedoeld. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan een aanpassing van de gedragscode, waarin deze omissie wordt meegenomen. Sinds 25 mei 2018 gelden voor gedragscodes de normen uit de AVG. De aanpassing van de gedragscode aangaande gegevens uit kleinverbruik-meetinrichtingen die op afstand uitleesbaar zijn, is in 2020 nog niet afgerond.

Hierbij verklaart de directie van Enexis Netbeheer B.V., dat Enexis Netbeheer B.V. zich gedurende de bovenvermelde periode heeft gehouden aan het gestelde in de regels en verplichtingen, genoemd in de *Gedragscode Verwerking van Persoonsgegevens door Netbeheerders in het kader van Installatie en Beheer van Slimme Meters bij Kleinverbruikers*, zoals goedgekeurd door de Autoriteit Persoonsgegevens (voorheen College Bescherming Persoonsgegevens) op 9 mei 2012.

Enexis Netbeheer B.V.

Postbus 856
5201 AW 's-Hertogenbosch
Tel: 088 857 77 77
www.enexis.nl